

คู่มือ

เกณฑ์และแนวทางการตรวจประเมิน

ตามแนวทางการจัดบริการเวชกรรมสิ่งแวดล้อม

สำหรับโรงพยาบาลศูนย์/ทั่วไป โรงพยาบาลชุมชน
และโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล

(ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2559)

สำนักโรคจากการประกอบอาชีพและสิ่งแวดล้อม
กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข

กรมควบคุมโรค
สำนักโรคจากการประกอบอาชีพและสิ่งแวดล้อม

คู่มือ

เกณฑ์และแนวทางการตรวจประเมิน

ตามแนวทางการจัดบริการเวชกรรมสิ่งแวดล้อม

สำหรับโรงพยาบาลศูนย์/ทั่วไป โรงพยาบาลชุมชน

และโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล

(ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2559)

จัดทำและเผยแพร่ : กลุ่มเวชศาสตร์สิ่งแวดล้อม สำนักโรคจากการประกอบอาชีพและสิ่งแวดล้อม
กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข

โทร : 0 2590 4393

โทรสาร : 0 2591 8218

E-Mail : env-med@googlegroups.com

ที่อยู่ : สำนักโรคจากการประกอบอาชีพและสิ่งแวดล้อม กรมควบคุมโรค
กระทรวงสาธารณสุข อาคาร 5 ชั้น 6 ตึกกรมอนามัย
88/21 ถนนติวานนท์ ตำบลตลาดขวัญ อำเภอเมือง จังหวัดนนทบุรี 11000

บรรณาธิการ : สุจิตา อุทะพันธ์ นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการพิเศษ

รวบรวมและเรียบเรียง : ธนะวรรณ รัตนวิฑูรย์ นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการ
ประหยัด เคนโยธา นักวิชาการสาธารณสุขปฏิบัติการ
วาธิตา เรืองสมบัติ นักวิชาการสาธารณสุข

ISBN : 978-616-11-3048-0

ปีที่จัดทำ : พ.ศ. 2559

พิมพ์ครั้งที่ 2 : มิถุนายน 2559

จำนวนที่พิมพ์ : 2,000 เล่ม

พิมพ์ที่ : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด

คำนำ

จากสถานการณ์ประเด็นปัญหามลพิษและสิ่งแวดล้อมที่เกิดขึ้นในปัจจุบันทั้งที่เกิดจากการกระทำของมนุษย์ หรือจากการเปลี่ยนแปลงทางสภาพภูมิอากาศของโลก ที่ทวีความรุนแรงมากยิ่งขึ้น จนส่งผลกระทบต่อให้ประชาชน มีภาวะทางสุขภาพที่เสื่อมถอยลง ซึ่งส่วนใหญ่ประเด็นปัญหามลพิษและสิ่งแวดล้อมที่เห็นได้เด่นชัด มักจะเกิดจากการกระทำของมนุษย์ เช่น ปัญหาฝุ่นจากโรงไฟฟ้าถ่านหิน ปัญหาหมอกควันจากการเผาป่า ปัญหาจากการตัดแยกและทิ้งของเหลือจากกระบวนการคัดแยกขยะอิเล็กทรอนิกส์ ปัญหาน้ำมันดิบรั่วไหลลงสู่ทะเล กรณีปัญหาการปนเปื้อนของสารตะกั่วในพื้นที่ศักยภาพแร่ จังหวัดกาญจนบุรี กรณีสารหนูปนเปื้อนจากกิจกรรมอุตสาหกรรมเหมืองทอง จังหวัดเลย และปัญหาไฟไหม้บ่อขยะ เป็นต้น หน่วยบริการสุขภาพหรือโรงพยาบาลในเขตพื้นที่ที่มีปัญหามลพิษและสิ่งแวดล้อมย่อมมีความสำคัญในการที่จะต้องดูแลสุขภาพประชาชน เพื่อเป็นการเฝ้าระวัง ป้องกัน ควบคุมโรคและภัยสุขภาพ ด้วยการดำเนินการดูแลสุขภาพแบบองค์รวม

สำนักโรคจากการประกอบอาชีพและสิ่งแวดล้อม กรมควบคุมโรค จึงได้เล็งเห็นถึงความสำคัญในการดูแลสุขภาพประชาชนที่ได้รับผลกระทบจากปัญหามลพิษและสิ่งแวดล้อม จึงได้จัดทำคู่มือเกณฑ์และแนวทาง การตรวจประเมินตามแนวทางการจัดบริการเวชกรรมสิ่งแวดล้อมสำหรับโรงพยาบาลศูนย์/ทั่วไป โรงพยาบาลชุมชนและโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล (ฉบับปรับปรุงปี 2559) ขึ้น ซึ่งเป็นเกณฑ์และแนวทางที่ได้ทำการปรับปรุงจากการใช้เกณฑ์การตรวจประเมินการจัดบริการเวชกรรมสิ่งแวดล้อมในโรงพยาบาลเดิม เมื่อปีงบประมาณ 2558 ให้มีความสอดคล้องกับแนวปฏิบัติจริงและตัววัดประเมินผลที่มีความละเอียดเพิ่มมากยิ่งขึ้น เพื่อให้โรงพยาบาลที่มีการจัดบริการเวชกรรมสิ่งแวดล้อมใช้เป็นแนวทางในการดำเนินงานและประเมินตนเองเพื่อให้ทราบระดับการพัฒนา หากโรงพยาบาลสามารถดำเนินการได้ตามเกณฑ์ที่กำหนดในเล่มนี้ สามารถติดต่อขอรับการประเมินจากคณะกรรมการประเมินการจัดบริการเวชกรรมสิ่งแวดล้อมในโรงพยาบาลที่รับผิดชอบในพื้นที่ซึ่งโรงพยาบาลตั้งอยู่ และคณะกรรมการฯ จะใช้เกณฑ์ประเมินเดียวกันนี้ในการพิจารณารับรองผลการดำเนินการประเมินการดำเนินการจัดบริการเวชกรรมสิ่งแวดล้อมของโรงพยาบาล

สำนักโรคจากการประกอบอาชีพและสิ่งแวดล้อม หวังเป็นอย่างยิ่งว่า คู่มือเล่มนี้จะเป็นประโยชน์ในการพัฒนาโรงพยาบาลให้มีการดำเนินการจัดบริการเวชกรรมสิ่งแวดล้อมที่ดี และเพื่อเป็นประโยชน์ในการใช้เป็นแนวทางการเฝ้าระวัง ป้องกัน ควบคุมโรคและภัยสุขภาพจากปัญหามลพิษและสิ่งแวดล้อมให้กับประชาชน ในพื้นที่รับผิดชอบ และสามารถใช้ผลการดำเนินงานนี้ประกอบการบูรณาการการจัดบริการอาชีวอนามัย ในโรงพยาบาลทั้งในโรงพยาบาลศูนย์ (รพศ.)/โรงพยาบาลทั่วไป (รพท.) หรือโรงพยาบาลชุมชน (รพช.) และโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล (รพ.สต.) ให้มีความเป็นองค์รวมในการจัดการดูแลสุขภาพของประชาชน และพัฒนาระบบการจัดบริการด้านโรคจากการประกอบอาชีพและสิ่งแวดล้อมที่ดีต่อไปในอนาคต

สำนักโรคจากการประกอบอาชีพและสิ่งแวดล้อม
กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข
มีนาคม 2559

สารบัญ

เนื้อหา	หน้า
คำนำ	ก
สารบัญ	ข
สารบัญรูปภาพ	ค
บทที่ 1 เกณฑ์และแนวทางการตรวจประเมินตามแนวทางการจัดบริการเวชกรรมสิ่งแวดล้อม สำหรับโรงพยาบาล	1
บทที่ 2 ขั้นตอนการตรวจประเมินการจัดบริการเวชกรรมสิ่งแวดล้อม	7
บทที่ 3 องค์ประกอบหลักของเกณฑ์และแนวทางการตรวจประเมิน ตามแนวทางการจัดบริการเวชกรรมสิ่งแวดล้อมสำหรับโรงพยาบาล	12
บทที่ 4 เกณฑ์และแนวทางการตรวจประเมินตามแนวทางการจัดบริการเวชกรรมสิ่งแวดล้อม สำหรับโรงพยาบาลศูนย์/โรงพยาบาลทั่วไป (รพศ./รพท.)	16
บทที่ 5 เกณฑ์และแนวทางการตรวจประเมินตามแนวทางการจัดบริการเวชกรรมสิ่งแวดล้อม สำหรับโรงพยาบาลชุมชน (รพช.)	28
บทที่ 6 เกณฑ์และแนวทางการตรวจประเมินตามแนวทางการจัดบริการเวชกรรมสิ่งแวดล้อม สำหรับโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล (รพ.สต.)	39
เอกสารอ้างอิง	49
ภาคผนวก	50
■ ใบสมัครเข้าร่วมโครงการ	51
■ แบบประเมินตนเองตามเกณฑ์และแนวทางการตรวจประเมิน ตามแนวทางการจัดบริการเวชกรรมสิ่งแวดล้อม สำหรับโรงพยาบาลศูนย์/โรงพยาบาลทั่วไป (รพศ./รพท.)	52
■ แบบประเมินตนเองตามเกณฑ์และแนวทางการตรวจประเมิน ตามแนวทางการจัดบริการเวชกรรมสิ่งแวดล้อม สำหรับโรงพยาบาลชุมชน (รพช.)	67
■ แบบประเมินตนเองตามเกณฑ์และแนวทางการตรวจประเมิน ตามแนวทางการจัดบริการเวชกรรมสิ่งแวดล้อม สำหรับโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล (รพ.สต.)	81

สารบัญรูปภาพ

เนื้อหา	หน้า
รูปภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการจัดบริการเวชกรรมสิ่งแวดล้อม	2
รูปภาพที่ 2 ผังแนวทางการจัดบริการเวชกรรมสิ่งแวดล้อม	4
รูปภาพที่ 3 ขั้นตอนการตรวจประเมินการจัดบริการเวชกรรมสิ่งแวดล้อมในโรงพยาบาล	11

ความเป็นมาและความสำคัญของการมีเกณฑ์และแนวทางฯ

ด้วยประเทศไทยมีการพัฒนาระบบเศรษฐกิจและการอุตสาหกรรม ส่งผลให้เกิดข้อร้องเรียนและประเด็นปัญหาด้านสิ่งแวดล้อมที่มีผลกระทบต่อสุขภาพที่สะสมมากขึ้นเรื่อยๆ โดยผลกระทบทางสุขภาพที่เกิดขึ้นนั้น ในหลายพื้นที่สามารถดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพ และได้รับความร่วมมือจากหลายภาคส่วน ซึ่งการดำเนินการที่ผ่านมา การรวบรวมและการจัดเก็บข้อมูลในส่วนของผลกระทบด้านสุขภาพมักจะยังไม่มีระบบหรือแนวทางการดำเนินงานที่ชัดเจน จึงมีการดำเนินการตามรูปแบบที่กำหนดขึ้นเองในพื้นที่ ขาดผู้รับผิดชอบที่ชัดเจน ขาดความต่อเนื่องของข้อมูล ส่งผลให้ผู้ปฏิบัติงานเกิดความลำบากในการประสานงาน และความต่อเนื่องในการให้บริการทั้งในระดับโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล (รพ.สต.) โรงพยาบาลชุมชน (รพช.) และโรงพยาบาลศูนย์/โรงพยาบาลทั่วไป (รพศ./รพท.)

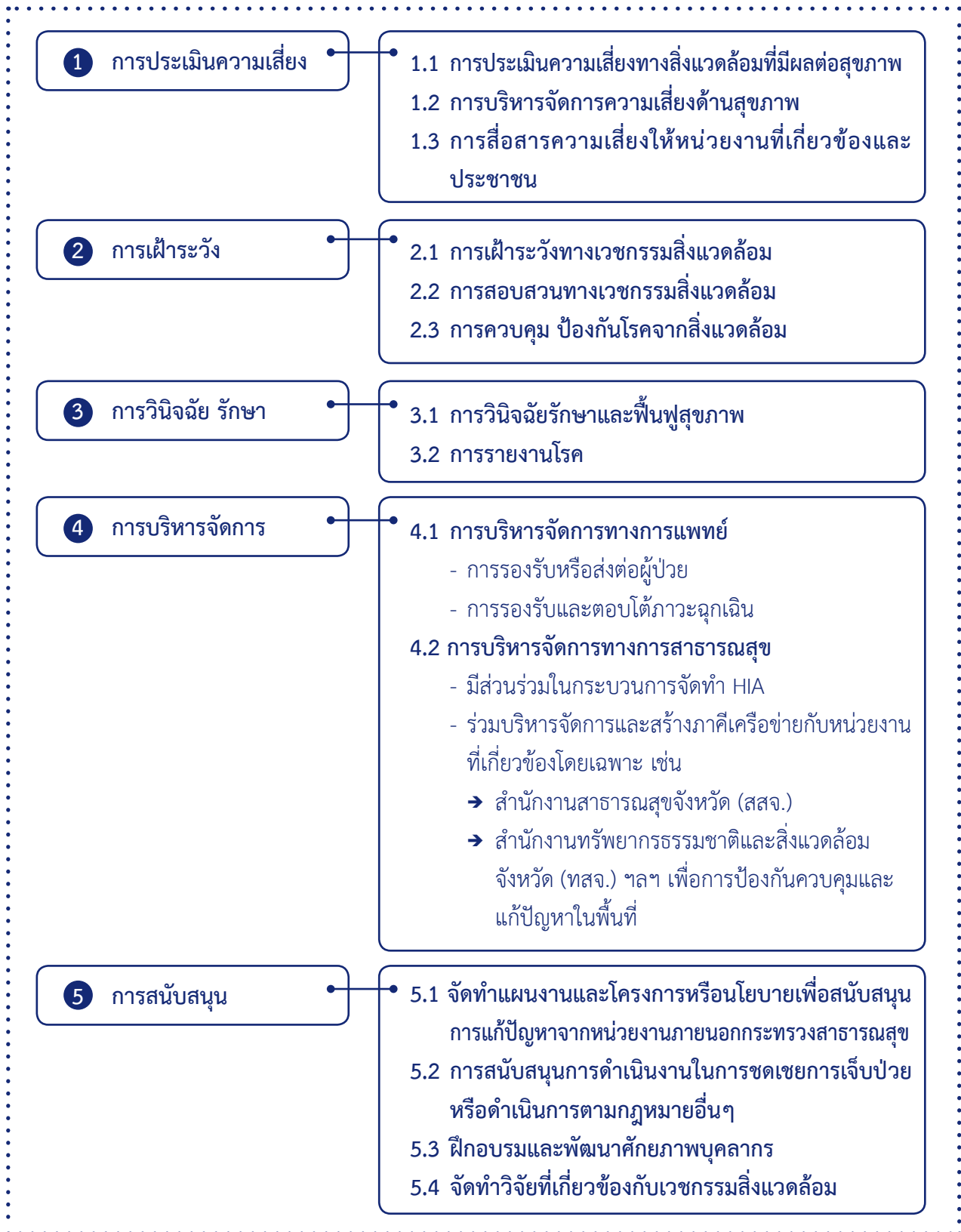
ในปีงบประมาณ 2559 กระทรวงสาธารณสุขได้เห็นความสำคัญในการดำเนินงานเพื่อดูแลสุขภาพประชาชนจากสิ่งแวดล้อม จึงได้กำหนดให้ “งานด้านสิ่งแวดล้อมและสุขภาพ” เพิ่มเป็นอีกหนึ่งในตัวชี้วัดของกระทรวงสาธารณสุข (ตัวชี้วัดที่ 17) ภายใต้ยุทธศาสตร์ที่ 3 พัฒนาระบบบริหารจัดการเพื่อสนับสนุนการจัดบริการ จึงเป็นเหตุผลสำคัญในการที่จะพัฒนาระบบการให้บริการเพื่อดูแล เฝ้าระวัง ป้องกัน ควบคุมโรคและภัยสุขภาพจากสิ่งแวดล้อมในหน่วยบริการสุขภาพ จึงได้มีการปรับปรุงและพัฒนาเกณฑ์และแนวทางการตรวจประเมินตามแนวทางการจัดบริการเวชกรรมสิ่งแวดล้อมสำหรับโรงพยาบาล จากเดิมปีงบประมาณ 2558 สำนักโรคจากการประกอบอาชีพและสิ่งแวดล้อม กรมควบคุมโรค ได้นำร่องใช้เกณฑ์การประเมินการจัดบริการเวชกรรมสิ่งแวดล้อม และมีข้อเสนอแนะให้มีการปรับปรุงเกณฑ์ดังกล่าว เพื่อนำมาใช้เป็นแนวทางในการดำเนินงานการจัดบริการเวชกรรมสิ่งแวดล้อม และใช้เป็นเครื่องมือในการประเมินผลและติดตามความก้าวหน้าในการดำเนินงานการจัดบริการเวชกรรมสิ่งแวดล้อมในโรงพยาบาลต่อไป และเพื่อให้เห็นการดำเนินงานที่เป็นรูปธรรม เกิดระบบการเชื่อมต่อการจัดบริการเวชกรรมสิ่งแวดล้อมในหน่วยบริการทุกระดับ เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดในการให้บริการประชาชนทั้งเชิงรับ เชิงรุก ซึ่งมุ่งเน้นการดูแล เฝ้าระวัง ป้องกัน ควบคุมโรคและภัยสุขภาพจากสิ่งแวดล้อม วัฏกรรมในการดูแลสุขภาพแก่ประชาชนในพื้นที่ทั้งในปัจจุบันและอนาคต

วัตถุประสงค์ในการใช้เกณฑ์และแนวทางฯ

เพื่อใช้เป็นกรอบและแนวทางในการวางระบบการดูแลสุขภาพของประชาชน จากสิ่งคุกคามที่มีอยู่ หรือปนเปื้อนอยู่ในสิ่งแวดล้อม ดังนั้น หน่วยบริการสุขภาพ/โรงพยาบาล ควรมีระบบในการจัดบริการเวชกรรมสิ่งแวดล้อมที่เป็นรูปธรรม เป็นไปในแนวทางเดียวกัน และใช้เกณฑ์และแนวทางฯ นี้ ในการประเมินผลและติดตามความก้าวหน้าในการให้บริการนั้นบรรลุวัตถุประสงค์ เกิดผลการดำเนินงานในด้านประสิทธิภาพ ประสิทธิผล และการยอมรับจากผู้รับบริการ

กรอบแนวทางการจัดบริการเวชกรรมสิ่งแวดล้อม

รูปภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการจัดบริการเวชกรรมสิ่งแวดล้อม

กิจกรรมหลักในการจัดบริการเวชกรรมสิ่งแวดล้อม ประกอบด้วย 5 กิจกรรมหลัก ดังต่อไปนี้

กิจกรรมที่ 1 การประเมินความเสี่ยง

- 1.1) มีการค้นหาและประเมินความเสี่ยงในพื้นที่ที่มีปัญหามลพิษสิ่งแวดล้อม
- 1.2) มีการบริหารจัดการความเสี่ยงด้านสุขภาพ โดยมีการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อลดความเสี่ยงต่อสุขภาพเบื้องต้น
- 1.3) มีกิจกรรมการสื่อสารความเสี่ยงให้กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและประชาชน

กิจกรรมที่ 2 การเฝ้าระวังผลกระทบต่อสุขภาพจากสิ่งแวดล้อม

- 2.1) มีการรวบรวมข้อมูล การเจ็บป่วยหรืออาการที่เกี่ยวข้องจากมลพิษสิ่งแวดล้อม
- 2.2) มีการวิเคราะห์ข้อมูลทางด้านสิ่งแวดล้อมและสุขภาพเพื่อหาความสัมพันธ์ด้วยวิธีการต่างๆ
- 2.3) มีการรายงานข้อมูลการเฝ้าระวังสุขภาพจากมลพิษสิ่งแวดล้อมแก่ผู้ที่เกี่ยวข้อง
- 2.4) มีการนำข้อมูลไปใช้ในการเฝ้าระวัง ป้องกันผลกระทบทางสุขภาพของประชาชนในพื้นที่
- 2.5) มีแนวทางการสอบสวนโรคและภัยสุขภาพจากปัญหามลพิษและสิ่งแวดล้อม
- 2.6) มีการดำเนินงานป้องกันควบคุมโรคและภัยสุขภาพจากปัญหามลพิษและสิ่งแวดล้อม

กิจกรรมที่ 3 การวินิจฉัยรักษา

- 3.1) มีบุคลากรทางการแพทย์ที่รับผิดชอบงานด้านเวชศาสตร์สิ่งแวดล้อม
- 3.2) มีแนวทางการการวินิจฉัย รักษา พื้นฟูสุขภาพ ประชาชนผู้ได้รับผลกระทบจากมลพิษสิ่งแวดล้อม
- 3.3) มีการแจ้งผลการตรวจสุขภาพให้กับประชาชน พร้อมให้คำแนะนำในการส่งเสริมสุขภาพ ป้องกันรักษา พื้นฟู
- 3.4) มีการรวบรวมและรายงานข้อมูลการเจ็บป่วยจากการเฝ้าระวังแบบเชิงรับ

กิจกรรมที่ 4 การบริหารจัดการ

- 4.1) มีแนวทางการรองรับหรือส่งต่อผู้ป่วย หรือผู้ที่ได้รับผลกระทบจากมลพิษสิ่งแวดล้อม
- 4.2) มีแนวทางเพื่อรองรับและตอบโต้ภาวะฉุกเฉิน
- 4.3) มีแนวทางหรือส่วนร่วมในกระบวนการจัดทำ HIA ในพื้นที่รับผิดชอบ
- 4.4) มีส่วนร่วมในการดำเนินงานบริหารจัดการและสร้างภาคีเครือข่ายเพื่อดำเนินการเฝ้าระวัง ป้องกันควบคุมโรคจากมลพิษสิ่งแวดล้อมในพื้นที่

กิจกรรมที่ 5 การสนับสนุนเพื่อการจัดบริการเวชกรรมสิ่งแวดล้อม

- 5.1) มีการจัดทำนโยบาย แผนงานโครงการเพื่อการเฝ้าระวัง ป้องกัน ควบคุมโรคและภัยสุขภาพจากปัญหาสิ่งแวดล้อม
- 5.2) มีการจัดทำทะเบียน และการเก็บข้อมูลการเจ็บป่วยหรือผลการตรวจคัดกรองสุขภาพ เพื่อใช้เป็นหลักฐานทางกฎหมายประกอบการชดเชยการเจ็บป่วย
- 5.3) มีการฝึกอบรมและพัฒนาศักยภาพบุคลากรเพื่อดำเนินงานเฝ้าระวัง ป้องกัน ควบคุมโรคและภัยสุขภาพจากมลพิษสิ่งแวดล้อม
- 5.4) มีการศึกษาวิจัยที่เกี่ยวข้องกับผลกระทบต่อสุขภาพจากปัญหาด้านสิ่งแวดล้อม

รูปภาพที่ 2 ผังแนวทางการจัดบริการเวชกรรมสิ่งแวดล้อม

ที่มา : สำนักโรคจากการประกอบอาชีพและสิ่งแวดล้อม, แนวทางการจัดบริการเวชกรรมสิ่งแวดล้อม; 2557

นิยามคำศัพท์ที่เกี่ยวข้อง

- **การจัดบริการเวชกรรมสิ่งแวดล้อม**
(Environmental Medicine Service)
กิจกรรมที่ดำเนินงานโดยบุคลากรที่มีความรู้ทางด้านอาชีวอนามัยและอนามัยสิ่งแวดล้อม เพื่อให้ประชาชนผู้ที่ได้รับผลกระทบจากสิ่งแวดล้อมหรืออุบัติเหตุฉุกเฉินได้รับการดูแลสุขภาพ มีการจัดบริการทั้งเชิงรุกและเชิงรับ ที่มุ่งเน้นด้านการป้องกันโรคจากสิ่งแวดล้อม เพื่อให้ประชาชนมีสุขภาพอนามัยที่ดี อยู่ในสิ่งแวดล้อมที่ปลอดภัย
- **โรคและภัยสุขภาพจากมลพิษสิ่งแวดล้อม**
(Environmental diseases)
โรคเรื้อรัง ภาวะพิการแต่กำเนิด ความผิดปกติของการพัฒนาทางสมอง และผลกระทบต่อสุขภาพอื่นๆ ที่มีหรืออาจมีความสัมพันธ์กับการรับสัมผัสสารพิษในสิ่งแวดล้อม ซึ่งสาเหตุของการเกิดโรคเกิดจากปัจจัยหลายอย่าง (multifactorial) เช่น สารพิษหลากหลายในสิ่งแวดล้อม ลักษณะการดำรงชีวิตสถานทางเศรษฐกิจและสังคม และปัจจัยทางกรรมพันธุ์ที่เกิดขึ้นตลอดช่วงชีวิตของคน
- **การประเมินความเสี่ยง ต่อสุขภาพ**
(Health Risk Assessment)
กระบวนการศึกษาอย่างเป็นระบบเพื่อพรรณนาและวัดความเสี่ยงด้านสุขภาพที่มีความสัมพันธ์กับสิ่งคุกคามกระบวนการการกระทำหรือเหตุการณ์ใดๆ
- **การเฝ้าระวังโรคจากสิ่งแวดล้อม**
(Environmental Disease Surveillance)
เป็นกิจกรรมการเก็บข้อมูลอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง มีระบบวิเคราะห์ข้อมูล แปรผล และการกระจายข้อมูลข่าวสารให้ผู้ที่เกี่ยวข้องทราบ เพื่อนำไปสู่การควบคุมป้องกันโรคต่อไป อาจกล่าวได้ว่าการเฝ้าระวัง ครอบคลุมถึงการเก็บข้อมูลที่ได้จากการตรวจติดตามทางด้านสิ่งแวดล้อม หรือด้านชีวภาพ รวมทั้งผลที่ได้จากการสำรวจและการตรวจคัดกรอง
- **การสอบสวนโรคจากสิ่งแวดล้อม**
(Environmental Disease Investigate)
การดำเนินกิจกรรมทางระบาดวิทยาเพื่อให้ได้รับทราบข้อมูลและข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการเกิดโรคหรือผลกระทบต่อสุขภาพ และปัจจัยสาเหตุของโรคจากการสิ่งแวดล้อมโดยการเก็บรวบรวมข้อมูลรายละเอียดด้านระบาดวิทยาการเจ็บป่วย ข้อมูลด้านสิ่งแวดล้อม ข้อมูลผลการตรวจทางห้องปฏิบัติการ และข้อมูลอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยอาศัยหลักการทางวิทยาศาสตร์ที่มีเหตุและผลที่สามารถอ้างอิงพิสูจน์ได้

หน่วยงานเครือข่ายที่เกี่ยวข้องกับการใช้เกณฑ์และแนวทางฯ

ในการจัดบริการเวชกรรมสิ่งแวดล้อมในหน่วยบริการสุขภาพ/โรงพยาบาล ปัจจุบันตามโครงสร้างหน่วยงานในราชการบริหารส่วนภูมิภาค สังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข ตามหนังสือที่ สธ 0201.032/ว.29 ลงวันที่ 31 มกราคม 2555 กำหนดให้ “งานพิษวิทยาและเวชกรรมสิ่งแวดล้อม” อยู่ภายใต้กลุ่มงานอาชีวเวชกรรม ในระดับโรงพยาบาลศูนย์/โรงพยาบาลทั่วไป และตามหนังสือของสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข ด่วนที่สุด ที่ สธ 0201.032/ว1122 ลงวันที่ 28 ธันวาคม 2558 เรื่อง การเตรียมการเพื่อรองรับการจัดคนลงตามโครงสร้างหน่วยงานในสังกัดส่วนภูมิภาค กำหนด “งานอาชีวอนามัย และ งานสุขาภิบาลสิ่งแวดล้อมและ ศูนย์ความปลอดภัย” อยู่ภายใต้กลุ่มงานบริการ ด้านปฐมนิเทศและองค์กรรวม ในโรงพยาบาลชุมชน และกำหนด “งานอาชีวอนามัยและสิ่งแวดล้อม” ภายใต้อำเภอสนับสนุนบริการสุขภาพ (ทั้งนี้อาจมีการเปลี่ยนแปลงตามโครงสร้างปัจจุบัน)

การจัดบริการเวชกรรมสิ่งแวดล้อมในหน่วยบริการหรือโรงพยาบาล มีความจำเป็นในการที่ต้องทำการประสานความร่วมมือในการดำเนินงานร่วมกับหน่วยงานเครือข่ายในพื้นที่ ซึ่งหากพิจารณาบทบาทหน้าที่ของหน่วยงานเครือข่าย สามารถแบ่งได้เป็น 2 กลุ่มที่สำคัญดังนี้

- **หน่วยงานผู้ให้บริการจัดบริการเวชกรรมสิ่งแวดล้อม** ปัจจุบันการดำเนินงานมุ่งเน้นวัดผลในหน่วยบริการสุขภาพ สังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข ได้แก่ โรงพยาบาลศูนย์/โรงพยาบาลทั่วไป (รพศ./รพท) โรงพยาบาลชุมชน (รพช.) โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล (รพ.สต.) ฯลฯ
- **หน่วยงานสนับสนุนการจัดบริการเวชกรรมสิ่งแวดล้อม** ได้แก่ สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด (สสจ.) สำนักงานสาธารณสุขอำเภอ (สสอ.) สำนักงานป้องกันควบคุมโรค (สคร.) สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัด (ทสจ.) สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัด องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์กรอิสระต่างๆ ฯลฯ

ประโยชน์ที่ได้รับจากการดำเนินงานตามเกณฑ์และแนวทางฯ

- ประโยชน์สำหรับผู้รับบริการ คือ ประชาชนที่ได้รับผลกระทบจากสิ่งแวดล้อมจะได้รับการบริการที่มีประสิทธิภาพ มีช่องทางการให้บริการที่ชัดเจน และประชาชนได้รับการดูแล ทั้งเชิงรับ-เชิงรุก เพื่อการเฝ้าระวัง ป้องกัน ควบคุมโรคและภัยสุขภาพจากสิ่งแวดล้อม
- ประโยชน์สำหรับเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติ คือ เจ้าหน้าที่ได้เกิดการเรียนรู้และพัฒนาศักยภาพของตนเองมากขึ้นและต่อเนื่อง เกิดการพัฒนาการทำงานเป็นทีม รวมทั้งเกิดระบบเครือข่ายในการดำเนินงานทั้งภายในกระทรวงสาธารณสุขและหน่วยงานภายนอกที่เกี่ยวข้อง
- ประโยชน์สำหรับหน่วยบริการ/โรงพยาบาล คือ เป็นองค์กรที่ประชาชนเชื่อมั่น/เป็นที่ยอมรับในการให้บริการ เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ และมีระบบในการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

รูปแบบในการขอประเมินผลการจัดบริการเวชกรรมสิ่งแวดล้อมในปัจจุบันยังมีรูปแบบคล้ายกับการตรวจประเมินการจัดบริการเวชกรรมสิ่งแวดล้อม เมื่อปีงบประมาณ 2558 โดยสามารถบูรณาการ ตรวจประเมินไปพร้อมกับการตรวจประเมินของการจัดบริการอาชีวอนามัยในโรงพยาบาล และคู่มือฉบับนี้ ที่มีเกณฑ์และแนวทางฯ ทั้งในโรงพยาบาลศูนย์/โรงพยาบาลทั่วไป (รพศ./รพท.) โรงพยาบาลชุมชน (รพช.) และโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล (รพ.สต.) ดังนั้นจึงควรมีรูปแบบในการดำเนินการตรวจประเมินที่สำคัญเพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินการดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 โรงพยาบาลทุกระดับ ที่ต้องการพัฒนาระบบการจัดบริการเวชกรรมสิ่งแวดล้อมในหน่วยบริการสุขภาพของตนเองสามารถทำการศึกษาองค์ความรู้จาก “แนวทางการจัดบริการเวชกรรมสิ่งแวดล้อม” และ “แนวปฏิบัติการจัดบริการเวชกรรมสิ่งแวดล้อมสำหรับบุคลากรสาธารณสุข” โดยติดต่อขอรับคู่มือ/แนวทาง องค์ความรู้จาก “สำนักงานป้องกันควบคุมโรค” ที่ท่านสังกัดอยู่ หรือสามารถดาวน์โหลด (Download) ได้ที่เว็บไซต์ของ “สำนักโรคจากการประกอบอาชีพและสิ่งแวดล้อม” หรือที่ URL : <http://envocc.ddc.moph.go.th/> หัวข้อ “ดาวน์โหลด” หรือ “งานด้านเวชศาสตร์สิ่งแวดล้อม” หรืออาจมีการเปลี่ยนแปลงตามที่เป็นปัจจุบัน

ขั้นตอนที่ 2 โรงพยาบาลทำการศึกษารายละเอียด องค์ความรู้ และดำเนินงานตามข้อเสนอแนะ จนมีความพร้อมต่อการประเมิน หรืออาจมีการติดตามโดยสำนักงานป้องกันควบคุมโรคในพื้นที่เห็นว่า ท่านมีความพร้อมหรือโรงพยาบาลท่านถูกกำหนดเป็นหน่วยบริการสุขภาพเป้าหมายในการรับการประเมินภายในปีงบประมาณดังกล่าว

ทั้งนี้ โรงพยาบาล สามารถขอรับองค์ความรู้ หรืออาจได้รับการชี้แจงแนวทางการจัดบริการเวชกรรมสิ่งแวดล้อมจากสำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่อยู่ในพื้นที่รับผิดชอบของท่านได้

ขั้นตอนที่ 3 โรงพยาบาลทำการประสานสำนักงานสาธารณสุขจังหวัด (สสจ.) หรืออาจประสานผ่านสำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่ท่านสังกัดเพื่อขอรับการประเมินผลฯ หากท่านประสานสำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่ท่านสังกัดอยู่โดยตรงแล้ว ให้เรียนแจ้งสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดที่สังกัดอยู่ด้วย

ขั้นตอนที่ 4 โรงพยาบาลทำการประเมินตนเอง โดยใช้แบบฟอร์มประเมินตนเอง เกณฑ์และแนวทางการตรวจประเมินตามแนวทางการจัดบริการเวชกรรมสิ่งแวดล้อมสำหรับโรงพยาบาล “โรงพยาบาลศูนย์/โรงพยาบาลทั่วไป” หรือ “โรงพยาบาลชุมชน” หรือ “โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล” ตามระดับ ที่ท่านปฏิบัติงานอยู่ โดยติดต่อขอรับ “แบบประเมินตนเอง” จาก “สำนักงานป้องกันควบคุมโรค” ที่ท่านสังกัดอยู่ หรือสามารถดาวน์โหลด (Download) ได้ที่เว็บไซต์ของ “สำนักโรคจากการประกอบอาชีพและสิ่งแวดล้อม” หรือที่ URL : <http://envocc.ddc.moph.go.th/> หัวข้อ “ดาวน์โหลด” หรือ “งานด้านเวชศาสตร์สิ่งแวดล้อม” หรืออาจมีการเปลี่ยนแปลงตามที่เป็นปัจจุบัน

ขั้นตอนที่ 5 เมื่อโรงพยาบาลทำการประเมินตนเองเสร็จแล้ว ให้ส่งแบบประเมินที่ลงข้อมูลครบถ้วนที่สุดให้แก่ “สำนักงานป้องกันควบคุมโรค” สำเนาเรียน สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด และแจ้งความพร้อมในการรับการประเมินผลจากคณะกรรมการ ซึ่งได้แก่ ผู้แทนจาก “สำนักโรคจากการประกอบอาชีพและสิ่งแวดล้อม” และ “สำนักงานป้องกันควบคุมโรค” และ “สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด” และผู้ที่ได้รับมอบหมายในการร่วมลงตรวจประเมิน ต่อไป

ขั้นตอนที่ 6 รูปแบบการรับการประเมินผล

การประเมินผลสำหรับ “โรงพยาบาลศูนย์/โรงพยาบาลทั่วไป (รพศ./รพท.)”

1. การตรวจประเมิน เมื่อโรงพยาบาลทำการประเมินตนเองเสร็จแล้ว ก็ทำการแจ้งความประสงค์ในการขอรับการตรวจประเมินจากคณะกรรมการ แก่สำนักงานป้องกันควบคุมโรคในพื้นที่รับผิดชอบ
2. เมื่อสำนักงานป้องกันควบคุมโรคได้รับประสานจากโรงพยาบาลขอรับการประเมินผลการจัดบริการเวชกรรมสิ่งแวดล้อมแล้ว ให้แจ้งต่อกลุ่มเวชศาสตร์สิ่งแวดล้อม สำนักโรคจากการประกอบอาชีพและสิ่งแวดล้อม
3. เมื่อสำนักโรคจากการประกอบอาชีพและสิ่งแวดล้อมได้รับประสานขอรับการประเมินของโรงพยาบาลจากสำนักงานป้องกันควบคุมโรคแล้ว ให้วางแผนการลงพื้นที่ โดยทำการประสานวันที่สะดวกที่สุด เพื่อลงพื้นที่การตรวจประเมิน

โดยสำนักโรคจากการประกอบอาชีพและสิ่งแวดล้อม ทำหนังสือแจ้งกำหนดวันทำการตรวจประเมินฯ ไปยังสำนักงานป้องกันควบคุมโรค และให้สำนักงานป้องกันควบคุมโรค ทำหนังสือยืนยันวันที่ทำการตรวจประเมินไปยังโรงพยาบาลที่ทำการร้องขอ (ซึ่งรูปแบบการประสานงานกรณีฉุกเฉิน/เร่งด่วน ให้เป็นไปตามที่มีการตกลงในขณะนั้น)

4. ทำการลงตรวจประเมินการจัดบริการเวชกรรมสิ่งแวดล้อม ร่วมกับคณะกรรมการ ได้แก่ ผู้แทนจาก “สำนักโรคจากการประกอบอาชีพและสิ่งแวดล้อม” และ “สำนักงานป้องกันควบคุมโรค” และ “สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด” และผู้ที่ได้รับมอบหมายในการร่วมลงตรวจประเมิน

ในวันทำการประเมินให้โรงพยาบาลทำการประสานสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดเข้าร่วมประเมินด้วย เพื่อให้ข้อมูลผลการดำเนินงานและสนับสนุนการจัดบริการเวชกรรมสิ่งแวดล้อมของโรงพยาบาล

การประเมินผลสำหรับ “โรงพยาบาลชุมชน (รพช.)”

1. การตรวจประเมิน เมื่อโรงพยาบาลทำการประเมินตนเองเสร็จแล้ว ก็ทำการแจ้งความประสงค์ ในการขอรับการตรวจประเมินจากคณะกรรมการ แก่สำนักงานป้องกันควบคุมโรคในพื้นที่รับผิดชอบ
2. เมื่อสำนักงานป้องกันควบคุมโรคได้รับประสานจากโรงพยาบาลขอรับการประเมินผลการจัดบริการเวชกรรมสิ่งแวดล้อมแล้ว ให้แจ้งต่อกลุ่มเวชศาสตร์สิ่งแวดล้อม สำนักโรคจากการประกอบอาชีพและสิ่งแวดล้อม
3. เมื่อสำนักโรคจากการประกอบอาชีพและสิ่งแวดล้อมได้รับประสานขอรับการประเมินของโรงพยาบาลจากสำนักงานป้องกันควบคุมโรคแล้ว ให้วางแผนการลงพื้นที่ โดยทำการประสานวันที่สะดวกที่สุด เพื่อลงพื้นที่การตรวจประเมิน

โดยสำนักโรคจากการประกอบอาชีพและสิ่งแวดล้อม ทำหนังสือแจ้งกำหนดวันทำการตรวจประเมินฯ ไปยังสำนักงานป้องกันควบคุมโรค และให้สำนักงานป้องกันควบคุมโรค ทำหนังสือยืนยันวันที่ทำการตรวจประเมินไปยังโรงพยาบาลที่ทำการร้องขอ (ซึ่งรูปแบบการประสานงานกรณีฉุกเฉิน/เร่งด่วน ให้เป็นไปตามที่มีการตกลงในขณะนั้น)

4. ทำการลงตรวจประเมินการจัดบริการเวชกรรมสิ่งแวดล้อม ร่วมกับคณะกรรมการ ได้แก่ ผู้แทนจาก “สำนักโรคจากการประกอบอาชีพและสิ่งแวดล้อม” และ “สำนักงานป้องกันควบคุมโรค” และ “สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด” และผู้ที่ได้รับมอบหมายในการร่วมลงตรวจประเมิน

ในวันทำการประเมินให้โรงพยาบาลทำการประสานสำนักงานสาธารณสุขจังหวัด และสำนักงานสาธารณสุขอำเภอเข้าร่วมประเมินด้วย เพื่อให้ข้อมูลผลการดำเนินงานและสนับสนุนการจัดบริการเวชกรรมสิ่งแวดล้อมของโรงพยาบาล

หมายเหตุ : 1. ในปีงบประมาณ 2558-2559 จะให้โรงพยาบาลชุมชนทำการประเมินตนเอง และส่งผลมายังสำนักงานสาธารณสุขจังหวัด เป็นผู้รวบรวม แล้วสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดส่งผลการประเมินตนเองให้แก่สำนักงานป้องกันควบคุมโรค เพื่อสำเนาส่งสำนักโรคจากการประกอบอาชีพและสิ่งแวดล้อม

2. กรณีโรงพยาบาลชุมชนมีความพร้อมในการตรวจประเมิน ในมาตรการแรกจะให้สำนักงานป้องกันควบคุมโรคในพื้นที่ และสำนักงานสาธารณสุขจังหวัด เป็นผู้ประเมินโรงพยาบาลชุมชน เว้นแต่สำนักงานป้องกันควบคุมโรคร้องขอให้ส่วนกลางร่วมลงพื้นที่ประเมิน สำนักโรคจากการประกอบอาชีพและสิ่งแวดล้อมจึงจะร่วมตรวจประเมิน (ในการดำเนินการระยะแรกหรือปีงบประมาณ 2559-2560 ส่วนกลางจะร่วมลงตรวจประเมินโรงพยาบาลกับสำนักงานป้องกันควบคุมโรคด้วย)

การประเมินผลสำหรับ “โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล (รพ.สต.)”

1. การตรวจประเมิน เมื่อโรงพยาบาลทำการประเมินตนเองเสร็จแล้ว ก็ทำการแจ้งความประสงค์ในการขอรับการตรวจประเมินจากคณะกรรมการ แก่สำนักงานป้องกันควบคุมโรคในพื้นที่รับผิดชอบ

2. เมื่อสำนักงานป้องกันควบคุมโรคได้รับประสานจากโรงพยาบาลขอรับการประเมินผลการจัดบริการเวชกรรมสิ่งแวดล้อมแล้ว ให้แจ้งต่อกลุ่มเวชศาสตร์สิ่งแวดล้อม สำนักโรคจากการประกอบอาชีพและสิ่งแวดล้อม

3. เมื่อสำนักโรคจากการประกอบอาชีพและสิ่งแวดล้อมได้รับประสานขอรับการประเมินของโรงพยาบาลจากสำนักงานป้องกันควบคุมโรคแล้ว ให้วางแผนการลงพื้นที่ โดยทำการประสานวันที่สะดวกที่สุด เพื่อลงพื้นที่การตรวจประเมิน

โดยสำนักโรคจากการประกอบอาชีพและสิ่งแวดล้อม ทำหนังสือแจ้งกำหนดวันทำการตรวจประเมินฯ ไปยังสำนักงานป้องกันควบคุมโรค และให้สำนักงานป้องกันควบคุมโรค ทำหนังสือยืนยันวันที่ทำการตรวจประเมินไปยังโรงพยาบาลที่ทำการร้องขอ (ซึ่งรูปแบบการประสานงานกรณีฉุกเฉิน/เร่งด่วน ให้เป็นไปตามที่มีการตกลงในขณะนั้น)

4. ทำการลงตรวจประเมินการจัดบริการเวชกรรมสิ่งแวดล้อม ร่วมกับคณะกรรมการ ได้แก่ ผู้แทนจาก “สำนักโรคจากการประกอบอาชีพและสิ่งแวดล้อม” และ “สำนักงานป้องกันควบคุมโรค” และ “สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด” และผู้ที่ได้รับมอบหมายในการร่วมลงตรวจประเมิน

ในวันทำการประเมินให้โรงพยาบาลทำการประสานสำนักงานสาธารณสุขจังหวัด และสำนักงานสาธารณสุขอำเภอเข้าร่วมประเมินด้วย เพื่อให้ข้อมูลผลการดำเนินงานและสนับสนุนการจัดบริการเวชกรรมสิ่งแวดล้อมของโรงพยาบาล

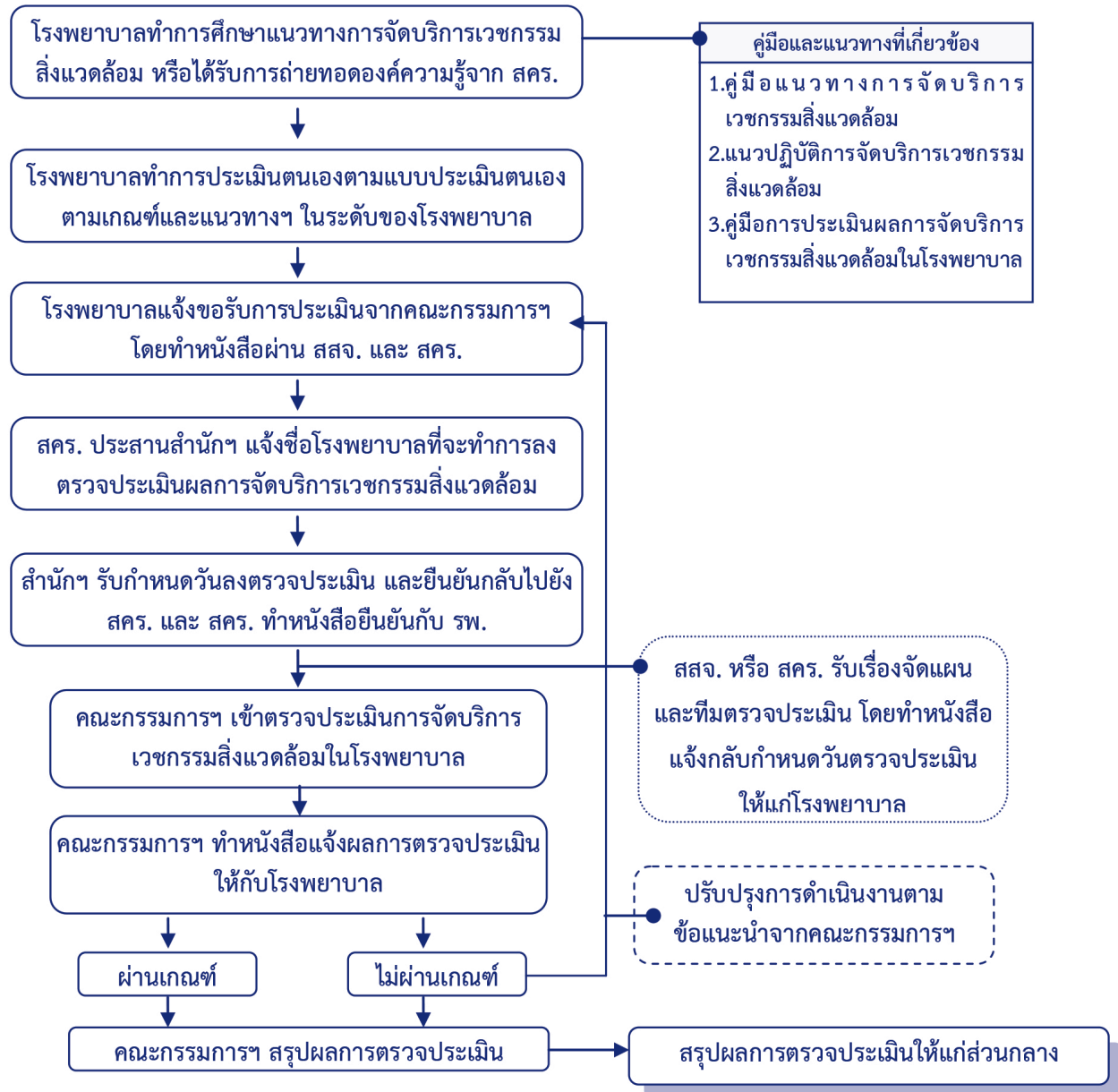
- หมายเหตุ : 1. ในปีงบประมาณ 2559 จะให้โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลทำการประเมินตนเอง และส่งผลมายังสำนักงานสาธารณสุขจังหวัด เป็นผู้รวบรวม โดยให้สำเนาเรียนแจ้งสำนักงานสาธารณสุขอำเภอด้วย แล้วสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดส่งผลการประเมินตนเองให้แก่สำนักงานป้องกันควบคุมโรค เพื่อสำเนาส่งสำนักโรคจากการประกอบอาชีพและสิ่งแวดล้อม
2. กรณีโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลมีความพร้อมในการตรวจประเมิน ในมาตรการแรกจะให้สำนักงานป้องกันควบคุมโรคในพื้นที่ และสำนักงานสาธารณสุขจังหวัด เป็นผู้ประเมินโรงพยาบาลชุมชน เว้นแต่สำนักงานป้องกันควบคุมโรคร้องขอให้ส่วนกลางร่วมลงพื้นที่ประเมินสำนักโรคจากการประกอบอาชีพและสิ่งแวดล้อม จึงจะร่วมตรวจประเมิน (ในการดำเนินการระยะแรกหรือปีงบประมาณ 2559-2560 ส่วนกลางจะร่วมลงตรวจประเมินโรงพยาบาลกับสำนักงานป้องกันควบคุมโรคด้วย)

ขั้นตอนที่ 7 การสรุปผลการประเมิน

เมื่อทำการลงพื้นที่ตรวจประเมินผลโรงพยาบาลแล้ว สำนักโรคจากการประกอบอาชีพและสิ่งแวดล้อม จะทำการออก “หนังสือราชการรับรองผลการตรวจประเมินการจัดบริการเวชกรรมสิ่งแวดล้อม” ให้แก่โรงพยาบาล ที่ผ่านการตรวจประเมินที่ได้รับผลการประเมินตั้งแต่ระดับเริ่มต้นพัฒนา/ขั้นพื้นฐานขึ้นไป” และ “ผลการประเมินมีอายุ 3 ปี” นับแต่วันที่ได้รับหนังสือผลการประเมินการจัดบริการเวชกรรมสิ่งแวดล้อมในทุกระดับโรงพยาบาล

กรณีโรงพยาบาลชุมชน และโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล ในปีงบประมาณ 2558-2559 จะยังไม่มี การลงพื้นที่ไปทำการตรวจประเมินโดยคณะกรรมการ ยกเว้น โรงพยาบาลในพื้นที่ มีความประสงค์รับการตรวจประเมินจึงจะทำการลงตรวจประเมินเป็นรายกรณีไป และผลการประเมินตนเองทางส่วนกลางจะทำการสรุปข้อมูล ผลการประเมินตนเองรายเขตให้แก่สำนักงานป้องกันควบคุมโรค ภายในเดือนพฤศจิกายน ของปีงบประมาณถัดไป

แผนภูมิขั้นตอนการตรวจประเมินตามแนวทาง
การบริหารเวชกรรมสิ่งแวดล้อมสำหรับโรงพยาบาล (ฉบับปรับปรุง 2559)
รูปภาพที่ 3 ขั้นตอนการตรวจประเมินการบริหารเวชกรรมสิ่งแวดล้อมในโรงพยาบาล

ตามที่ สำนักโรคจากการประกอบอาชีพและสิ่งแวดล้อมได้ ทำการพัฒนาเกณฑ์และแนวทางฯ องค์ประกอบหลักของเกณฑ์และแนวทางการตรวจประเมินตามแนวทางการจัดบริการเวชกรรมสิ่งแวดล้อม สำหรับโรงพยาบาล นั้น ในบทนี้เราจะทำการชี้แจงเกี่ยวกับองค์ประกอบต่างๆ ของเกณฑ์และแนวทางฯ ที่ได้ทำการพัฒนาขึ้นใหม่ ดังนี้

เกณฑ์และแนวทางการตรวจประเมินตามแนวทางการจัดบริการเวชกรรมสิ่งแวดล้อมสำหรับ โรงพยาบาลศูนย์/ทั่วไป (รพศ./รพท.)

องค์ประกอบที่ 1 การบริหารจัดการเพื่อสนับสนุนการจัดบริการเวชกรรมสิ่งแวดล้อม

- 01 ผู้บริหารระดับสูงของโรงพยาบาลสนับสนุนการดำเนินงานด้านการจัดบริการเวชกรรมสิ่งแวดล้อม
- 02 การจัดทำแผนงานการจัดบริการเวชกรรมสิ่งแวดล้อมสอดคล้องกับนโยบายของโรงพยาบาลตามบริบทของพื้นที่
- 03 โครงสร้างอัตรากำลังรองรับการจัดบริการเวชกรรมสิ่งแวดล้อมตามกรอบงานของกระทรวงสาธารณสุข
- 04 การพัฒนาศักยภาพบุคลากรโรงพยาบาลและโรงพยาบาลเครือข่าย มีองค์ความรู้เพื่อการจัดบริการเวชกรรมสิ่งแวดล้อมอย่างต่อเนื่อง

องค์ประกอบที่ 2 การจัดบริการเวชกรรมสิ่งแวดล้อมเชิงรับ การประเมิน การวินิจฉัย การดูแลรักษา ผู้ป่วยโรคจากมลพิษสิ่งแวดล้อม การส่งต่อ และการฟื้นฟูสมรรถภาพ

- 05 การพัฒนาการเข้าถึงบริการเวชกรรมสิ่งแวดล้อม (EnvOcc Unit : ศูนย์เชี่ยวชาญอาชีวเวชกรรมและเวชกรรมสิ่งแวดล้อม) อย่างต่อเนื่อง
- 06 การจัดทำแนวทาง/แนวปฏิบัติในการเข้ารับบริการของผู้ป่วยหรือผู้ที่อาจได้รับผลกระทบต่อสุขภาพจากมลพิษสิ่งแวดล้อม
- 07 การคัดกรองผู้ป่วยหรือผู้ที่อาจได้รับผลกระทบต่อสุขภาพจากมลพิษสิ่งแวดล้อม
- 08 การตรวจวินิจฉัย รักษาพยาบาล และส่งต่อผู้ป่วยด้วยโรคจากมลพิษสิ่งแวดล้อม
- 09 การติดตามผู้ป่วยโรค/ผู้สงสัยโรคจากมลพิษสิ่งแวดล้อมหรือโรคที่เกี่ยวข้อง

องค์ประกอบที่ 3 การจัดการบริการเวชกรรมสิ่งแวดล้อมเชิงรุกแก่ประชาชนที่อาจได้รับผลกระทบจากมลพิษสิ่งแวดล้อม

- 10 การเฝ้าระวังปัจจัยเสี่ยงด้านสิ่งแวดล้อมที่อาจส่งผลกระทบต่อสุขภาพ (ข้อมูลสิ่งคุกคามด้านสิ่งแวดล้อม)
- 11 การเฝ้าระวังทางสุขภาพตามปัจจัยเสี่ยงด้านสิ่งแวดล้อมในพื้นที่ (ข้อมูลด้านสุขภาพจากสิ่งคุกคามด้านสิ่งแวดล้อม)
- 12 การสื่อสารความเสี่ยงผลกระทบต่อสุขภาพจากมลพิษสิ่งแวดล้อมแก่ประชาชน บุคลากร และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อการป้องกันและแก้ไขปัญหา
- 13 การสอบสวนโรคและภัยสุขภาพจากปัญหามลพิษสิ่งแวดล้อม
- 14 การจัดเตรียมความพร้อมในการรองรับภาวะฉุกเฉินด้านมลพิษสิ่งแวดล้อมตามความเสี่ยงในพื้นที่
- 15 การมีส่วนร่วมในกระบวนการจัดทำ HIA หรือ ประเด็นปัญหามลพิษสิ่งแวดล้อม ในพื้นที่รับผิดชอบ

องค์ประกอบที่ 4 การดำเนินงานสนับสนุนการจัดการบริการเวชกรรมสิ่งแวดล้อมสำหรับประชาชนผู้ที่ได้รับผลกระทบจากมลพิษสิ่งแวดล้อม

- 16 การวิเคราะห์และสรุปข้อมูลการเจ็บป่วยและผลกระทบต่อสุขภาพจากมลพิษสิ่งแวดล้อมทั้งเชิงรับและเชิงรุก
- 17 การสนับสนุนให้ รพช./รพ.สต. ดำเนินการจัดการบริการเวชกรรมสิ่งแวดล้อมในโรงพยาบาล
- 18 การศึกษาวิจัยด้านโรคและภัยสุขภาพจากมลพิษสิ่งแวดล้อม
- 19 การจัดการความรู้ด้านโรคและภัยสุขภาพจากมลพิษสิ่งแวดล้อม โดยการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ภายในหน่วยงานอย่างต่อเนื่อง เพื่อส่งเสริมให้เกิดวิธีการปฏิบัติงานที่ดีขึ้น

เกณฑ์และแนวทางการตรวจประเมินตามแนวทางการจัดการบริการเวชกรรมสิ่งแวดล้อมสำหรับโรงพยาบาลชุมชน (รพช.)

องค์ประกอบที่ 1 การบริหารจัดการเพื่อสนับสนุนการจัดการบริการเวชกรรมสิ่งแวดล้อม

- 01 ผู้บริหารระดับสูงของโรงพยาบาลสนับสนุนการดำเนินงานด้านการจัดการบริการเวชกรรมสิ่งแวดล้อม
- 02 การจัดทำแผนงานการจัดการบริการเวชกรรมสิ่งแวดล้อมสอดคล้องกับนโยบายของโรงพยาบาลตามบริบทของพื้นที่
- 03 โครงสร้างอัตรากำลังรองรับการจัดการบริการเวชกรรมสิ่งแวดล้อม (EnvOcc Center: ศูนย์อาชีวเวชกรรมและเวชกรรมสิ่งแวดล้อม)
- 04 การพัฒนาศักยภาพบุคลากรโรงพยาบาล ให้มีองค์ความรู้เพื่อการจัดการบริการเวชกรรมสิ่งแวดล้อมอย่างต่อเนื่อง

**องค์ประกอบที่ 2 การจัดการบริการเวชกรรมสิ่งแวดล้อมเชิงรับ การประเมิน การวินิจฉัย การดูแลรักษา
ผู้ป่วยโรคจากมลพิษสิ่งแวดล้อม การส่งต่อ และการฟื้นฟูสมรรถภาพ**

- 05 การพัฒนาการเข้าถึงบริการเวชกรรมสิ่งแวดล้อม (EnvOcc Center: ศูนย์อาชีวเวชกรรมและ
เวชกรรมสิ่งแวดล้อม) อย่างต่อเนื่อง
- 06 การคัดกรองผู้ที่อาจได้รับผลกระทบต่อสุขภาพจากมลพิษสิ่งแวดล้อม
- 07 การตรวจวินิจฉัย รักษาพยาบาลหรือส่งต่อผู้ป่วยด้วยโรคจากมลพิษสิ่งแวดล้อม
- 08 การติดตามผู้ป่วยโรค/ผู้สงสัย โรคจากมลพิษสิ่งแวดล้อมหรือโรคที่เกี่ยวข้อง

**องค์ประกอบที่ 3 การจัดการบริการเวชกรรมสิ่งแวดล้อมเชิงรุกแก่ประชาชนที่อาจได้รับผลกระทบ
จากมลพิษสิ่งแวดล้อม**

- 09 การเฝ้าระวังปัจจัยเสี่ยงด้านสิ่งแวดล้อมที่อาจส่งผลกระทบต่อสุขภาพ (ข้อมูลสิ่งคุกคาม ด้านสิ่งแวดล้อม)
- 10 การวิเคราะห์สถานการณ์สุขภาพของผู้ที่อาจได้รับผลกระทบจากสิ่งแวดล้อม (ข้อมูลด้านสุขภาพจาก
สิ่งคุกคามด้านสิ่งแวดล้อม)
- 11 การสื่อสารความเสี่ยงผลกระทบต่อสุขภาพจากมลพิษสิ่งแวดล้อมแก่ประชาชน บุคลากร และ
หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อการป้องกันและแก้ไขปัญหา
- 12 การสอบสวนโรคและภัยสุขภาพจากปัญหามลพิษสิ่งแวดล้อม
- 13 การจัดเตรียมความพร้อมในการรองรับภาวะฉุกเฉินด้านมลพิษสิ่งแวดล้อมตามความเสี่ยงในพื้นที่

**องค์ประกอบที่ 4 การดำเนินงานสนับสนุนการจัดการบริการเวชกรรมสิ่งแวดล้อมสำหรับประชาชน
ผู้ที่ได้รับผลกระทบจากมลพิษสิ่งแวดล้อม**

- 14 การสนับสนุนให้ รพ.สต. ดำเนินการจัดการบริการเวชกรรมสิ่งแวดล้อมในโรงพยาบาล
- 15 การศึกษาวิจัยด้านโรคและภัยสุขภาพจากมลพิษสิ่งแวดล้อม
- 16 การจัดการความรู้ด้านโรคและภัยสุขภาพจากมลพิษสิ่งแวดล้อมโดยการแลกเปลี่ยนเรียนรู้
ภายในหน่วยงานอย่างต่อเนื่องเพื่อส่งเสริมให้เกิดวิธีการปฏิบัติงานที่ดีขึ้น

**เกณฑ์และแนวทางการตรวจประเมินตามแนวทางการจัดการบริการเวชกรรมสิ่งแวดล้อม
สำหรับโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล (รพ.สต.)**

องค์ประกอบที่ 1 การบริหารจัดการเพื่อสนับสนุนการจัดการบริการเวชกรรมสิ่งแวดล้อม

- 01 ผู้บริหาร รพ.สต. สนับสนุนการดำเนินงานด้านการจัดการบริการเวชกรรมสิ่งแวดล้อม
- 02 การจัดทำแผนงานการจัดการบริการเวชกรรมสิ่งแวดล้อมสอดคล้องกับปัญหามลพิษสิ่งแวดล้อมในพื้นที่
- 03 การกำหนดผู้รับผิดชอบหลักเพื่อรองรับงานการจัดการบริการเวชกรรมสิ่งแวดล้อมตามบริบทในพื้นที่

**องค์ประกอบที่ 2 การจัดการบริการเวชกรรมสิ่งแวดล้อมเชิงรับ การประเมิน การวินิจฉัย การดูแลรักษา
ผู้ป่วยโรคจากมลพิษสิ่งแวดล้อม การส่งต่อ และการฟื้นฟูสมรรถภาพ**

- 04 การจัดทำแนวทาง/แนวปฏิบัติในการเข้ารับบริการของผู้ป่วยหรือผู้ที่อาจได้รับผลกระทบต่อสุขภาพจากมลพิษสิ่งแวดล้อม
- 05 การคัดกรองผู้ป่วยหรือผู้ที่อาจได้รับผลกระทบต่อสุขภาพจากมลพิษสิ่งแวดล้อม
- 06 การตรวจวินิจฉัย รักษาพยาบาลเบื้องต้น และส่งต่อผู้ป่วย/ผู้สงสัย โรคจากมลพิษสิ่งแวดล้อมหรือโรคที่เกี่ยวข้อง
- 07 การติดตามผู้ป่วยหรือผู้สงสัยหรือกลุ่มเสี่ยงจากมลพิษสิ่งแวดล้อมหรือโรคที่เกี่ยวข้อง

องค์ประกอบที่ 3 การจัดการบริการเวชกรรมสิ่งแวดล้อมเชิงรุกแก่ประชาชนที่อาจได้รับผลกระทบจากมลพิษสิ่งแวดล้อม

- 08 การเฝ้าระวังปัจจัยเสี่ยงด้านสิ่งแวดล้อมและสุขภาพ
- 09 การสื่อสารความเสี่ยงผลกระทบต่อสุขภาพจากมลพิษสิ่งแวดล้อมแก่ประชาชน บุคลากร และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อการป้องกันและแก้ไขปัญหา
- 10 การสอบสวนโรคและภัยสุขภาพจากปัญหามลพิษสิ่งแวดล้อม
- 11 การจัดเตรียมความพร้อมในการรองรับภาวะฉุกเฉินด้านมลพิษสิ่งแวดล้อมตามความเสี่ยงในพื้นที่

**องค์ประกอบที่ 4 การดำเนินงานสนับสนุนการจัดการบริการเวชกรรมสิ่งแวดล้อมสำหรับประชาชน
ผู้ที่ได้รับผลกระทบจากมลพิษสิ่งแวดล้อม**

- 12 การสร้างเครือข่ายและความร่วมมือในการมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนางานและร่วมแก้ไขปัญหา ร่วมกับหน่วยงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
- 13 การศึกษาวิจัยด้านโรคและภัยสุขภาพจากมลพิษสิ่งแวดล้อม
- 14 การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกับเครือข่าย/การจัดการความรู้ด้านโรคและภัยสุขภาพจากมลพิษสิ่งแวดล้อม โดยการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ภายในหน่วยงานอย่างต่อเนื่องเพื่อส่งเสริมให้เกิดวิถีการปฏิบัติงานที่ดีขึ้น

บทที่ 4

เกณฑ์และแนวทางการตรวจประเมิน
ตามแนวทางการจัดบริการเวชกรรมสิ่งแวดล้อม
สำหรับโรงพยาบาลศูนย์/โรงพยาบาลทั่วไป
(รพศ./รพท.)

เกณฑ์และแนวทางการตรวจประเมินตามแนวทางการจัดการบริการเวชกรรมสิ่งแวดล้อมสำหรับโรงพยาบาลศูนย์/ทั่วไป (รพศ./รพท.)

- คำชี้แจง :
1. เกณฑ์การตรวจประเมินการจัดการบริการเวชกรรมสิ่งแวดล้อมใช้สำหรับโรงพยาบาลศูนย์/ทั่วไป (รพศ./รพท.)
 2. โรงพยาบาลศูนย์/ทั่วไป ทำการประเมินตนเองก่อนที่จะให้ผู้ประเมินจากภายนอก (สศร./สำนักโรคจากการทำงาน) ทำการประเมินฯ อีกครั้ง
 3. ในเกณฑ์การให้คะแนนโรงพยาบาลศูนย์/โรงพยาบาลทั่วไป จะได้คะแนนเต็ม (3 คะแนน) ในแต่ละข้อจะต้องผ่านเกณฑ์คะแนนที่ 1 และที่ 2 มาก่อน

ข้อ	องค์ประกอบของแนวทาง	แนวทางการพิจารณาตามเกณฑ์	คะแนน	เกณฑ์การให้คะแนน	คะแนนที่ได้	หลักฐานหรือเอกสารยืนยัน
องค์ประกอบที่ 1 การบริหารจัดการเพื่อสนับสนุนการจัดการเวชกรรมสิ่งแวดล้อม						
01	ผู้บริหารระดับสูงของโรงพยาบาลสนับสนุนการดำเนินงานด้านการจัดการเวชกรรมสิ่งแวดล้อม	มีหลักฐานแสดงการกำหนดนโยบายการจัดการบริการเวชกรรมสิ่งแวดล้อม เพื่อดูแลสุขภาพประชาชนจากมลพิษสิ่งแวดล้อมในพื้นที่รับผิดชอบอย่างเป็นลายลักษณ์อักษร ลงนามโดยผู้บริหารคนปัจจุบัน หรือระยะเวลาไม่เกิน 3 ปี เช่น นโยบาย/ประกาศ สามารถรวมเข้ากับนโยบายการจัดการอาชีวอนามัยหรือนโยบายสิ่งแวดล้อม หรืออื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง หรือต้องมีคำสำคัญ (Keyword) ด้านการจัดการบริการเวชกรรมสิ่งแวดล้อมในส่วนที่ต้องการประเมินในโรงพยาบาล เช่น DHS อำเภอกวามคุ้มครองเข้มแข็ง การประเมิน HA, ระบบจัดการสิ่งแวดล้อม โดยมีการสื่อสารและประชาสัมพันธ์นโยบายดังกล่าวแก่บุคลากรในโรงพยาบาล โดยผ่านช่องทางต่างๆ เช่น บอร์ดประชาสัมพันธ์ หนังสือเวียน หนังสือราชการแจ้งหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ประกาศผ่านเว็บไซต์ เสียงตามสาย ฯลฯ ตลอดจนมีหลักฐานแสดงผลการประเมินการรับรู้ของบุคลากรต่อนโยบายดังกล่าว	0 1 2 3	ไม่มีการกำหนดนโยบายด้านการจัดการเวชกรรมสิ่งแวดล้อม มีการกำหนดนโยบายการจัดการเวชกรรมสิ่งแวดล้อมอย่างเป็นลายลักษณ์อักษร มีการสื่อสาร/ประชาสัมพันธ์นโยบายดังกล่าวแก่บุคลากรในโรงพยาบาล โดยผ่านช่องทางต่างๆ และมีเอกสาร/หลักฐานแสดงการรับทราบนโยบายฯ ของบุคลากรในโรงพยาบาล มีการสื่อสาร/ประชาสัมพันธ์นโยบายดังกล่าวแก่ประชาชนในพื้นที่โดยผ่านช่องทางต่างๆ		

ข้อ	องค์ประกอบของแนวทาง	แนวทางการพิจารณาตามเกณฑ์	คะแนน	เกณฑ์การให้คะแนน	คะแนนที่ได้	หลักฐานหรือเอกสารยืนยัน
02	การจัดทำแผนงานการจัดบริการเวชกรรมสิ่งแวดล้อมสอดคล้องกับนโยบายของโรงพยาบาลตามบริบทของพื้นที่	มีการจัดทำแผนการดำเนินงาน/แผนปฏิบัติการเพื่อการจัดบริการเวชกรรมสิ่งแวดล้อมที่สอดคล้องกันนโยบาย โดยมีการจัดทำแผนปฏิบัติการร่วมกับหน่วยงานเครือข่าย รวมทั้งมีการสื่อสารและดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการที่กำหนด เช่น รายงานการประชุมแผนฯ (สำหรับการสื่อสาร) หรือเอกสารที่ลงนามอนุมัติแผน หรือหนังสือส่งแผนการดำเนินงานเพื่อการสื่อสารแผน	0	ไม่มีการจัดทำแผน		
			1	มีการจัดทำแผนปฏิบัติการที่สอดคล้องกันนโยบาย		
			2	มีการสื่อสารแผนปฏิบัติการแก่หน่วยงานเครือข่ายทั้งภายในและภายนอกโรงพยาบาล		
			3	มีการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการที่กำหนด		
03	โครงสร้างอัตราค่าสิ่งรองรับการจัดบริการเวชกรรมสิ่งแวดล้อม ตามกรอบงานของกระทรวงสาธารณสุข	มีการจัดแบ่งโครงสร้างงานเพื่อการจัดบริการเวชกรรมสิ่งแวดล้อมตามกรอบโครงสร้างของกระทรวงสาธารณสุข โดยมีการจัดบริการอาชีวเวชกรรมและงานพิษวิทยาและเวชศาสตร์สิ่งแวดล้อม (Env-Occ Unit) อยู่ภายใต้กลุ่มงาน อาชีวเวชกรรม พร้อมทั้งมีการมอบหมายบุคลากร ที่มีคุณสมบัติ/วุฒิ การศึกษาด้านอาชีวอนามัย หรืออนามัยสิ่งแวดล้อม หรือผู้ที่ผ่านการฝึกอบรมทาง ด้านอาชีวอนามัยและ/หรืออนามัยสิ่งแวดล้อม/ เวชศาสตร์สิ่งแวดล้อม เช่น หลักสูตรเวชศาสตร์สิ่งแวดล้อม 10 วัน ของ รพ. ปรรัตนราชธานี หรือหลักสูตรที่เกี่ยวข้องจากสถาบันวิชาการ เพื่อให้มีความพร้อมในการจัดบริการจัดบริการเวชกรรมสิ่งแวดล้อม	0	ยังไม่มีข้อกำหนดหรือมอบหมายผู้รับผิดชอบงานการจัดบริการเวชกรรมสิ่งแวดล้อม ในโรงพยาบาล		
			1	มีงานพิษวิทยาและเวชศาสตร์สิ่งแวดล้อม หรือมีการดำเนินงานทางด้านพิษวิทยาและ เวชศาสตร์สิ่งแวดล้อม อยู่ภายใต้กลุ่มงานอาชีวเวชกรรม		
			2	มีบุคลากรที่ได้รับมอบหมายงานตามภาระโครงสร้างอย่างเป็นลายลักษณ์อักษร		
			3	บุคลากรที่ได้รับมอบหมายงาน มีคุณสมบัติ/คุณสมบัติตรงตามภาระงานที่ได้รับมอบหมาย		

ข้อ	องค์ประกอบของแนวทาง	แนวทางการพิจารณาตามเกณฑ์	คะแนน	เกณฑ์การให้คะแนน	คะแนนที่ได้	หลักฐานหรือเอกสารยืนยัน
04	การพัฒนาศักยภาพบุคลากรโรงพยาบาลและโรงพยาบาลเครือข่าย มีองค์ความรู้เพื่อการให้บริการเวชกรรมสิ่งแวดล้อมอย่างต่อเนื่อง	มีสำรวจความจำเป็น (Training need) และจัดทำแผนการพัฒนาบุคลากรโรงพยาบาลเครือข่าย โรงพยาบาลและโรงพยาบาลเครือข่าย ให้ได้ รับการฝึกอบรม ในหลักสูตรที่เกี่ยวข้องด้าน สุขภาพและสิ่งแวดล้อม เช่น หลักสูตรทางด้าน เวชศาสตร์สิ่งแวดล้อม/อนามัยสิ่งแวดล้อม แพทย์เวชศาสตร์สิ่งแวดล้อม ฯลฯ พร้อมทั้ง มีแผนการพัฒนาบุคลากรระยะสั้น และระยะยาว ตลอดจนมีการจัดทำทะเบียนรายชื่อบุคลากร ที่ผ่านการอบรม	0 1	ไม่มีการสำรวจความจำเป็น (Training need) เพื่อการจัดบริการเวชกรรม สิ่งแวดล้อม มีการสำรวจความจำเป็น (Training need) ในการพัฒนาศักยภาพ บุคลากรภายในและโรงพยาบาลเครือข่าย เพื่อการจัดบริการเวชกรรมสิ่งแวดล้อม และมีการจัดทำแผนการพัฒนา ศักยภาพบุคลากรทั้งระยะสั้นและ ระยะยาว		
			2	บุคลากรภายในโรงพยาบาลได้รับการ พัฒนาศักยภาพตามแผนฯ และมีการ จัดทำทะเบียน ผู้ผ่านการฝึกอบรม		
			3	บุคลากรโรงพยาบาลเครือข่าย ได้รับการพัฒนาศักยภาพตามแผนฯ และมีการจัดทำทะเบียน ผู้ผ่านการ ฝึกอบรม		
องค์ประกอบที่ 2 การจัดการเวชกรรมสิ่งแวดล้อมเชิงรับ การประเมิน การวินิจฉัย การดูแลรักษาผู้ป่วยโรคจากมลพิษสิ่งแวดล้อม การส่งต่อ และการฟื้นฟูสมรรถภาพ						
05	การพัฒนาการเข้าถึงบริการ เวชกรรม สิ่งแวดล้อม (EnvOcc Unit : ศูนย์ เชี่ยวชาญชีวเวชกรรมและเวชกรรม สิ่งแวดล้อม) อย่างต่อเนื่อง	มีการจัดการคลินิกชีวเวชกรรม ที่ครอบคลุมการให้บริการโรคจาก สิ่งแวดล้อม โดยมีหลักฐานแสดงสถานที่ให้ บริการอาชีวเวชกรรมและเวชกรรม สิ่งแวดล้อม หรือช่องทางพิเศษในการ ให้บริการที่ประชาชนเห็นชัดเจน และมีการ ดำเนินการอย่างต่อเนื่องพร้อมทั้งมีการ ประชาสัมพันธ์ให้หน่วยงานเครือข่าย และ ประชาชนในพื้นที่รับผิดชอบ	0 1 2 3	ไม่มีการจัดการคลินิกอาชีวเวชกรรม และเวชกรรมสิ่งแวดล้อม มีการจัดการคลินิกอาชีวเวชกรรม และเวชกรรมสิ่งแวดล้อม มีการจัดการคลินิกอาชีวเวชกรรม และเวชกรรมสิ่งแวดล้อม และมีบัญชีปีง การมีคลินิกดังกล่าว และมีการระบุ วัน เวลา การให้บริการอย่างชัดเจน มีการสื่อสารและประชาสัมพันธ์ ในช่องทางต่างๆ เพื่อให้ประชาชน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทราบถึง การมีคลินิกฯ ดังกล่าว		

ข้อ	องค์ประกอบของแนวทาง	แนวทางการพิจารณาตามเกณฑ์	คะแนน	เกณฑ์การให้คะแนน	คะแนนที่ได้	หลักฐานหรือเอกสารยืนยัน
06	การจัดทำแนวทาง/แนวปฏิบัติในการเข้ารับบริการของผู้ป่วยหรือผู้ที่อาจได้รับผลกระทบต่อสุขภาพจากมลพิษสิ่งแวดล้อม	มีการจัดทำแนวทาง/แนวปฏิบัติ ในการเข้ารับบริการของผู้ป่วยหรือผู้ที่อาจได้รับผลกระทบ ต่อสุขภาพจากมลพิษสิ่งแวดล้อม และมีการประชาสัมพันธ์แก่กลุ่มเป้าหมาย ผ่านช่องทางต่างๆ โดยมีหลักฐานแสดง การดำเนินงานที่ชัดเจน	0	ไม่มีการจัดทำแนวทาง/แนวปฏิบัติ ในการเข้ารับบริการ		
			1	มีการจัดทำแนวทาง/แนวปฏิบัติ ในการเข้ารับบริการ		
			2	มีการประชาสัมพันธ์ แนวทาง/แนวปฏิบัติแก่หน่วยงานเครือข่าย		
			3	มีการดำเนินการตามแนวทาง/แนวปฏิบัติที่กำหนดไว้		
07	การคัดกรองผู้ป่วยหรือผู้ที่อาจได้รับผลกระทบต่อสุขภาพจากมลพิษสิ่งแวดล้อม	มีแนวทางการคัดกรอง และทำการคัดกรองผู้ป่วยหรือผู้ที่อาจได้รับผลกระทบต่อสุขภาพ จากมลพิษสิ่งแวดล้อมตามแนวทางที่กำหนด และมีการจัดทำทะเบียนกลุ่มเสี่ยงจากการ คัดกรองผู้ป่วยเพื่อติดตาม/เยี่ยมบ้าน/ส่งต่อ เพื่อการรักษา	0	ไม่มีแนวทางการคัดกรองผู้ป่วย/ ผู้ที่อาจได้รับผลกระทบจากมลพิษ สิ่งแวดล้อม		
			1	มีการจัดทำแนวทางคัดกรองผู้ป่วย/ ผู้ที่อาจได้รับผลกระทบจากมลพิษ สิ่งแวดล้อมตามปัญหาในพื้นที่		
			2	มีการคัดกรองผู้ป่วยหรือผู้ที่อาจได้รับ ผลกระทบจากมลพิษสิ่งแวดล้อม ตามแนวทางที่กำหนด		
			3	มีการจัดทำทะเบียนกลุ่มเสี่ยง จากการคัดกรองผู้ป่วย		

ข้อ	องค์ประกอบของแนวทาง	แนวทางการพิจารณาตามเกณฑ์	คะแนน	เกณฑ์การให้คะแนน	คะแนนที่ได้	หลักฐานหรือเอกสารยืนยัน
08	การตรวจวินิจฉัยรักษาพยาบาล และส่งต่อผู้ป่วยด้วยโรคจากมลพิษสิ่งแวดล้อม	มีแนวทางการตรวจวินิจฉัย รักษา และทำการส่งต่อผู้ป่วยที่สงสัยว่าป่วยด้วยโรคจากมลพิษสิ่งแวดล้อมหรือโรคที่เกี่ยวข้อง และดำเนินการตามแนวทางการตรวจวินิจฉัย รักษา ที่กำหนดโดยมีเอกสารแสดงผลการตรวจวินิจฉัย รักษาโรคจากสิ่งแวดล้อม ทะเบียนผู้ป่วย และมีการบันทึกกรายงานข้อมูลโรคจากมลพิษสิ่งแวดล้อมตาม ICD10 หรือ รายงาน 506/2 หรือระบบการรายงานอื่นๆ รวมถึงการเก็บข้อมูลทะเบียนผู้ป่วย รวมถึงรายงานสรุปข้อมูล การตรวจวินิจฉัยรักษา	0 1 2 3	ไม่มีแนวทางการตรวจวินิจฉัย รักษา และการส่งต่อผู้ป่วยด้วยโรคที่สงสัยว่าเกิดจากมลพิษสิ่งแวดล้อม มีแนวทางการตรวจวินิจฉัย รักษา และการส่งต่อผู้ป่วยด้วยโรคที่สงสัยว่าเกิดจากมลพิษสิ่งแวดล้อม มีการวินิจฉัยรักษา ส่งต่อผู้ป่วยๆตามแนวทางที่กำหนดไว้ มีการบันทึก และรายงานข้อมูลโรคจากมลพิษสิ่งแวดล้อมตาม ICD10 หรือรายงาน 506/2 หรือระบบการรายงานอื่นๆ พร้อมทั้งรวบรวมจัดทำทะเบียนผู้ป่วย และจัดทำสรุปข้อมูลการตรวจวินิจฉัยรักษา		
09	การติดตามผู้ป่วยโรค/ผู้สงสัยโรคจากมลพิษสิ่งแวดล้อม หรือโรคที่เกี่ยวข้อง	มีแนวทาง/แผนการติดตามผู้ป่วย และทำการติดตาม/เยี่ยมบ้าน หรือมีการนัดหมายให้ผู้ป่วยมารับการรักษาต่อเนื่อง และมีการสรุปหรือ บันทึกผลการติดตามผู้ป่วย	0 1 2 3	ไม่มีแนวทาง/แผนการติดตามผู้ป่วย มีการจัดทำแนวทาง/แผนการติดตามผู้ป่วย มีการติดตาม/เยี่ยมบ้าน หรือมีการนัดหมายให้ผู้ป่วยมารับการรักษาต่อเนื่อง และประสานงานส่งกลับข้อมูลให้หน่วยบริการ ในพื้นที่ดูแลอย่างต่อเนื่อง พร้อมการบันทึกข้อมูลการติดตาม/เยี่ยมบ้าน สรุปรายงานผลการติดตามติดตาม/เยี่ยมบ้าน		

ข้อ	องค์ประกอบของแนวทาง	แนวทางการพิจารณาตามเกณฑ์	คะแนน	เกณฑ์การให้คะแนน	คะแนนที่ได้	หลักฐานหรือเอกสารยืนยัน
องค์ประกอบที่ 3 การจัดการเวชกรรมสิ่งแวดลอมเชิงรุกแก่ประชาชนที่อาจได้รับผลกระทบจากมลพิษสิ่งแวดล้อม						
10	การเฝ้าระวังปัจจัยเสี่ยงด้านสิ่งแวดล้อมที่อาจส่งผลกระทบต่อสุขภาพ (ข้อมูลเชิงคุณภาพด้านสิ่งแวดล้อม)	มีการเก็บรวบรวมข้อมูลปัจจัยเสี่ยงด้านสิ่งแวดล้อม โดยทำการสำรวจตามแบบฟอร์ม Env-Med หรือแบบฟอร์มอื่นๆ หรือรวบรวมข้อมูลหตุยภูมิจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง หากข้อมูลไม่เพียงพอให้เก็บตัวอย่างสิ่งแวดล้อมเพิ่มเติม โดยสามารถจัดทำเป็นแฟ้มข้อมูล หรือรูปแบบอื่น พร้อมมีการรายงาน/นำเสนอต่อผู้บริหารรับทราบ	0 1 2 3	0 ไม่มีการเก็บรวบรวมข้อมูลปัจจัยเสี่ยงด้านสิ่งแวดล้อมที่มีผลกระทบสุขภาพ 1 มีการเก็บรวบรวมข้อมูลปัจจัยเสี่ยงด้านสิ่งแวดล้อมที่มีผลกระทบสุขภาพ 2 จัดลำดับความสำคัญปัญหาสิ่งแวดล้อมหรือแนวโน้มประเด็นปัญหาที่มีผลกระทบ ต่อสุขภาพของประชาชน 3 มีการนำเสนอ/รายงานต่อผู้บริหารเพื่อจัดทำโครงการแก้ไขปัญหาต่อไป		
11	การเฝ้าระวังสุขภาพ ตามปัจจัยเสี่ยงด้านสิ่งแวดล้อมในพื้นที่ (ข้อมูลด้านสุขภาพจากสิ่งแวดลอม)	- มีการเก็บรวบรวมข้อมูลด้านสุขภาพโดยใช้ข้อมูลการเจ็บป่วยหรืออาการที่เกี่ยวข้องกับปัญหาพิษสิ่งแวดล้อม ซึ่งข้อมูลดังกล่าวได้มาจากการเฝ้าระวังทางสุขภาพเชิงรุก ได้แก่ ข้อมูลอาการหรืออาการแสดงที่เกี่ยวข้องกับปัญหาพิษและสิ่งแวดล้อมจากการออกสำรวจ และข้อมูลจากการเฝ้าระวังทางสุขภาพเชิงรับ ได้แก่ ข้อมูลโรคต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับมลพิษในสิ่งแวดล้อมที่ได้จากสถานบริการสาธารณสุข หรือจากฐานข้อมูล ICD10 ข้อมูลจาก 43 แฟ้ม หรือจาก รง.506/2 หรือระบบรายงานอื่นๆ - มีการดำเนินการเฝ้าระวังทางสุขภาพตามปัจจัยเสี่ยงด้านสิ่งแวดล้อม พร้อมทั้งสรุปผลการดำเนินงานให้ผู้บริหารและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทราบต่อไป	0 1 2 3	0 ไม่มีการเก็บรวบรวมข้อมูลด้านสุขภาพตามปัจจัยเสี่ยงด้านสิ่งแวดล้อม 1 มีการรวบรวมข้อมูลด้านสุขภาพตามปัจจัยเสี่ยงด้านสิ่งแวดล้อม 2 มีการเฝ้าระวังสุขภาพตามปัจจัยเสี่ยง 3 สรุปผลการดำเนินงานเฝ้าระวังทางสุขภาพพร้อมทั้งรายงานให้ผู้บริหารและหน่วยงาน ที่เกี่ยวข้องทราบ		

ข้อ	องค์ประกอบของแนวทาง	แนวทางการพิจารณาตามเกณฑ์	คะแนน	เกณฑ์การให้คะแนน	คะแนนที่ได้	หลักฐานหรือเอกสารยืนยัน
12	การสื่อสารความเสี่ยงผลกระทบต่อสุขภาพ จากมลพิษสิ่งแวดล้อมแก่ประชาชน บุคลากร และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อการป้องกันและแก้ไข ปัญหา	มีแนวทาง รูปแบบ ช่องทางในการสื่อสาร ความเสี่ยงด้านการกระจุกตัว ป้องกัน ควบคุม โรคและภัยสุขภาพจากมลพิษสิ่งแวดล้อม ที่ถูกต้องและเหมาะสมให้กับผู้ที่เกี่ยวข้อง เช่น การฝึกอบรมให้ความรู้ การทำป้าย สื่อสารความเสี่ยง การจัดนิทรรศการ ตลอดจน การสื่อสาร ผ่านสื่อต่างๆ พร้อมทั้งมีการสรุป และประเมินผลการสื่อสารความเสี่ยง และปรับปรุงกระบวนการสื่อสารความเสี่ยงให้เหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมาย	0 1 2 3	ไม่มีการสื่อสารความเสี่ยง มีแนวทาง รูปแบบ ช่องทาง การสื่อสาร ความเสี่ยงให้แก่ประชาชน ผู้ที่เกี่ยวข้อง มีการสื่อสารความเสี่ยงให้แก่ประชาชน ผู้ที่เกี่ยวข้อง มีการประเมินผลการสื่อสารความเสี่ยง หรือความพึงพอใจ หรือประเมิน การรับรู้ อย่างน้อย 1 กิจกรรมต่อปี หรือปรับปรุงกระบวนการสื่อสาร ความเสี่ยงให้เหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมาย		
13	การสอบสวนโรคและภัยสุขภาพจาก ปัญหามลพิษสิ่งแวดล้อม	มีแนวทาง/เกณฑ์ วิธีการ ขั้นตอน การสอบสวน โรคจากมลพิษสิ่งแวดล้อมที่มีผลต่อสุขภาพ กรณีพื้นที่มี/เคยมีประเด็นปัญหามลพิษ สิ่งแวดล้อมมีผลต่อสุขภาพแล้ว หรือมี แนวทาง การสอบสวนโรคจากมลพิษสิ่งแวดล้อมที่มี ผลต่อสุขภาพ พร้อมทั้งมีการสรุปข้อมูล การสอบสวนโรค และรายงานให้ผู้บริหารและ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทราบ หมายเหตุ : กรณีในระหว่างปีที่กำหนด ยังไม่มีเหตุการณ์ หากมีแนวทาง แต่ยังไม่เคย ให้ยกประโยชน์เป็นคะแนนเต็ม 3 คะแนน แต่ต้องสรุปผลการดำเนินงานเสนอผู้บริหาร รับทราบว่ามีผู้เกี่ยวข้องที่เกี่ยวเนื่องจากมลพิษ สิ่งแวดล้อม	0 1 2 3	ไม่ได้ดำเนินการสอบสวนโรค มี แนวทาง / เกณฑ์ / ขั้นตอน การสอบสวนโรค มีการวิเคราะห์หรือการสอบสวนโรค มีการสรุปข้อมูลการสอบสวนโรค และรายงานให้ผู้บริหารและหน่วยงาน ที่เกี่ยวข้องทราบ		

ข้อ	องค์ประกอบของแนวทาง	แนวทางการพิจารณาตามเกณฑ์	คะแนน	เกณฑ์การให้คะแนน	คะแนนที่ได้	หลักฐานหรือเอกสารยืนยัน
14	การจัดเตรียมความพร้อมในการรองรับภาวะฉุกเฉินด้านมลพิษสิ่งแวดล้อมตามความเสียหายในพื้นที่	มีการจัดทำแผนเตรียมความพร้อมรองรับภาวะฉุกเฉิน เช่น ปัญหาหมอกควัน ปัญหาสารเคมีรั่วไหลออกสู่ชุมชน โรงงานเกิดเพลิงไหม้ ฯลฯ และมีการเตรียมพร้อมด้านอุปกรณ์/เครื่องมือ เช่น อุปกรณ์คุ้มครองความปลอดภัยส่วนบุคคล รายชื่อแหล่งข้อมูลผู้เชี่ยวชาญ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง แหล่งข้อมูลสืบค้นสารเคมี ฯลฯ รวมทั้งมีการซ้อมแผน (ที่เป็นปัญหาสำคัญของพื้นที่อย่างใดอย่างหนึ่ง) อย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง	0	ไม่มีการจัดเตรียมความพร้อม		
			1	จัดทำหรือร่วมจัดทำแผนเตรียมความพร้อมในการรองรับภาวะฉุกเฉินด้านมลพิษสิ่งแวดล้อม		
			2	เตรียมการด้านอุปกรณ์/เครื่องมือ เช่น อุปกรณ์คุ้มครองความปลอดภัยส่วนบุคคล รายชื่อแหล่งข้อมูล		
			3	ฝึกซ้อมตามแผนเพื่อเตรียมพร้อมกรณีเกิด ภาวะฉุกเฉิน อย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง พร้อมสรุปรายงานการฝึกซ้อม		
15	การมีส่วนร่วมในกระบวนการจัดทำ HIA หรือ ประเด็นปัญหามลพิษสิ่งแวดล้อม ในพื้นที่รับผิดชอบ	มีส่วนร่วมในกระบวนการจัดทำ HIA ในพื้นที่รับผิดชอบ เช่น สนับสนุนข้อมูลสุขภาพ หรือ เข้าร่วมประชุมเพื่อให้ข้อคิดเห็น ฯลฯ โดยพิจารณา จากหลักฐานต่างๆ เช่น หนังสือเชิญเข้าร่วมประชุม/ให้ความเห็น หนังสือขอวิเคราะห์ข้อมูลสุขภาพ ของประชาชนจากหน่วยงานต่างๆ เพื่อใช้ประกอบการประเมิน HIA	0	ไม่มีส่วนร่วมหรือมีการสนับสนุนข้อมูลเพื่อการประเมินผลกระทบฯ		
			1	มีส่วนร่วมหรือมีการสนับสนุนข้อมูลเพื่อการประเมินผลกระทบฯ		
			2	มีการร่วมประชุมให้ข้อคิดเห็นเกี่ยวกับข้อมูลด้านสุขภาพจากมลพิษสิ่งแวดล้อมที่อาจจะเกิดขึ้นจากการประกอบกิจการ		
			3	มีการจัดทำทะเบียนการให้บริการข้อมูล หรือการเข้าร่วมให้ข้อคิดเห็น		

ข้อ	องค์ประกอบของแนวทาง	แนวทางการพิจารณาตามเกณฑ์	คะแนน	เกณฑ์การให้คะแนน	คะแนนที่ได้	หลักฐานหรือเอกสารยืนยัน
องค์ประกอบที่ 4 การดำเนินงานสนับสนุนการจัดบริการเวชกรรมสิ่งแวดลอมสำหรับประชาชนผู้ได้รับผลกระทบจากมลพิษสิ่งแวดล้อม						
16	การวิเคราะห์และสรุปข้อมูลการเจ็บป่วยและผลกระทบต่อสุขภาพจากมลพิษสิ่งแวดล้อมทั้งเชิงรับและเชิงรุก	มีการรวบรวมข้อมูลการรายงานจำนวนผู้ป่วยด้วยโรคจากมลพิษสิ่งแวดล้อม จากระบบการเฝ้าระวังเชิงรับ เช่น รายงานตามแบบรายงาน 506/2 และระบบรายงานอื่นๆ รวมถึงข้อมูลจากการเฝ้าระวังและคัดกรองสุขภาพ พร้อมทั้งวิเคราะห์เปรียบเทียบและเชื่อมโยงระหว่างข้อมูลด้านสุขภาพและมลพิษสิ่งแวดล้อม	0 1 2 3	ไม่มีการรวบรวมข้อมูล มีระบบในการรวบรวมข้อมูลการเจ็บป่วยและข้อมูลมลพิษสิ่งแวดล้อม มีการรวบรวมข้อมูลการเจ็บป่วยและข้อมูลมลพิษสิ่งแวดล้อม (จากข้อ 10 และข้อ 11) มีการวิเคราะห์เปรียบเทียบและเชื่อมโยงระหว่างข้อมูลด้านสุขภาพและมลพิษสิ่งแวดล้อม		
17	การสนับสนุนให้ รพช./ รพ.สต. ดำเนินการจัดบริการเวชกรรมสิ่งแวดล้อม ในโรงพยาบาล	มีการสนับสนุน เช่น การถ่ายทอดองค์ความรู้ การฝึกอบรม การพัฒนาสื่อ/คู่มือ สร้างระบบเครือข่าย สนับสนุนบุคลากรในการร่วมออกปฏิบัติงาน เพื่อให้ รพช./รพ.สต. เกิดการดำเนินการจัดบริการเวชกรรมสิ่งแวดล้อม (มีระบบการคัดกรอง ส่งต่อผู้ป่วย/ผู้สูงอายุได้) รับผลกระทบต่อสุขภาพจากมลพิษสิ่งแวดล้อม และมีรายชื่อโรงพยาบาลเครือข่าย เพื่อการส่งต่อวินิจฉัยและรักษาโรคจากมลพิษสิ่งแวดล้อม) พร้อมทั้งมีการขยายผลการดำเนินงานไปยัง รพช./รพ.สต. ในเครือข่าย	0 1 2 3	ยังไม่ได้มีการดำเนินงาน มีแผนการดำเนินงานเพื่อสนับสนุนให้ รพช./รพ.สต. จัดบริการเวชกรรมสิ่งแวดล้อม มีการสนับสนุนรพช./รพ.สต. ให้มีการจัดบริการเวชกรรมสิ่งแวดล้อม มีการขยายผลการดำเนินงานไปยัง รพช. อย่างน้อยปีละ 1 แห่ง และ รพ.สต. ใน CUP ของตนเองได้อย่างน้อยร้อยละ 50 หรือครอบคลุมทุกรพช./รพ.สต. ในเครือข่าย		

ข้อ	องค์ประกอบของแนวทาง	แนวทางการพิจารณาตามเกณฑ์	คะแนน	เกณฑ์การให้คะแนน	คะแนนที่ได้	หลักฐานหรือเอกสารยืนยัน
18	การศึกษาวิชาญด้านโรคและภัยสุขภาพจากมลพิษสิ่งแวดล้อม	มีการศึกษาวิชาญ หรือการทำ R2R หรือ การสร้างนวัตกรรมสิ่งประดิษฐ์ต่างๆ เพื่อพัฒนางานด้านโรคและภัยสุขภาพจากมลพิษสิ่งแวดล้อม หรือร่วมกับหน่วยงานอื่นๆ ทั้งภายในหรือภายนอกโรงพยาบาล และมีการเผยแพร่ผลงานการศึกษาวิชาญโดยนำเสนอในเวทีวิชาการ ในระดับจังหวัดขึ้นไป	0 1 2 3	ไม่มีการศึกษาวิชาญ หรือการทำ R2R หรือ การสร้างนวัตกรรมสิ่งประดิษฐ์ต่างๆ มีการศึกษาวิชาญเพื่อพัฒนางานทางด้านเวชศาสตร์สิ่งแวดล้อมโดยร่วมมือกับหน่วยงานอื่นๆ มีการศึกษาวิชาญเพื่อพัฒนางานทางด้านเวชศาสตร์สิ่งแวดล้อมโดยตนเอง มีการเผยแพร่ผลงานการศึกษาวิชาญ โดยนำเสนอในเวทีวิชาการในระดับจังหวัดขึ้นไป/มีการตีพิมพ์ในวารสาร		
19	การจัดการความรู้ด้านโรค และภัยสุขภาพจากมลพิษสิ่งแวดล้อม โดย การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ภายในหน่วยงาน อย่างต่อเนื่อง เพื่อส่งเสริมให้เกิดวิธีการปฏิบัติงานที่ดีขึ้น	มีเอกสารแสดงหัวข้อความรู้ และหลักฐาน แสดงการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ภายในหน่วยงาน และมีการถอดบทเรียนหลังการทำโครงการ/กิจกรรมทางด้านโรคและภัยสุขภาพจากมลพิษสิ่งแวดล้อมที่สำคัญอย่างน้อย 1 โครงการ/กิจกรรมในปีงบประมาณ รวมทั้งมีเอกสาร แสดงข้อเสนอแนะวิธีการปฏิบัติงานที่ดีจากการ ถอดบทเรียน	0 1 2 3	ไม่มีการรวบรวมองค์ความรู้ และ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ภายในองค์กร มีการรวบรวมองค์ความรู้ และ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ภายในองค์กร มีการถอดบทเรียนหลังการทำโครงการ/กิจกรรมทางด้านเวชกรรม สิ่งแวดล้อมที่สำคัญ มีข้อเสนอแนะ/แนวทาง วิธีการ ปฏิบัติงานที่ดี จากการถอดบทเรียน		
		รวมคะแนนตั้งแต่ข้อ 01-19= (X)	=	ผลลัพธ์={X/57}x 100=.....%		

การพิจารณาให้คะแนนตามมาตรฐานการจัดบริการเวชกรรมสิ่งแวดล้อมสำหรับโรงพยาบาลศูนย์/ทั่วไป (สพศ./สพท.)

คะแนน	คำอธิบาย
3	มีการดำเนินการ หรือมีคุณลักษณะดังกล่าวในประเด็นมาตรฐานดังกล่าวอย่างครบถ้วนสมบูรณ์ มีความโดดเด่น เริ่มมีการประเมินผล และการประเมินมาปรับปรุง
2	มีการดำเนินการ หรือมีคุณลักษณะดังกล่าวในระดับเฉลี่ยเกือบครบถ้วนตามเกณฑ์ที่ระบุ โดยมีการทำงานในลักษณะเครือข่ายการทำงานมากขึ้น
1	เริ่มต้นดำเนินการ โดยมีแผน หรือมีคุณลักษณะดังกล่าวอยู่บ้าง ในบางเรื่อง บางด้านแต่ไม่ครบถ้วนทั้งหมดตามเกณฑ์ที่ระบุ
0	ไม่มีคุณลักษณะดังกล่าว หรือไม่ได้ดำเนินการในประเด็นที่ระบุไว้ในเกณฑ์หรือมีการดำเนินงานที่น้อยกว่าความคาดหวังที่กำหนด

การพิจารณาค่าคะแนนแต่ละองค์ประกอบตามมาตรฐานฯ ของโรงพยาบาลศูนย์/ทั่วไป

องค์ประกอบ	จำนวนข้อ	คะแนนเต็ม	วิธีการคำนวณคะแนน
องค์ประกอบที่ 1 การบริหารจัดการเพื่อสนับสนุนการจัดการบริการเวชกรรมสิ่งแวดล้อม	4	12	$\left(\frac{\text{คะแนนรวมที่ได้จากทุกองค์ประกอบ}}{57} \right) \times 100$ $= \dots\dots\dots\%$
องค์ประกอบที่ 2 การจัดการเวชกรรมสิ่งแวดล้อมเชิงรับ การประเมิน การวินิจฉัย การดูแลรักษาผู้ป่วยโรคจากมลพิษสิ่งแวดล้อม การส่งต่อ และการฟื้นฟูสมรรถภาพ	5	15	
องค์ประกอบที่ 3 การจัดการเวชกรรมสิ่งแวดล้อมเชิงรุกแก่ประชาชนที่ได้รับผลกระทบจากมลพิษสิ่งแวดล้อม	6	18	
องค์ประกอบที่ 4 ผลการดำเนินงานด้านการจัดการบริการเวชกรรมสิ่งแวดล้อมสำหรับประชาชนผู้ที่ได้รับผลกระทบจากมลพิษสิ่งแวดล้อม	4	12	
รวม	19	57	

การแบ่งระดับผลการประเมิน

ระดับ ขึ้นเริ่มต้นพัฒนา (ขั้นพื้นฐาน)	ได้ผลการประเมินตั้งแต่ร้อยละ 50 ขึ้นไป (ร้อยละ 50.0-59.9)
ระดับ ดี	ได้ผลการประเมินตั้งแต่ร้อยละ 60 ขึ้นไป (ร้อยละ 60.0-69.9)
ระดับ ดีมาก	ได้ผลการประเมินตั้งแต่ร้อยละ 70 ขึ้นไป (ร้อยละ 70.0-79.9)
ระดับ ดีเด่น	ได้ผลการประเมินตั้งแต่ร้อยละ 80 ขึ้นไป

บทที่ 5

เกณฑ์และแนวทางการตรวจประเมิน
ตามแนวทางการจัดบริการเวชกรรมสิ่งแวดล้อม
สำหรับโรงพยาบาลชุมชน (รพช.)

เกณฑ์และแนวทางการตรวจประเมินตามแนวทางการจัดการเวชกรรมสิ่งแวดล้อมสำหรับโรงพยาบาลชุมชน (รพช.)

- คำชี้แจง :
1. เกณฑ์การตรวจประเมินการจัดการเวชกรรมสิ่งแวดล้อมใช้สำหรับโรงพยาบาลชุมชน (รพช.)
 2. โรงพยาบาลชุมชน ทำการประเมินตนเองก่อนที่จะให้ผู้ประเมินจากภายนอก (สศร./สำนักโรคจากการประกอบอาชีพฯ/อื่นๆ) ทำการประเมินฯ อีกครั้ง ถ้าได้ผลการประเมินเองในระดับดีขึ้นไป
 3. ในเกณฑ์การให้คะแนนโรงพยาบาลชุมชน จะได้คะแนนเต็ม (3 คะแนน) ในแต่ละข้อจะต้องผ่านเกณฑ์คะแนนที่ 1 และที่ 2 มาก่อน

ข้อ	องค์ประกอบของแนวทาง	แนวทางการพิจารณาตามเกณฑ์	คะแนน	เกณฑ์การให้คะแนน	คะแนนที่ได้	หลักฐานหรือเอกสารยืนยัน
องค์ประกอบที่ 1 การบริหารจัดการเพื่อสนับสนุนการจัดการเวชกรรมสิ่งแวดล้อม						
01	ผู้บริหารระดับสูงของโรงพยาบาลสนับสนุนการดำเนินงานด้านการจัดการเวชกรรมสิ่งแวดล้อม	มีหลักฐานแสดงการกำหนดนโยบายการจัดการบริการเวชกรรมสิ่งแวดล้อม เพื่อดูแลสุขภาพประชาชน จากมลพิษสิ่งแวดล้อมในพื้นที่รับผิดชอบอย่างเป็นลายลักษณ์อักษร ลงนามโดยผู้บริหารคนปัจจุบันหรือระยะเวลาไม่เกิน 3 ปี เช่น นโยบาย/ประกาศ สามารถรวมเข้ากันนโยบายการจัดการอาชีวอนามัย หรือนโยบายสิ่งแวดล้อม หรืออื่นๆ ที่เกี่ยวข้องหรือต้องมีความสำคัญ (keyword) ด้านการจัดการบริการเวชกรรมสิ่งแวดล้อม ในส่วนที่ต้องการประเมินในโรงพยาบาล เช่น DHS อำเภอดงพิกุลเข้มแข็ง การประเมิน HA, ระบบจัดการสิ่งแวดล้อม โดยมีการสื่อสารและประชาสัมพันธ์นโยบายดังกล่าวแก่บุคลากร ในโรงพยาบาล โดยผ่านช่องทางต่างๆ เช่น บอร์ดประชาสัมพันธ์ หนังสือเวียน หนังสือราชการแจ้งหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ประกาศผ่านเว็บไซต์ เสียตามสาย ฯลฯ ตลอดจนมีหลักฐานแสดงผล การประเมินการรับรู้ของบุคลากรต่อนโยบายดังกล่าว	0 1 2 3	ไม่มีการกำหนดนโยบายด้านการจัดการเวชกรรมสิ่งแวดล้อม มีการกำหนดนโยบายการจัดการเวชกรรมสิ่งแวดล้อมอย่างเป็นลายลักษณ์อักษร มีการสื่อสาร/ประชาสัมพันธ์นโยบายดังกล่าว แก่บุคลากรในโรงพยาบาล โดยผ่านช่องทางต่างๆ และมีเอกสาร/หลักฐานแสดงการรับทราบนโยบายฯ ของบุคลากรในโรงพยาบาล มีการสื่อสาร/ประชาสัมพันธ์นโยบายดังกล่าวแก่ประชาชนในพื้นที่โดยผ่านช่องทางต่างๆ		

ข้อ	องค์ประกอบของแนวทาง	แนวทางการพิจารณาตามเกณฑ์	คะแนน	เกณฑ์การให้คะแนน	คะแนนที่ได้	หลักฐานหรือเอกสารยืนยัน
02	การจัดทำแผนงานการจัดบริการเวชกรรมสิ่งแวดล้อมสอดคล้องกับนโยบายของโรงพยาบาล ตามบริบทของพื้นที่	มีการจัดทำแผนการดำเนินงาน/แผนปฏิบัติการเพื่อการจัดบริการเวชกรรมสิ่งแวดล้อมที่สอดคล้องกับนโยบาย โดยมีการจัดทำแผนปฏิบัติการร่วมกับหน่วยงานเครือข่าย รวมทั้งมีการสื่อสาร และดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการที่กำหนด โดยมีหลักฐานแสดงถึงโครงการและสอดคล้องกับแผนที่กำหนด	0	ไม่มีการจัดทำแผน		
			1	มีการจัดทำแผนปฏิบัติการที่สอดคล้องกับนโยบาย หรือตามบริบทปัญหาเฉพาะสิ่งแวดล้อมในพื้นที่		
			2	มีการสื่อสารแผนปฏิบัติการแก่หน่วยงานเครือข่ายทั้งภายในและภายนอกโรงพยาบาล		
			3	มีการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการที่กำหนด		
03	โครงสร้างอัตราค่าบริการเวชกรรมสิ่งแวดล้อม (EnvOcc Center : ศูนย์อาชีวเวชกรรมและ เวชกรรมสิ่งแวดล้อม)	มีหลักฐานแสดงโครงสร้างอัตราค่าจ้างของงานอาชีวอนามัยและเวชกรรมสิ่งแวดล้อม ตามกรอบโครงสร้างกระทรวงสาธารณสุข (กลุ่มงานบริการด้านปฐมภูมิและองค์รวม) หรือการจัดตั้งกลุ่มงานอาชีวอนามัยและเวชศาสตร์สิ่งแวดล้อม พร้อมทั้งการมอบหมายบุคลากรที่มีคุณสมบัติ/วุฒิการศึกษาด้านอาชีวอนามัยหรืออนามัยสิ่งแวดล้อม หรือ ผู้ผ่านการฝึกอบรมทางด้านอาชีวอนามัยและ/หรืออนามัยสิ่งแวดล้อม/เวชศาสตร์สิ่งแวดล้อม เช่น หลักสูตรเวชศาสตร์สิ่งแวดล้อม 10 วัน ของรพ.พรัตนราชธานี หรือหลักสูตรที่เกี่ยวข้องจากสถาบันวิชาการ เพื่อให้มีความพร้อมในการจัดบริการจัดการเวชกรรมสิ่งแวดล้อม	0	ยังไม่มี การกำหนดหรือมอบหมายผู้รับผิดชอบงานการจัดการเวชกรรมสิ่งแวดล้อมในโรงพยาบาล		
			1	มีการมอบหมายงาน/กำหนดผู้รับผิดชอบที่ชัดเจน/ผู้รับผิดชอบหลักในงานเวชศาสตร์สิ่งแวดล้อม แต่ยังไม่เป็นลายลักษณ์อักษร		
			2	บุคลากรที่ได้รับมอบหมายงาน มีการกำหนดกรอบงานภาระหน้าที่ เพื่อการจัดบริการเวชกรรมสิ่งแวดล้อมอย่างเป็นลายลักษณ์อักษร		
			3	บุคลากรที่ได้รับมอบหมายงาน มีคุณสมบัติ/ความเชี่ยวชาญตรงตามภาระงานที่ได้รับมอบหมาย		

ข้อ	องค์ประกอบของแนวทาง	แนวทางการพิจารณาเกณฑ์	คะแนน	เกณฑ์การให้คะแนน	คะแนนที่ได้	หลักฐานหรือเอกสารยืนยัน
04	การพัฒนาศักยภาพบุคลากรโรงพยาบาลให้มีความรู้ เพื่อการจัดบริการเวชกรรมสิ่งแวดล้อมอย่างต่อเนื่อง	มีหลักฐานแสดงการสำรวจหาความต้องการ (Training need) และจัดทำแผนการพัฒนาคุณภาพบุคลากรในโรงพยาบาล ได้รับการฝึกอบรมในหลักสูตรที่เกี่ยวข้องด้านสุขภาพและสิ่งแวดล้อม เช่น หลักสูตรทางด้านเวชศาสตร์สิ่งแวดล้อมพื้นฐานที่สำนักกำหนด/อนามัยสิ่งแวดล้อม แพทย์เวชศาสตร์สิ่งแวดล้อม ฯลฯ มีแผนการพัฒนาบุคลากรระยะสั้น และระยะยาว ตลอดจนมีการจัดทำทะเบียนรายชื่อบุคลากรที่ผ่านการอบรม	0 1 2 3	ไม่มีการสำรวจหาความต้องการ (Training need) เพื่อการจัดบริการเวชกรรมสิ่งแวดล้อม มีการสำรวจหาความต้องการ (Training need) ในการพัฒนาศักยภาพบุคลากรเพื่อการจัดบริการเวชกรรมสิ่งแวดล้อม มีการจัดทำแผนการพัฒนาบุคลากรระยะสั้นและระยะยาว บุคลากรภายในโรงพยาบาลได้รับการพัฒนาศักยภาพตามแผนฯ และมีการจัดทำทะเบียน ผู้ผ่านการฝึกอบรม		
องค์ประกอบที่ 2 การจัดบริการเวชกรรมสิ่งแวดล้อมเชิงรับ การประเมิน การวินิจฉัย การดูแลรักษาผู้ป่วยโรคจากมลพิษสิ่งแวดล้อม การส่งต่อ และการฟื้นฟูสมรรถภาพ						
05	การพัฒนาการเข้าถึงบริการ เวชกรรมสิ่งแวดล้อม (EnvOcc Center : ศูนย์อาชีวเวชกรรมและเวชกรรมสิ่งแวดล้อม) อย่างต่อเนื่อง	มีหลักฐานแสดงสถานที่ให้บริการอาชีวเวชกรรมและเวชกรรมสิ่งแวดล้อมหรือช่องทางพิเศษ ในการให้บริการที่ประชาชนเห็นชัดเจน และมีการดำเนินการอย่างต่อเนื่อง พร้อมทั้งมีการประชาสัมพันธ์ให้หน่วยงานเครือข่ายและประชาชนในพื้นที่รับผิดชอบ	0 1 2 3	ยังไม่พบหลักฐานแสดงสถานที่ให้บริการ และแนวทางหรือรูปแบบการให้บริการเวชกรรมสิ่งแวดล้อม มีแนวทางหรือรูปแบบในการให้บริการเวชกรรมสิ่งแวดล้อม แต่ยังไม่มีความชัดเจนหรือช่องทางพิเศษในการให้บริการที่ชัดเจน มีสถานที่ให้บริการ แต่ยังไม่มีความชัดเจนในการให้บริการ และมีการประชาสัมพันธ์ การให้บริการเวชกรรมสิ่งแวดล้อม มีสถานที่และระบบช่องทางพิเศษในการให้บริการที่ชัดเจน และมีการดำเนินงานตามแนวทาง หรือรูปแบบที่กำหนด		

ข้อ	องค์ประกอบของแนวทาง	แนวทางการพิจารณาตามเกณฑ์	คะแนน	เกณฑ์การให้คะแนน	คะแนนที่ได้	หลักฐานหรือเอกสารยืนยัน
06	การคัดกรองผู้ป่วยที่ได้รับการตรวจพบต่อสุขภาพจากมลพิษสิ่งแวดล้อม	มีแนวทางการคัดกรอง และทำการคัดกรองผู้ที่อาจได้รับผลกระทบต่อสุขภาพจากมลพิษสิ่งแวดล้อม ตามแนวทางและมาตรฐานที่กำหนดทั้งเชิงรับ หรือ เชิงรุก และมีการจัดทำทะเบียนกลุ่มเสี่ยง จากการคัดกรองผู้ป่วยเพื่อติดตาม/ เยี่ยมบ้าน /ส่งต่อเพื่อการรักษา	0 1 2 3	ไม่มีแนวทางการคัดกรองผู้ป่วย/ผู้ที่อาจได้รับผลกระทบจากมลพิษสิ่งแวดล้อม มีการจัดทำแนวทางคัดกรองผู้ป่วย/ผู้ที่อาจได้รับผลกระทบจากมลพิษสิ่งแวดล้อมตามปัญหา ในพื้นที่ มีการคัดกรองผู้ป่วย หรือผู้ที่อาจได้รับผลกระทบจากมลพิษสิ่งแวดล้อมตามแนวทางที่กำหนด มีการจัดทำทะเบียนกลุ่มเสี่ยงจากการคัดกรอง		
07	การตรวจวินิจฉัย รักษาพยาบาล หรือ ส่งต่อผู้ป่วยด้วยโรคจากมลพิษสิ่งแวดล้อม	มีหลักฐานแสดงทะเบียนผู้มารับบริการรักษา ที่อาจได้รับผลกระทบจากมลพิษสิ่งแวดล้อม แนวทางการตรวจวินิจฉัย รักษา หรือทำการส่งต่อผู้ป่วยที่สงสัยว่าป่วยด้วยโรคจากมลพิษสิ่งแวดล้อมหรือโรคที่เกี่ยวข้องและดำเนินการตามแนวทางการตรวจวินิจฉัย รักษา รักษาที่กำหนด และมีการบันทึกรายงานข้อมูลโรคจากมลพิษสิ่งแวดล้อมตาม ICD10 (เช่น ระบบรหัส Y97) หรือ รายงาน 506/2 หรือระบบการรายงานอื่นๆ และมีการเก็บข้อมูลทะเบียนผู้ป่วย	0 1 2 3	ไม่มีแนวทางการตรวจวินิจฉัย รักษา เบื้องต้น และการส่งต่อผู้ป่วยด้วยโรคที่สงสัยว่าเกิดจากมลพิษสิ่งแวดล้อม มีแนวทางการตรวจวินิจฉัย รักษา เบื้องต้น และการส่งต่อผู้ป่วยด้วยโรคที่สงสัยว่าเกิดจากมลพิษสิ่งแวดล้อม มีการวินิจฉัยรักษา ส่งต่อผู้ป่วยฯ ตามแนวทาง ที่กำหนดไว้ หรือมีการตรวจพบอาการที่สำคัญของโรคที่เกี่ยวข้องจากมลพิษสิ่งแวดล้อมตามปัญหา มลพิษสิ่งแวดล้อมในพื้นที่ มีการบันทึก และรายงานข้อมูลโรคจากมลพิษสิ่งแวดล้อมตาม ICD10 (Y97) หรือรายงาน 506/2 หรือระบบการรายงานอื่นๆ พร้อมทั้งรวบรวม จัดทำทะเบียนผู้ป่วย และจัดทำสรุปข้อมูลการตรวจวินิจฉัยรักษา		

ข้อ	องค์ประกอบของแนวทาง	แนวทางการพิจารณาเกณฑ์	คะแนน	เกณฑ์การให้คะแนน	คะแนนที่ได้	หลักฐานหรือเอกสารยืนยัน
08	การติดตามผู้ป่วย/ผู้สงสัยโรคจาก มลพิษสิ่งแวดล้อม หรือโรคที่เกี่ยวข้อง	มีแนวทาง/แผนการติดตามผู้ป่วย และทำการ ติดตาม/เยี่ยมบ้าน หรือมีการนัดหมายให้ ผู้ป่วยมารับการรักษาต่อเนื่อง และมีการสรุป หรือบันทึกผลการติดตามผู้ป่วย	0 1 2 3	ไม่มีแนวทาง/แผนการติดตามผู้ป่วย มีการจัดทำแนวทาง/แผนการติดตาม ผู้ป่วย มีการติดตาม/เยี่ยมบ้าน หรือมีการ นัดหมายให้ผู้ป่วยมารับการรักษา ต่อเนื่อง หรือประสานหน่วยงานบริการ ในพื้นที่ดูแลอย่างต่อเนื่อง พร้อมการ บันทึกข้อมูลการติดตาม/เยี่ยมบ้าน สรุปรายงานผลการติดตามติดตาม/ เยี่ยมบ้าน พร้อมข้อเสนอแนะ		
องค์ประกอบที่ 3 การจัดการเวชกรรมสิ่งแวดล้อมที่อาจได้รับผลกระทบจากมลพิษสิ่งแวดล้อม						
09	การเฝ้าระวังปัจจัยเสี่ยงด้านสิ่งแวดล้อม ที่อาจส่งผลกระทบต่อสุขภาพ (ข้อมูล สิ่งคุกคามด้านสิ่งแวดล้อม)	มีการเก็บรวบรวมข้อมูลปัจจัยเสี่ยง ด้านสิ่งแวดล้อม โดยทำการสำรวจตาม แบบฟอร์ม Env-Med หรือแบบฟอร์มอื่นๆ หรือรวบรวมข้อมูลทรัพยากรจากหน่วยงาน ที่เกี่ยวข้อง หากข้อมูลไม่เพียงพอให้เก็บ ตัวอย่างสิ่งแวดล้อมเพิ่มเติม	0 1 2 3	ไม่มีการเก็บรวบรวมข้อมูลปัจจัย เสี่ยงด้านสิ่งแวดล้อมที่มีผลกระทบ ต่อสุขภาพ มีการเก็บรวบรวมข้อมูลปัจจัยเสี่ยง ด้านสิ่งแวดล้อมที่มีผลกระทบต่อ สุขภาพ วิเคราะห์สถานการณ์ปัญหา สิ่งแวดล้อม มีการนำเสนอผลการวิเคราะห์ พร้อมทั้ง รายงานต่อผู้บริหาร เพื่อจัดทำ โครงการแก้ไขต่อไป		

ข้อ	องค์ประกอบของแนวทาง	แนวทางการพิจารณาตามเกณฑ์	คะแนน	เกณฑ์การให้คะแนน	คะแนนที่ได้	หลักฐานหรือเอกสารยืนยัน
10	การวิเคราะห์สถานการณ์สุขภาพของ ผู้อาจได้รับผลกระทบจากสิ่งแวดล้อม (ข้อมูลด้านสุขภาพจาก สิ่งคุกคาม ด้านสิ่งแวดล้อม)	- มีการเก็บรวบรวมข้อมูลด้านสุขภาพ โดยใช้ ข้อมูลการเจ็บป่วยหรืออาการที่เกี่ยวข้องกับ ปัญหาสุขภาพสิ่งแวดล้อม ซึ่งข้อมูลดังกล่าว ได้มาจากการเฝ้าระวังทางสุขภาพเชิงรุก ได้แก่ ข้อมูลอาการหรืออาการแสดงที่เกี่ยวข้องกับ ปัญหาสุขภาพและสิ่งแวดล้อมจากการ ออกสำรวจ และข้อมูลจากการเฝ้าระวัง ทางสุขภาพเชิงรับ ได้แก่ ข้อมูลโรคต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับมลพิษในสิ่งแวดล้อม ที่ได้จาก สถานบริการสาธารณสุข หรือจากฐานข้อมูล ICD10 (เช่น Y97) ข้อมูลจาก 43 แฟ้ม หรือ จาก รง.506/2 หรือระบบรายงานอื่นๆ - มีการดำเนินการเฝ้าระวังทางสุขภาพ ตามปัจจัยเสี่ยงด้านสิ่งแวดล้อม พร้อมทั้งสรุปผล การดำเนินงานให้ผู้บริหารและหน่วยงานที่ เกี่ยวข้องทราบต่อไป	0 1 2 3	ไม่มีการเก็บรวบรวมข้อมูลด้าน สุขภาพตามปัจจัยเสี่ยงด้านสิ่งแวดล้อม มีการรวบรวมข้อมูลด้านสุขภาพ ตามปัจจัยเสี่ยงด้านสิ่งแวดล้อม วิเคราะห์สถานการณ์ปัญหาสุขภาพ นำเสนอผลการวิเคราะห์โดยมีการ เชื่อมโยง เปรียบเทียบข้อมูลด้าน สิ่งแวดล้อม และผลกระทบ ด้านสุขภาพ พร้อมทั้งรายงานให้ ผู้บริหาร และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทราบ		
11	การสื่อสารความเสี่ยงผลกระทบต่อ สุขภาพจากมลพิษสิ่งแวดล้อมแก่ ประชาชน บุคลากร และหน่วยงาน ที่เกี่ยวข้อง เพื่อการป้องกันและแก้ไข ปัญหา	มีแนวทาง รูปแบบ ช่องทาง ในการสื่อสาร ความเสี่ยงด้านการเฝ้าระวัง ป้องกัน ควบคุม โรคและภัยสุขภาพจากมลพิษสิ่งแวดล้อม ที่ถูกต้อง และเหมาะสมให้กับผู้ที่เกี่ยวข้อง ตามบริบทของพื้นที่ เช่น การฝึกอบรม ให้ความรู้ การทำป้ายสื่อสารความเสี่ยง การจัดนิทรรศการ ตลอดจนการสื่อสาร ผ่านสื่อต่างๆ พร้อมทั้งมีการประเมินผลการ สื่อสารความเสี่ยง และปรับปรุงกระบวนการ สื่อสารความเสี่ยงให้เหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมาย มีหลักฐานแสดงการประเมินความเสี่ยงนั้นๆ พร้อมการเสนอแนะวิธีการ เช่น ภาพถ่าย กิจกรรม สรุปผลการประเมิน ข้อเสนอแนะฯ	0 1 2 3	ไม่มีการสื่อสารความเสี่ยง มีแนวทาง รูปแบบ ช่องทาง การสื่อสาร ความเสี่ยง ให้แก่ประชาชนผู้ ที่เกี่ยวข้อง มีการสื่อสารความเสี่ยงให้แก่ประชาชน ผู้ที่เกี่ยวข้อง มีการประเมินผลการสื่อสารความเสี่ยง หรือความพึงพอใจ หรือประเมินการ รับรู้ อย่างน้อย 1 กิจกรรมต่อปี หรือ ปรับปรุงกระบวนการสื่อสารความเสี่ยง ให้เหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมาย		

ข้อ	องค์ประกอบของแนวทาง	แนวทางพิจารณาตามเกณฑ์	คะแนน	เกณฑ์การให้คะแนน	คะแนนที่ได้	หลักฐานหรือเอกสารยืนยัน
12	การสอบสวนโรคและภัยสุขภาพจากปัญหาละเมิดสิ่งแวดล้อม	มีหลักฐานแสดงการสอบสวนโรคจากมลพิษสิ่งแวดล้อมที่มีผลต่อสุขภาพ 5 ปี ย้อนหลัง กรณีพื้นที่มี/เคยมีประเด็นปัญหามลพิษสิ่งแวดล้อมมีผลต่อสุขภาพแล้ว หรือมีแนวทาง การสอบสวนโรคจากมลพิษสิ่งแวดล้อมที่มีผลต่อสุขภาพ พร้อมทั้งมีการสรุปข้อมูล การสอบสวนโรค และรายงานให้ผู้บริหาร และหน่วยที่เกี่ยวข้องทราบ หมายเหตุ : กรณีในระหว่างปีที่กำหนด ยังไม่มีเหตุการณ์ หากมีแนวทาง แต่ยังไม่เคยให้ยกประโยชน์เป็นคะแนนเต็ม 3 คะแนน แต่ต้องสรุปผลการดำเนินงานเสนอผู้บริหาร รับทราบว่ามีผู้เกี่ยวข้องที่เกี่ยวข้องจากมลพิษสิ่งแวดล้อม	0 1 2 3	มีเหตุการณ์เกิดขึ้นแต่ไม่มีการสอบสวน มีเหตุการณ์และมีการสอบสวนโรคตามแนวทาง เกณฑ์ ขั้นตอนที่กำหนด มีการวิเคราะห์หรือการสอบสวนโรค มีการสรุปข้อมูลผลการวิเคราะห์ และรายงานให้ผู้บริหารและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทราบ		
13	การจัดเตรียมความพร้อมในการรองรับภาวะฉุกเฉินด้านมลพิษสิ่งแวดล้อม ตามความเสี่ยงในพื้นที่	มีการจัดทำแผนเตรียมความพร้อมรองรับผลกระทบด้านมลพิษสิ่งแวดล้อมตามความเสี่ยงของพื้นที่ เช่น ปัญหาสารเคมีรั่วไหลออกสู่ชุมชน โรงงานเกิดเพลิงไหม้ ฯลฯ และมีการเตรียมพร้อมด้านอุปกรณ์/เครื่องมือ อุปกรณ์คุ้มครองความปลอดภัยส่วนบุคคล รายชื่อผู้รับผิดชอบผู้เกี่ยวข้อง หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง แหล่งข้อมูลสืบค้นสารเคมี ฯลฯ รวมทั้งมีการซ้อมแผนอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง	0 1 2 3	ไม่มีการจัดเตรียมความพร้อม จัดทำ หรือ ร่วม จัด ทำ แผน เตรียมความพร้อมในการรองรับภาวะฉุกเฉินด้านมลพิษสิ่งแวดล้อม เตรียมการด้านอุปกรณ์/เครื่องมือ เช่น อุปกรณ์คุ้มครองความปลอดภัยส่วนบุคคล รายชื่อแหล่งข้อมูล ฝึกซ้อมจริงตามแผน เพื่อเตรียมพร้อมกรณีเกิดภาวะฉุกเฉิน อย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง พร้อมสรุปรายงานการฝึกซ้อม		

ข้อ	องค์ประกอบของแนวทาง	แนวทางการพิจารณาตามเกณฑ์	คะแนน	เกณฑ์การให้คะแนน	คะแนนที่ได้	หลักฐานหรือเอกสารยืนยัน
องค์ประกอบที่ 4 การดำเนินงานสนับสนุนการให้บริการเวชกรรมสิ่งแวดลอมสำหรับประชาชนผู้ได้รับผลกระทบจากมลพิษสิ่งแวดล้อม						
14	การสนับสนุนให้ รพ.สต.ดำเนินการจัดบริการเวชกรรมสิ่งแวดลอมในโรงพยาบาล	มีการสนับสนุน เช่น การถ่ายทอดองค์ความรู้ การฝึกอบรม การพัฒนาสื่อ/คู่มือ สร้างระบบเครือข่าย สนับสนุนบุคลากรในการร่วมออกปฏิบัติงาน เพื่อให้ รพ.สต. เกิดการดำเนินการจัดการบริการเวชกรรมสิ่งแวดลอม (มีระบบการคัดกรอง ส่งต่อผู้ป่วย/ผู้ที่อาจได้รับผลกระทบต่อสุขภาพจากมลพิษสิ่งแวดล้อม และมีรายชื่อโรงพยาบาลเครือข่ายเพื่อการส่งต่อ วินิจฉัย และรักษาโรคจากมลพิษสิ่งแวดล้อม) พร้อมทั้งมีการขยายผลการดำเนินงานไปยัง รพ.สต. ในเครือข่าย	0 1 2 3	ยังไม่ได้มีการดำเนินงาน มีแผนการดำเนินงานเพื่อสนับสนุนให้ รพ.สต. จัดบริการเวชกรรมสิ่งแวดลอม มีการสนับสนุนให้ รพ.สต. มีการจัดการเวชกรรมสิ่งแวดลอม มีการขยายผลการดำเนินงานไปยัง รพ.สต. ใน CUP ของตนเอง ได้อย่างน้อยร้อยละ 50 หรือครอบคลุมทุก รพ.สต. ในเครือข่าย		
15	การศึกษาวิชาด้านโรคและภัยสุขภาพจากมลพิษสิ่งแวดล้อม	มีการศึกษาวิชา หรือการทำ R2R หรือการสร้างนวัตกรรมสิ่งประดิษฐ์ต่างๆ เพื่อพัฒนางาน ด้านโรคและภัยสุขภาพจากมลพิษสิ่งแวดล้อม หรือร่วมกับหน่วยงานอื่นๆ ทั่วภายใน หรือภายนอกโรงพยาบาล และมีการเผยแพร่ผลงานการศึกษาวิชา โดยนำเสนอในเวทีวิชาการ ในระดับจังหวัดขึ้นไป	0 1 2 3	ไม่มีการศึกษาวิชา มีการศึกษาวิชาเพื่อพัฒนางานทางด้านเวชศาสตร์สิ่งแวดล้อม โดยร่วมกับหน่วยงานอื่นๆ มีการศึกษาวิชา หรือการทำ R2R เพื่อพัฒนางานทางด้านเวชศาสตร์สิ่งแวดล้อมโดยตนเอง มีการเผยแพร่ผลงานการศึกษาวิชา โดยนำเสนอในเวทีวิชาการในระดับจังหวัดขึ้นไป		

ข้อ	องค์ประกอบของแนวทาง	แนวทางการพิจารณาตามเกณฑ์	คะแนน	เกณฑ์การให้คะแนน	คะแนนที่ได้	หลักฐานหรือเอกสารยืนยัน
16	การจัดการความรู้ด้านโรคและภัยสุขภาพจากมลพิษสิ่งแวดล้อม โดยการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ภายในหน่วยงานอย่างต่อเนื่อง เพื่อส่งเสริมให้เกิดวิธีการปฏิบัติงานที่ดีขึ้น	มีเอกสารแสดงหัวข้อความรู้ และหลักฐานแสดงการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ภายในหน่วยงาน และมีการถอดบทเรียนหลังการทำโครงการ/กิจกรรมทางด้านโรคและภัยสุขภาพ จากมลพิษสิ่งแวดล้อมที่สำคัญอย่างน้อย 1 โครงการ/กิจกรรมในปีงบประมาณ รวมทั้งมีเอกสารแสดงข้อเสนอแนะวิธีการปฏิบัติงานที่ดีจากการถอดบทเรียน	0 1 2 3	ไม่มีการรวบรวมองค์ความรู้และแลกเปลี่ยนเรียนรู้ภายในองค์กร มีการรวบรวมองค์ความรู้/กิจกรรม/โครงการจากการดำเนินงานเวชศาสตร์สิ่งแวดล้อม และมีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ภายในองค์กร มีการถอดบทเรียนหลังการทำโครงการ/กิจกรรมทางด้านเวชกรรมสิ่งแวดล้อมที่สำคัญ มีข้อเสนอแนะ/แนวทาง วิธีการปฏิบัติงานที่ดี จากการถอดบทเรียนอย่างน้อย 1 โครงการ / กิจกรรม		
		รวมคะแนนตั้งแต่ข้อ 01-16= (X)	=	ผลลัพธ์={X/48} x 100 =.....%		

การพิจารณาให้คะแนนตามมาตรฐานการจัดบริการเวชกรรมสิ่งแวดล้อมสำหรับโรงพยาบาลชุมชน (รพช.)

คะแนน	คำอธิบาย
3	มีการดำเนินการ หรือมีคุณลักษณะดังกล่าวในประเด็นมาตรฐานดังกล่าวอย่างครบถ้วนสมบูรณ์ มีความโดดเด่น เริ่มมีการประเมินผล และนำผลการประเมินมาปรับปรุง
2	มีการดำเนินการ หรือมีคุณลักษณะดังกล่าวในระดับเฉลี่ยเกือบครบถ้วนตามที่ระบุ โดยมีการทำงานในลักษณะเครือข่ายการทำงานมากขึ้น
1	เริ่มต้นดำเนินการ โดยมีแผน หรือมีคุณลักษณะดังกล่าวอย่าง ในบางเรื่อง บางด้านแต่ไม่ครบถ้วนทั้งหมดตามเกณฑ์ที่ระบุ
0	ไม่มีคุณลักษณะดังกล่าว หรือไม่ได้ดำเนินการในประเด็นที่ระบุไว้ในเกณฑ์หรือมีการดำเนินงานที่น้อยกว่าความคาดหวังที่กำหนด

การพิจารณาค่าคะแนนแต่ละองค์ประกอบตามมาตรฐานฯ สำหรับโรงพยาบาลชุมชน (รพช.)

องค์ประกอบ	จำนวนข้อ	คะแนนเต็ม	วิธีการคำนวณคะแนน
องค์ประกอบที่ 1 การบริหารจัดการเพื่อสนับสนุนการจัดบริการเวชกรรมสิ่งแวดล้อม	4	12	$\left(\frac{\text{คะแนนรวมที่ได้จากทุกองค์ประกอบ}}{48} \right) \times 100$ =%
องค์ประกอบที่ 2 การจัดการบริการเวชกรรมสิ่งแวดล้อมเชิงรับ การประเมิน การวินิจฉัย การดูแลรักษาผู้ป่วยโรคจากมลพิษสิ่งแวดล้อม การส่งต่อ และการฟื้นฟูสมรรถภาพ	4	12	
องค์ประกอบที่ 3 การจัดการบริการเวชกรรมสิ่งแวดล้อมเชิงรุกแก่ประชาชนที่ได้รับผลกระทบจากมลพิษสิ่งแวดล้อม	5	15	
องค์ประกอบที่ 4 การดำเนินงานสนับสนุนการจัดบริการเวชกรรมสิ่งแวดล้อมสำหรับประชาชนผู้ที่ได้รับผลกระทบจากมลพิษสิ่งแวดล้อม	3	9	
รวม	16	48	

การแบ่งระดับผลการประเมิน

ระดับ ชื่นเริ่มต้นพัฒนา (ขั้นพื้นฐาน)	ได้ผลการประเมินตั้งแต่ร้อยละ 50 ขึ้นไป (ร้อยละ 50.0-59.9)
ระดับ ดี	ได้ผลการประเมินตั้งแต่ร้อยละ 60 ขึ้นไป (ร้อยละ 60.0-69.9)
ระดับ ดีมาก	ได้ผลการประเมินตั้งแต่ร้อยละ 70 ขึ้นไป (ร้อยละ 70.0-79.9)
ระดับ ดีเด่น	ได้ผลการประเมินตั้งแต่ร้อยละ 80 ขึ้นไป

บทที่ 6

เกณฑ์และแนวทางการตรวจประเมิน
ตามแนวทางการจัดบริการเวชกรรมสิ่งแวดล้อม
สำหรับโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล (รพ.สต.)

เกณฑ์และแนวทางการตรวจประเมินตามแนวทางการจัดการบริการเวชกรรมสิ่งแวดล้อมสำหรับโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล (รพ.สต.)

- คำชี้แจง :
1. เกณฑ์การตรวจประเมินการจัดการบริการเวชกรรมสิ่งแวดล้อมใช้สำหรับโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล (รพ.สต.)
 2. โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล (รพ.สต.) ทำการประเมินตนเองก่อนที่จะให้ผู้ประเมินจากภายนอก (สศร./สำนักโรคจากการประกอบอาชีพ/อื่นๆ) ทำการประเมินฯ อีกครั้ง ถ้าได้ผลการประเมินตนเองในระดับดีขึ้นไป
 3. ในเกณฑ์การให้คะแนนโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล (รพ.สต.) จะได้คะแนนเต็ม (3 คะแนน) ในแต่ละข้อจะต้องผ่านเกณฑ์คะแนนที่ 1 และที่ 2 มาก่อน

ข้อ	องค์ประกอบของแนวทาง	แนวทางการพิจารณาตามเกณฑ์	คะแนน	เกณฑ์การให้คะแนน	คะแนนที่ได้	หลักฐานหรือเอกสารยืนยัน
องค์ประกอบที่ 1 การบริหารจัดการเพื่อสนับสนุนการจัดการเวชกรรมสิ่งแวดล้อม						
01	ผู้บริหาร รพ.สต. สนับสนุนการดำเนินงานด้านการจัดการเวชกรรมสิ่งแวดล้อม	มีหลักฐานแสดงการกำหนดนโยบายการจัดการบริการเวชกรรมสิ่งแวดล้อม เพื่อดูแลสุขภาพประชาชน จากผลลัพธ์สิ่งแวดล้อมในพื้นที่รับผิดชอบอย่างเป็นลายลักษณ์อักษร ลงนามโดยผู้บริหารคนปัจจุบัน หรือระยะเวลาไม่เกิน 3 ปี เช่น นโยบาย/ประกาศ สามารถเข้าก้นโยบายการจัดการอาชีวอนามัย หรือนโยบายสิ่งแวดล้อม หรืออื่นๆ ที่เกี่ยวข้องหรือต้องมีคำสำคัญ (Keyword) ด้านการจัดการเวชกรรมสิ่งแวดล้อมในส่วน ที่ต้องการประเมินในโรงพยาบาล เช่น DHS อำเภอบุคุมโรคเข้มแข็ง การประเมิน HA, ระบบจัดการสิ่งแวดล้อม โดยมีการสื่อสาร และประชาสัมพันธ์นโยบายดังกล่าวแก่บุคลากรในโรงพยาบาล โดยผ่านช่องทางต่างๆ เช่น บอร์ดประชาสัมพันธ์ หนังสือเวียน หนังสือราชการแจ้งหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ประกาศผ่านเว็บไซต์ สื่อตามสาย ฯลฯ ตลอดจนมีหลักฐานแสดงผล การประเมินการรับรู้ของบุคลากรต่อนโยบายดังกล่าว	0 1 2 3	ไม่มีการกำหนด นโยบายในการจัดบริการเวชกรรมสิ่งแวดล้อม มีการกำหนดนโยบายในการจัดบริการเวชกรรมสิ่งแวดล้อม มีการกำหนดนโยบายเป็นลายลักษณ์อักษร มีการสื่อสาร/ประชาสัมพันธ์นโยบายที่กำหนดขึ้นแก่ประชาชนในพื้นที่ โดยผ่านช่องทางต่างๆ		

ข้อ	องค์ประกอบของแนวทาง	แนวทางการพิจารณาตามเกณฑ์	คะแนน	เกณฑ์การให้คะแนน	คะแนนที่ได้	หลักฐานหรือเอกสารยืนยัน
02	การจัดทำแผนงานการจัดบริการเวชกรรมสิ่งแวดล้อมสอดคล้องกับปัญหามลพิษสิ่งแวดล้อม ในพื้นที่	มีการจัดทำแผนการดำเนินงาน/แผนปฏิบัติการเพื่อการจัดการบริการเวชกรรมสิ่งแวดล้อมที่สอดคล้องกับปัญหามลพิษสิ่งแวดล้อมในพื้นที่ โดยมีการจัดทำแผนปฏิบัติการร่วมกับหน่วยงานเครือข่าย รวมทั้งมีการสื่อสารผ่านช่องทางต่างๆ เช่น การติดบอร์ดประชาสัมพันธ์ การประชุมชี้แจง เป็นต้น และดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการที่กำหนด	0	ไม่มีการจัดทำแผน		
			1	มีการจัดทำแผนปฏิบัติการที่สอดคล้องกับปัญหามลพิษสิ่งแวดล้อมในพื้นที่		
			2	มีการจัดทำแผนปฏิบัติการร่วมกับหน่วยงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือระหว่างหน่วยงานเครือข่ายที่เกี่ยวข้องในพื้นที่		
			3	มีการสื่อสารแผนปฏิบัติการแก่หน่วยงานเครือข่ายทั้งภายในและภายนอกโรงพยาบาล		
03	การกำหนดผู้รับผิดชอบหลักเพื่อรองรับงานการจัดบริการเวชกรรมสิ่งแวดล้อมตามบริบทในพื้นที่	มีการกำหนดผู้รับผิดชอบหลักเพื่อรองรับงานการจัดบริการเวชกรรมสิ่งแวดล้อมตามบริบทในพื้นที่ พร้อมทั้งมีการมอบหมายงานบุคลากรที่มีคุณสมบัติ/ความเชี่ยวชาญ/วุฒิการศึกษาด้านอาชีวอนามัย หรืออนามัยสิ่งแวดล้อม หรือผู้ที่ผ่านการฝึกอบรมทางด้านอาชีวอนามัยและ/หรืออนามัยสิ่งแวดล้อม/เวชศาสตร์สิ่งแวดล้อม เพื่อให้พร้อมในการจัดการจัดบริการเวชกรรมสิ่งแวดล้อม	0	ยังไม่มีกำหนดหรือมอบหมายผู้รับผิดชอบงานการจัดบริการเวชกรรมสิ่งแวดล้อม ใน รพ.สต.		
			1	มีการมอบหมายงาน/กำหนดผู้รับผิดชอบที่ชัดเจน/ผู้รับผิดชอบหลักในงานเวชศาสตร์สิ่งแวดล้อม แต่ยังไม่เป็นลายลักษณ์อักษร		
			2	บุคลากรที่ได้รับมอบหมายงาน มีการกำหนดกรอบงาน ภาระหน้าที่ เพื่อการจัดการบริการเวชกรรมสิ่งแวดล้อมอย่างเป็นทางการ		
			3	บุคลากรที่ได้รับมอบหมายงาน มีคุณสมบัติหรือความเชี่ยวชาญตรงตามภาระงานที่ได้รับมอบหมาย เช่น มีวุฒิการศึกษา ด้านอาชีวอนามัย หรืออนามัยสิ่งแวดล้อม หรือผู้ที่ผ่านการฝึกอบรมทางด้านอาชีวอนามัยและ/หรืออนามัยสิ่งแวดล้อม/เวชศาสตร์สิ่งแวดล้อม		

ข้อ	องค์ประกอบของแนวทาง	แนวทางการพิจารณาตามเกณฑ์	คะแนน	เกณฑ์การให้คะแนน	คะแนนที่ได้	หลักฐานหรือเอกสารยืนยัน
องค์ประกอบที่ 2 การให้บริการเวชกรรมสิ่งแวดลอมสิ่งแวดลอม การวินิจฉัย การดูแลรักษาผู้ป่วยโรคจากมลพิษสิ่งแวดล้อม การส่งต่อ และการฟื้นฟูสมรรถภาพ						
04	การจัดทำแนวทาง/แนวปฏิบัติ ในการให้บริการของผู้ป่วยหรือผู้ที่อาจได้รับผลกระทบต่อสุขภาพจากมลพิษสิ่งแวดล้อม	มีการจัดทำแนวทาง/แนวปฏิบัติ/Flow chart ในการให้บริการของผู้ป่วยหรือผู้ที่อาจได้รับผลกระทบต่อสุขภาพจากมลพิษสิ่งแวดล้อม และมีการประชาสัมพันธ์ แก่กลุ่มเป้าหมาย (เช่น อบต. เป็นต้น) ผ่านช่องทางต่างๆ โดยมีหลักฐานแสดงการดำเนินงานที่ชัดเจน	0	ไม่มีการจัดทำแนวทาง/แนวปฏิบัติ ในการเข้ารับบริการ		
			1	มีรูปแบบการให้บริการเวชกรรม สิ่งแวดล้อม แต่ยังไม่เป็นระบบ ที่ชัดเจน หรือยังไม่มีการเขียนเป็น แนวทาง/แนวปฏิบัติ/Flow chart ในการดำเนินงาน		
			2	มีการจัดทำแนวทาง/แนวปฏิบัติ ในการเข้ารับบริการ ที่มีความสอดคล้อง กับปัญหามลพิษในพื้นที่		
			3	มีการประชาสัมพันธ์ แนวทาง/แนวปฏิบัติ/Flow chart การให้บริการ แก่ประชาชน หรือหน่วยงานเครือข่าย		
05	การคัดกรองผู้ป่วยหรือผู้ที่อาจได้รับผลกระทบต่อสุขภาพจากมลพิษ สิ่งแวดล้อม	มีแนวทาง/แนวปฏิบัติ/Flow chart ในการ คัดกรองสุขภาพโดยมีแบบฟอร์มหรือเอกสาร ที่ใช้ในการคัดกรองปัญหาสุขภาพ และทำการ คัดกรองผู้ป่วยหรือผู้ที่อาจได้รับผลกระทบ ต่อสุขภาพจากมลพิษสิ่งแวดล้อม ตามแนวทาง ที่กำหนด และมีการจัดทำทะเบียนกลุ่มเสี่ยง จากการคัดกรองผู้ป่วย เพื่อติดตาม/เยี่ยมบ้าน/ส่งต่อเพื่อการรักษา	0	ไม่มีแนวทางการคัดกรองผู้ป่วย/ ผู้อาจได้รับผลกระทบจากมลพิษ สิ่งแวดล้อม		
			1	มีการจัดทำแนวทางคัดกรองผู้ป่วย/ ผู้อาจได้รับผลกระทบจากมลพิษ สิ่งแวดล้อม ตามปัญหาในพื้นที่		
			2	มีการคัดกรองผู้ป่วย/ผู้อาจได้รับ ผลกระทบจากมลพิษสิ่งแวดล้อมตาม แนวทางที่กำหนด		
			3	มีการจัดทำทะเบียนกลุ่มเสี่ยง จากการคัดกรอง		

ข้อ	องค์ประกอบของแนวทาง	แนวทางการพิจารณาตามเกณฑ์	คะแนน	เกณฑ์การให้คะแนน	คะแนนที่ได้	หลักฐานหรือเอกสารยืนยัน
06	การตรวจวินิจฉัย รักษาพยาบาลเบื้องต้น และส่งต่อผู้ป่วย/ผู้สงสัยโรคจากมลพิษสิ่งแวดล้อมหรือโรคที่เกี่ยวข้อง	มีแนวทางการตรวจ วินิจฉัย รักษาเบื้องต้น หรือมีขั้นตอน/ผัง ลักษณะและอาการที่สำคัญ ของโรคที่เกี่ยวข้องจากมลพิษสิ่งแวดล้อม กรณีมีผู้ป่วยด้วยโรคที่สงสัยว่าเกี่ยวข้องกับ สิ่งแวดล้อมอาจต้องมีเอกสารแสดงการให้บริการ รวมถึงการส่งต่อผู้ป่วยที่สงสัยว่าป่วย ด้วยโรคจากมลพิษสิ่งแวดล้อมหรือโรคที่เกี่ยวข้อง โดยดำเนินการตามแนวทางการตรวจ วินิจฉัย รักษาเบื้องต้นที่กำหนด พร้อมมีการ บันทึกรายงานข้อมูลโรคจากมลพิษสิ่งแวดล้อม ตาม ICD10 หรือ รายงาน 506/2 หรือระบบ การรายงานอื่นๆ และมีการเก็บข้อมูล ทะเบียนผู้ป่วย	0 1 2 3	ไม่มีแนวทางการตรวจวินิจฉัย รักษา เบื้องต้น และการส่งต่อผู้ป่วยด้วยโรค จากมลพิษสิ่งแวดล้อม มีแนวทางการตรวจวินิจฉัย รักษาเบื้องต้น และการส่งต่อผู้ป่วยด้วยโรคที่สงสัยว่าเกิดจากมลพิษสิ่งแวดล้อม มีการวินิจฉัยรักษาเบื้องต้นและส่งต่อ ผู้ป่วยตามแนวทางที่กำหนดหรือมี การตรวจพบอาการที่สำคัญของโรค ที่เกี่ยวข้อง จากมลพิษสิ่งแวดล้อม ตามปัญหามลพิษสิ่งแวดล้อมในพื้นที่ มีการบันทึก และรายงานข้อมูลโรค จากมลพิษสิ่งแวดล้อมลงในฐาน ข้อมูล JCHISICD10 หรือรายงาน 506/2 หรือระบบการรายงานอื่นๆ พร้อมทั้งรวบรวมจัดทำทะเบียนผู้ป่วย และจัดทำสรุปข้อมูลการตรวจ วินิจฉัยรักษาเบื้องต้น		
07	การติดตามผู้ป่วยหรือผู้สงสัยหรือ กลุ่มเสี่ยงจากมลพิษสิ่งแวดล้อมหรือโรคที่เกี่ยวข้อง	มีแนวทาง/แผนการติดตามผู้ป่วยหรือผู้สงสัย หรือกลุ่มเสี่ยงที่อาจได้รับการกระทบจากมลพิษ สิ่งแวดล้อม และทำการติดตาม/เยี่ยมบ้าน หรือมีการนัดหมายให้ผู้ป่วยมารับการรักษา ต่อเนื่อง และมีการสรุปหรือบันทึกผล การติดตามผู้ป่วย	0 1 2 3	ไม่มีแนวทาง/แผนการติดตามผู้ป่วย หรือผู้สงสัยหรือกลุ่มเสี่ยง มีการจัดทำแนวทาง/แผนการติดตาม ผู้ป่วย หรือผู้สงสัยหรือกลุ่มเสี่ยง มีการติดตาม/เยี่ยมบ้าน หรือมีการ นัดหมาย ให้ผู้ป่วยมารับการรักษา ต่อเนื่อง พร้อมการบันทึกข้อมูล การติดตาม/เยี่ยมบ้าน สรุปรายงานผลการติดตามติดตาม/ เยี่ยมบ้าน		

ข้อ	องค์ประกอบของแนวทาง	แนวทางการพิจารณาตามเกณฑ์	คะแนน	เกณฑ์การให้คะแนน	คะแนนที่ได้	หลักฐานหรือเอกสารยืนยัน
องค์ประกอบที่ 3 การจัดการเวชกรรมสิ่งแวดลอม						
08	การเฝ้าระวังปัจจัยเสี่ยงด้านสิ่งแวดล้อมและสุขภาพ	มีการเก็บรวบรวมข้อมูลปัจจัยเสี่ยงด้านสิ่งแวดล้อมและสุขภาพ โดยทำการสำรวจตามแบบฟอร์ม Env-Med หรือแบบฟอร์มอื่นๆ หรือ รวบรวมข้อมูลจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง หากข้อมูลไม่เพียงพอให้เก็บตัวอย่างสิ่งแวดล้อมเพิ่มเติม ซึ่งมีการเก็บข้อมูลในรูปแบบแฟ้มข้อมูล หรือรูปเล่มรายงานสถานการณ์ รวมถึงการรายงาน/การนำเสนอต่อผู้บริหารหรือผู้ที่เกี่ยวข้อง เช่น รพ. สสอ. อบต. ผู้นำชุมชน หรือหน่วยงานอื่นๆที่ได้รับทราบ	0 1 2 3	0 ไม่มีการเก็บรวบรวมข้อมูลปัจจัยเสี่ยงด้านสิ่งแวดล้อมที่มีผลกระทบต่อสุขภาพ 1 มีการเก็บรวบรวมข้อมูลปัจจัยเสี่ยงด้านสิ่งแวดล้อม แต่ยังไม่มีความสมบูรณ์ด้านสุขภาพที่เกี่ยวข้องกับประเด็นปัญหา 2 มีการเก็บรวบรวมข้อมูลด้านสุขภาพตามปัจจัยเสี่ยงด้านสิ่งแวดล้อม 3 มีการวิเคราะห์เปรียบเทียบและเชื่อมโยงระหว่างข้อมูลด้านสุขภาพและมลพิษสิ่งแวดล้อม และรายงานให้แก่ผู้บริหาร หรือผู้ที่เกี่ยวข้องทราบ		
09	การสื่อสารความเสี่ยงผลกระทบต่อสุขภาพ จากมลพิษสิ่งแวดล้อมแก่ประชาชน บุคลากร และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อการป้องกันและแก้ไขปัญหา	มีการสื่อสารความเสี่ยงด้านการเฝ้าระวังป้องกัน ควบคุมโรค และภัยสุขภาพจากมลพิษสิ่งแวดล้อมที่ถูกต้องและเหมาะสมให้กับผู้ที่เกี่ยวข้อง เช่น การฝึกอบรมให้ความรู้ การทำป้ายสื่อสารความเสี่ยง การจัดการทรัพยากร ตลอดจนการสื่อสารผ่านสื่อต่างๆ	0 1 2 3	0 ไม่มีการสื่อสารความเสี่ยง 1 มีแนวทาง รูปแบบ ช่องทาง การสื่อสารความเสี่ยงให้แก่ประชาชน ผู้ที่เกี่ยวข้อง 2 มีการสื่อสารความเสี่ยงให้แก่ประชาชน ผู้ที่เกี่ยวข้อง 3 มีการสรุปผลการสื่อสารความเสี่ยง		

ข้อ	องค์ประกอบของแนวทาง	แนวทางพิจารณาตามเกณฑ์	คะแนน	เกณฑ์การให้คะแนน	คะแนนที่ได้	หลักฐานหรือเอกสารยืนยัน
10	การสอบสวนโรคและ ภัยสุขภาพ จากปัญหาละเมิดสิ่งแวดล้อม	มีแนวทาง/เกณฑ์วิธีการ ขั้นตอน การสอบสวนโรค จากมลพิษสิ่งแวดล้อมที่มีผลต่อสุขภาพ กรณีพื้นที่มี/เคยมีประเด็นปัญหามลพิษ สิ่งแวดล้อม มีผลต่อสุขภาพแล้ว หรือมีแนวทางการสอบสวนโรคจากมลพิษสิ่งแวดล้อมที่มีผล ต่อสุขภาพ พร้อมทั้งมีการสรุปข้อมูล การสอบสวนโรค และรายงานให้ผู้บริหารและ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทราบ	0 1 2 3	ไม่ได้ดำเนินการสอบสวนโรค มีแนวทาง/เกณฑ์/ขั้นตอน การสอบสวนโรค มีการวิเคราะห์หรือการสอบสวนโรค มีการสรุปข้อมูลการสอบสวนโรค และรายงานให้ผู้บริหารและ หน่วยงาน ที่เกี่ยวข้องทราบ		
11	การจัดเตรียมความพร้อมในการ รับภาวะฉุกเฉิน ด้านมลพิษ สิ่งแวดล้อม ตามความเสี่ยงในพื้นที่	มีการจัดทำแผนหรือร่วมจัดทำแผน กับหน่วยงานอื่น เพื่อเตรียมความพร้อม รับภาวะฉุกเฉิน เช่น ปัญหาหมอกควัน ปัญหาสารเคมีรั่วไหลออกสู่ชุมชน โรงงาน เกิดเพลิงไหม้ ฯลฯ และมีการเตรียมพร้อม ด้านอุปกรณ์/เครื่องมือ เช่น อุปกรณ์คุ้มครอง ความปลอดภัยส่วนบุคคล รายชื่อสำหรับ การติดต่อผู้เชี่ยวชาญ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง แพลตฟอร์มสื่อสารเคมี ฯลฯ รวมทั้งมีการ ร่วมซ้อมแผน อย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง	0 1 2 3	ไม่มีการจัดเตรียมความพร้อม จัดทำ หรือ ร่วม จัด ทำ แผน เตรียมความพร้อม ในการรองรับ ภาวะฉุกเฉินด้านมลพิษสิ่งแวดล้อม เตรียมการด้านอุปกรณ์/เครื่องมือ ขึ้นพื้นฐานในการให้บริการ เช่น อุปกรณ์ปฐมพยาบาล ร่วมฝึกซ้อมตามแผนเพื่อเตรียมพร้อม กรณีเกิดภาวะฉุกเฉิน อย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง		

ข้อ	องค์ประกอบของแนวทาง	แนวทางการพิจารณาตามเกณฑ์	คะแนน	เกณฑ์การให้คะแนน	คะแนนที่ได้	หลักฐานหรือเอกสารยืนยัน
องค์ประกอบที่ 4 การดำเนินงานสนับสนุนการให้บริการเวชกรรมสิ่งแวดลอมสำหรับประชาชนผู้ได้รับผลกระทบจากมลพิษสิ่งแวดล้อม						
12	การสร้างเครือข่ายและความร่วมมือในการมีส่วนร่วม เพื่อพัฒนางานและร่วมแก้ไขปัญหา ร่วมกับหน่วยงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	มีการประสานความร่วมมือกับหน่วยงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อการเฝ้าระวัง ป้องกัน ควบคุม และแก้ไขปัญหาโรคและภัยสุขภาพจากมลพิษสิ่งแวดล้อม เช่น การประชุมร่วมเพื่อแก้ปัญหา การตั้งคณะกรรมการ/คณะทำงาน และอื่นๆ	0 1 2	0 ไม่มีการประสานการดำเนินงานร่วมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น/หน่วยงานที่เกี่ยวข้องในพื้นที่ 1 มีการประสานงานร่วมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น/หน่วยงานที่เกี่ยวข้องในพื้นที่อย่างไม่เป็นทางการ 2 ร่วมเป็นคณะกรรมการ/คณะทำงาน หรือ มีการประชุมร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อดำเนินการเฝ้าระวังป้องกัน และแก้ไขปัญหาตามประเด็นปัญหา		
13	การศึกษาวิจัยด้านโรคและภัยสุขภาพจากมลพิษสิ่งแวดล้อม	มีส่วนร่วม หรือให้การสนับสนุนการศึกษาวิจัยหรือการทำ R2R หรือการสร้างนวัตกรรมสิ่งประดิษฐ์ต่างๆ หรือโครงการแก้ไขปัญหาเพื่อพัฒนางานด้านโรคและภัยสุขภาพจากมลพิษสิ่งแวดล้อม หรือร่วมกับหน่วยงานอื่นๆ หน่วยงานในหรือภายนอกโรงพยาบาล และมีเอกสารรูปเล่ม หรือการสรุปงานฉบับสมบูรณ์	0 1 2 3	0 ไม่มีส่วนร่วมในการศึกษาวิจัย 1 ให้การสนับสนุนการศึกษาทำวิจัย 2 มีส่วนร่วมในการศึกษาวิจัย เพื่อพัฒนางานด้านโรคและภัยสุขภาพจากมลพิษสิ่งแวดล้อม 3 มีการศึกษาวิจัยด้วยตนเอง		

ข้อ	องค์ประกอบของแนวทาง	แนวทางการพิจารณาตามเกณฑ์	คะแนน	เกณฑ์การให้คะแนน	คะแนนที่ได้	หลักฐานหรือเอกสารยืนยัน
14	การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกับเครือข่าย/การจัดกิจกรรมรู้ด้านโรคและภัยสุขภาพจากมลพิษสิ่งแวดล้อม โดย การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ภายในหน่วยงานอย่างต่อเนื่องเพื่อส่งเสริมให้เกิดวิธีการปฏิบัติงานที่ดีขึ้น	มีเอกสารแสดงหัวข้อองค์ความรู้ และหลักฐานแสดงการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ภายในหน่วยงานหรือมีการสนับสนุนให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในเครือข่าย เช่น อสม. ผู้นำชุมชน อบต. ฯลฯ หลังการทำโครงการ/กิจกรรม ทางด้านโรคและภัยสุขภาพจากมลพิษสิ่งแวดล้อม ที่สำคัญ อย่างน้อย 1 โครงการ/กิจกรรม ในปีงบประมาณรวมทั้งมีเอกสารแสดงสรุปผลการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ข้อเสนอแนะวิธีการปฏิบัติงานที่ดีจากการ แลกเปลี่ยนเรียนรู้	0	ไม่มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้		
			1	มีการสนับสนุนให้เครือข่ายมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้		
			2	มีส่วนร่วมในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับเครือข่าย		
			3	มีการสรุปผลการแลกเปลี่ยนเรียนรู้		
			=	ผลลัพธ์={X/42}× 100=%		
		รวมคะแนนตั้งแต่ข้อ 01-14 = (X)				

การพิจารณาให้คะแนนตามมาตรฐานการจัดบริการเวชกรรมสิ่งแวดล้อมสำหรับโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล (รพ.สต.)

คะแนน	คำอธิบาย
3	มีการดำเนินการ หรือมีคุณลักษณะดังกล่าวในประเด็นมาตรฐานดังกล่าวอย่างครบถ้วนสมบูรณ์ มีความโดดเด่น เริ่มมีการประเมินผล และการประเมินมาปรับปรุง
2	มีการดำเนินการ หรือมีคุณลักษณะดังกล่าวในระดับเฉลี่ยเกือบครบถ้วนตามเกณฑ์ที่ระบุ โดยมีการทำงานในลักษณะเครือข่ายการทำงานมากขึ้น
1	เริ่มต้นดำเนินการ โดยมีแผน หรือมีคุณลักษณะดังกล่าวอยู่บ้าง ในบางเรื่อง บางด้านแต่ไม่ครบถ้วนทั้งหมดตามเกณฑ์ที่ระบุ
0	ไม่มีคุณลักษณะดังกล่าว หรือไม่ได้ดำเนินการในประเด็นที่ระบุไว้ในเกณฑ์หรือมีการดำเนินงานที่น้อยกว่าความคาดหวังที่กำหนด

การพิจารณาค่าคะแนนแต่ละองค์ประกอบตามมาตรฐานฯ ของโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล

องค์ประกอบ	จำนวนข้อ	คะแนนเต็ม	วิธีการคำนวณคะแนน
องค์ประกอบที่ 1 การบริหารจัดการเพื่อสนับสนุนการจัดการจัดการเวชกรรมสิ่งแวดล้อม	3	9	$\left(\frac{\text{คะแนนรวมที่ได้จากทุกองค์ประกอบ}}{42} \right) \times 100$ $= \dots\dots\dots\%$
องค์ประกอบที่ 2 การจัดบริการเวชกรรมสิ่งแวดล้อมเชิงรับ การประเมิน การวินิจฉัย การดูแลรักษาผู้ป่วยโรคจากมลพิษสิ่งแวดล้อม การส่งต่อ และการฟื้นฟูสมรรถภาพ	4	12	
องค์ประกอบที่ 3 การจัดบริการเวชกรรมสิ่งแวดล้อมเชิงรุกแก่ประชาชนที่ได้รับผลกระทบจากมลพิษสิ่งแวดล้อม	4	12	
องค์ประกอบที่ 4 ผลการดำเนินงานด้านการจัดการบริการเวชกรรมสิ่งแวดล้อมสำหรับประชาชนผู้ที่ได้รับผลกระทบจากมลพิษสิ่งแวดล้อม	3	9	
รวม	14	42	

การแบ่งระดับผลการประเมิน

ระดับ ขั้นเริ่มต้นพัฒนา (ขั้นพื้นฐาน)	ได้ผลการประเมินตั้งแต่ร้อยละ 50 ขึ้นไป (ร้อยละ 50.0-59.9)
ระดับ ดี	ได้ผลการประเมินตั้งแต่ร้อยละ 60 ขึ้นไป (ร้อยละ 60.0-69.9)
ระดับ ดีมาก	ได้ผลการประเมินตั้งแต่ร้อยละ 70 ขึ้นไป (ร้อยละ 70.0-79.9)
ระดับ ดีเด่น	ได้ผลการประเมินตั้งแต่ร้อยละ 80 ขึ้นไป

สำนักโรคจากการประกอบอาชีพและสิ่งแวดล้อม, คู่มือการตรวจประเมินคุณภาพตามมาตรฐานการจัดบริการอาชีวอนามัยสำหรับโรงพยาบาลศูนย์/ทั่วไป และโรงพยาบาลชุมชน (ฉบับปรับปรุง ปี 2559), พิมพ์ครั้งที่ 2, สำนักพิมพ์; โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย, 2558.

สำนักโรคจากการประกอบอาชีพและสิ่งแวดล้อม, แนวทางการจัดบริการเวชกรรมสิ่งแวดล้อม, พิมพ์ครั้งที่ 1, 2558.

สำนักโรคจากการประกอบอาชีพและสิ่งแวดล้อม, แนวปฏิบัติการจัดบริการเวชกรรมสิ่งแวดล้อมสำหรับบุคลากรสาธารณสุข, พิมพ์ครั้งที่ 2, สำนักพิมพ์; ศูนย์สื่อและสิ่งพิมพ์แก้วเจ้าจอม มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา, 2558.

สำนักโรคจากการประกอบอาชีพและสิ่งแวดล้อม, คู่มือการตรวจประเมินการดำเนินงานการจัดบริการเวชกรรมสิ่งแวดล้อมในโรงพยาบาล, พิมพ์ครั้งที่ 2, สำนักพิมพ์; ศูนย์สื่อและสิ่งพิมพ์แก้วเจ้าจอม มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา, 2558.

ภาคผนวก

- ▶ ในสมัครเข้าร่วมโครงการ
- ▶ แบบประเมินตนเองตามเกณฑ์และแนวทางการตรวจประเมินตามแนวทางการจัดบริการเวชกรรมสิ่งแวดล้อมสำหรับโรงพยาบาลศูนย์/โรงพยาบาลทั่วไป (รพศ./รพท.)
- ▶ แบบประเมินตนเองตามเกณฑ์และแนวทางการตรวจประเมินตามแนวทางการจัดบริการเวชกรรมสิ่งแวดล้อมสำหรับโรงพยาบาลชุมชน (รพช.)
- ▶ แบบประเมินตนเองตามเกณฑ์และแนวทางการตรวจประเมินตามแนวทางการจัดบริการเวชกรรมสิ่งแวดล้อมสำหรับโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล (รพ.สต.)

ใบสมัครเข้าร่วมโครงการเพื่อพัฒนาการดำเนินงาน การจัดบริการเวชกรรมสิ่งแวดล้อมในโรงพยาบาล/หน่วยบริการสุขภาพ

ชื่อโรงพยาบาล :

ประเภทโรงพยาบาล : () โรงพยาบาลศูนย์/ทั่วไป ระบุ ☐ รพศ. ☐ รพท.

() โรงพยาบาลชุมชน () โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล

สถานที่ตั้งเลขที่.....หมู่ที่.....ซอย.....ถนน.....ตำบล.....

อำเภอ.....จังหวัด.....รหัสไปรษณีย์.....

ชื่อผู้ประสานงาน : คำนวณหน้า.....ชื่อ-สกุล.....

ตำแหน่ง :

สังกัดกลุ่มงาน/หน่วยงาน/งาน :

เบอร์โทรศัพท์มือถือ :E-Mail :

จำนวนบุคลากรในหน่วยงานทุกท่าน รวม.....คน

ปัญหาด้านสิ่งแวดล้อมที่อาจส่งผลกระทบต่อสุขภาพที่สำคัญ 3 ประเด็นแรก :

1.....พื้นที่.....

2.....พื้นที่.....

3.....พื้นที่.....

โรงพยาบาลมีความประสงค์เข้าร่วมการดำเนินงานโครงการเพื่อพัฒนาการดำเนินงานการจัดบริการ
เวชกรรมสิ่งแวดล้อมในโรงพยาบาล/หน่วยบริการสุขภาพและมีความมุ่งมั่นที่จะดำเนินงาน พัฒนาโรงพยาบาล
ให้ผ่านการรับรองผลการดำเนินงานตามเกณฑ์และแนวทางการประเมินตามแนวทางการจัดบริการเวชกรรม
สิ่งแวดล้อม

ลงชื่อ.....ผู้สมัคร

(.....)

ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงพยาบาล.....

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ลงชื่อ.....ผู้รับสมัคร

(.....)

ตำแหน่ง.....

หน่วยงาน.....

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

แบบประเมินตนเอง
ตามเกณฑ์และแนวทางการตรวจประเมิน
ตามแนวทางการจัดบริการเวชกรรมสิ่งแวดล้อม
สำหรับโรงพยาบาลศูนย์/โรงพยาบาลทั่วไป
(รพศ./รพท.)

แบบประเมินตนเอง

ตามเกณฑ์และแนวทางการตรวจประเมินตามแนวทางการจัดการเวชกรรมสิ่งแวดล้อมสำหรับโรงพยาบาลศูนย์/ทั่วไป (รพศ./รพท.)

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของโรงพยาบาล

คำชี้แจง : โปรดกรอก/ลงข้อมูล และใส่เครื่องหมาย ✓ ลงใน ☐ ตามสถานะที่เป็นปัจจุบัน

- ชื่อโรงพยาบาล.....จังหวัด.....จำนวนเตียง.....เตียงระดับ ☐ รพศ. ☐ รพท.
สถานที่ตั้ง.....รหัสไปรษณีย์.....
เบอร์โทรสำนักงาน.....เบอร์โทรสาร.....E-Mail address.....
- โรงพยาบาลมีการพัฒนาคุณภาพตามมาตรฐาน ☐ HA ☐ HPH ☐ HNQA ☐ ISO.....☐ อื่นๆ (ระบุ).....
- โรงพยาบาลมีการจัดตั้ง “กลุ่มงานอาชีวเวชกรรม” ตามกรอบโครงสร้างของสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข โดยมี “งานพิษวิทยาและเวชกรรมสิ่งแวดล้อม” ที่ชัดเจนหรือไม่ ☐ ใช่ ☐ ไม่ใช่
- บุคลากรด้านวิชาการทั้งหมดในกลุ่มงานอาชีวเวชกรรม (ไม่รวมธุรการ, พนักงานบันทึกข้อมูล) จำนวน.....คน (กรณีที่ยังรวมอยู่ในกลุ่มเวชกรรมสังคม ระบุจำนวนผู้รับผิดชอบงานอาชีวอนามัย จำนวน.....คน โดยในงานโรคจากสิ่งแวดล้อม/เวชกรรมสิ่งแวดล้อม จำนวน.....คน)
 - จำนวนแพทย์ จำนวน.....คน
ผ่านการอบรมหลักสูตรความรู้พื้นฐานด้านอาชีวเวชศาสตร์สำหรับแพทย์ (หลักสูตร 2เดือน) จำนวน.....คน
อนุมัติบัตรสาขาเวชศาสตร์ป้องกัน (แขนงอาชีวเวชศาสตร์) จำนวน.....คน
วุฒิบัตรสาขาเวชศาสตร์ป้องกัน (แขนงอาชีวเวชศาสตร์) จำนวน.....คน
 - จำนวนพยาบาล จำนวน.....คน
ผ่านการอบรมหลักสูตรพยาบาลเฉพาะทาง สาขาการพยาบาลอาชีวอนามัย (หลักสูตร 4 เดือน) จำนวน.....คน
ผ่านการอบรมหลักสูตรความรู้พื้นฐานด้านอาชีวอนามัยสำหรับพยาบาล (หลักสูตร 60 ชั่วโมง) จำนวน.....คน
ผ่านการฝึกอบรมหลักสูตรอื่นๆ (ระบุ).....จำนวน.....คน

- 4.3 จำนวนนักวิชาการสาธารณสุข จำนวน คน
 จขกรศึกษาด้านอาชีวอนามัยและความปลอดภัย หรือเทียบเท่า (ระบุที่เทียบเท่า)..... จำนวน คน
 จขกรศึกษาด้านอนามัยสิ่งแวดล้อม/สิ่งแวดล้อม หรือเทียบเท่า (ระบุที่เทียบเท่า)..... จำนวน คน
 จขกรศึกษาด้านสาธารณสุขอื่นๆ (ระบุ)..... จำนวน คน
 คุณวุฒื่นื่น (ระบุ)..... จำนวน คน
 4.4 รายชื่อบุคลากรทั้งหมดในกลุ่มงานฯ (รวมเจ้าหน้าที่ธุรการ, และพนักงานบันทึกข้อมูล) มีดังนี้
- 1) ชื่อ-สกุล : ตำแหน่ง :
 - 2) ชื่อ-สกุล : ตำแหน่ง :
 - 3) ชื่อ-สกุล : ตำแหน่ง :
 - 4) ชื่อ-สกุล : ตำแหน่ง :
 - 5) ชื่อ-สกุล : ตำแหน่ง :
 - 6) ชื่อ-สกุล : ตำแหน่ง :
 - 7) ชื่อ-สกุล : ตำแหน่ง :
 - 8) ชื่อ-สกุล : ตำแหน่ง :
 - 9) ชื่อ-สกุล : ตำแหน่ง :
5. เครื่องมืออาชีววิทยาศาสตร์ เครื่องตรวจสภาพการมองเห็น จำนวน เครื่อง เครื่องตรวจสอบสภาพการได้ยิน จำนวน เครื่อง
 เครื่องตรวจสอบสมรรถภาพปอด จำนวน เครื่อง
6. เครื่องมืออาชีววิทยาศาสตร์ เครื่องวัดแสง จำนวน เครื่อง เครื่องวัดเสียง จำนวน เครื่องวัดความร้อน จำนวน เครื่องอื่นๆ ระบุ.....
 จำนวน.....เครื่อง
7. ปัญหาและพิษที่สำคัญที่อาจพบในเขตพื้นที่รับผิดชอบ คือ
- (1).....พื้นที่.....
 - (2).....พื้นที่.....
 - (3).....พื้นที่.....

ส่วนที่ 2 เกณฑ์และแนวทางการตรวจประเมินตามแนวทางการจัดบริการเวชกรรมสิ่งแวดล้อมสำหรับโรงพยาบาลศูนย์/ทั่วไป (รพศ./รพท.)

คำชี้แจง : 1. เกณฑ์การตรวจประเมินการจัดบริการเวชกรรมสิ่งแวดล้อมใช้สำหรับโรงพยาบาลศูนย์/ทั่วไป (รพศ./รพท.)

2. โรงพยาบาลศูนย์/ทั่วไป ทำการประเมินตนเองก่อนที่จะให้ผู้ประเมินจากภายนอก (สศร./สำนักโรคจากการประกอบอาชีพฯ/อื่นๆ) ทำการประเมินฯ อีกครั้ง
3. ในเกณฑ์การให้คะแนนโรงพยาบาลศูนย์/โรงพยาบาลทั่วไป จะได้คะแนนเต็ม (3 คะแนน) ในแต่ละข้อจะต้องผ่านเกณฑ์คะแนนที่ 1 และที่ 2 มาก่อน

ข้อ	องค์ประกอบของแนวทาง	แนวทางการพิจารณาเกณฑ์	คะแนน	เกณฑ์การให้คะแนน	คะแนนที่ได้	หลักฐานหรือเอกสารยืนยัน
องค์ประกอบที่ 1 การบริหารจัดการเพื่อสนับสนุนการจัดบริการเวชกรรมสิ่งแวดล้อม						
01	ผู้บริหารระดับสูงของโรงพยาบาลสนับสนุนการดำเนินงานด้านการจัดบริการเวชกรรมสิ่งแวดล้อม	มีหลักฐานแสดงการกำหนดนโยบายการจัดบริการเวชกรรมสิ่งแวดล้อม เพื่อดูแลสุขภาพประชาชนจากมลพิษสิ่งแวดล้อมในพื้นที่รับผิดชอบอย่างเป็นลายลักษณ์อักษร ลงนามโดยผู้บริหารคนปัจจุบันหรือระยะเวลาไม่เกิน 3 ปี เช่น นโยบาย/ประกาศ สามารถรวมเข้ากันนโยบายการจัดบริการ อาชีวอนามัย หรือนโยบายสิ่งแวดล้อม หรืออื่นๆ ที่เกี่ยวข้องหรือต้องมีคำสำคัญ (keyword) ด้านการจัดบริการเวชกรรมสิ่งแวดล้อมในส่วนที่ต้องการประเมินในโรงพยาบาล เช่น DHS อำเภอควบคุมโรคเข้มแข็ง การประเมิน HA, ระบบจัดการสิ่งแวดล้อม โดยมีการสื่อสารและประชาสัมพันธ์นโยบายดังกล่าวแก่บุคลากรในโรงพยาบาล โดยผ่านช่องทางต่างๆ เช่น บอร์ดประชาสัมพันธ์ หนังสือเวียน หนังสือราชการแจ้งหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ประกาศผ่านเว็บไซต์ เสียงตามสาย ฯลฯ ตลอดจนมีหลักฐานแสดงผล การประเมินการรับรู้ของบุคลากรต่อนโยบายดังกล่าว	0 1 2 3	ไม่มีการกำหนดนโยบายด้านการจัดบริการเวชกรรมสิ่งแวดล้อม มีการกำหนดนโยบายการจัดบริการเวชกรรมสิ่งแวดล้อมอย่างเป็นลายลักษณ์อักษร มีการสื่อสาร/ประชาสัมพันธ์นโยบายดังกล่าวแก่บุคลากรในโรงพยาบาล โดยผ่านช่องทางต่างๆ และมีเอกสาร/หลักฐานแสดงการรับทราบนโยบายฯของบุคลากรในโรงพยาบาล มีการสื่อสาร/ประชาสัมพันธ์นโยบายดังกล่าวแก่ประชาชนในพื้นที่ โดยผ่านช่องทางต่างๆ		

ข้อ	องค์ประกอบของแนวทาง	แนวทางพิจารณาตามเกณฑ์	คะแนน	เกณฑ์การให้คะแนน	คะแนนที่ได้	หลักฐานหรือเอกสารยืนยัน
02	การจัดทำแผนงานการจัดบริการเวชกรรมสิ่งแวดล้อมสอดคล้องกับนโยบายของโรงพยาบาลตามบริบทของพื้นที่	มีการจัดทำแผนการดำเนินงาน/แผนปฏิบัติการ เพื่อการจัดบริการเวชกรรมสิ่งแวดล้อมที่สอดคล้องกับนโยบาย โดยมีการจัดทำแผนปฏิบัติการร่วมกับหน่วยงานเครือข่าย รวมทั้งมีการสื่อสารและดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการที่กำหนด เช่น รายงานการประชุมแผนฯ (สำหรับการสื่อสาร) หรือเอกสารที่ลงนามอนุมัติแผน หรือหนังสือส่งแผนการดำเนินงานเพื่อการสื่อสารแผน	0	ไม่มีการจัดทำแผน		
			1	มีการจัดทำแผนปฏิบัติการที่สอดคล้องกับนโยบาย		
			2	มีการสื่อสารแผนปฏิบัติการแก่หน่วยงานเครือข่ายทั้งภายในและภายนอกโรงพยาบาล		
			3	มีการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการที่กำหนด		
03	โครงสร้างอัตราค่าบริการการจัดบริการเวชกรรมสิ่งแวดล้อมตามกรอบงานของกระทรวงสาธารณสุข	มีการจัดแบ่งโครงสร้างงานเพื่อการจัดบริการเวชกรรมสิ่งแวดล้อมตามกรอบโครงสร้างของกระทรวงสาธารณสุข โดยมีการจัดบริการอาชีวเวชกรรมและงานพิษวิทยาและเวชศาสตร์สิ่งแวดล้อม (Env-Occ Unit) อยู่ภายใต้กลุ่มงานอาชีวเวชกรรม พร้อมทั้งมีการมอบหมายบุคลากร ที่มีคุณสมบัติ/วุฒิการศึกษาด้านอาชีวอนามัย หรืออนามัยสิ่งแวดล้อม หรือผู้ที่ผ่านการฝึกอบรมทางด้านอาชีวอนามัยและ/หรืออนามัยสิ่งแวดล้อม/เวชศาสตร์สิ่งแวดล้อม เช่น หลักสูตรเวชศาสตร์สิ่งแวดล้อม 10 วัน ของ รพ.นพรัตนราชธานี หรือหลักสูตรที่เกี่ยวข้องจากสถาบันวิชาการ เพื่อให้มีความพร้อมในการจัดบริการจัดการบริการเวชกรรมสิ่งแวดล้อม	0	ยังไม่มีข้อกำหนดหรือมอบหมายผู้รับผิดชอบงานการจัดบริการเวชกรรมสิ่งแวดล้อม ในโรงพยาบาล		
			1	มีงานพิษวิทยาและเวชศาสตร์สิ่งแวดล้อม หรือมีการดำเนินงานทางด้านพิษวิทยาและเวชศาสตร์สิ่งแวดล้อม อยู่ภายใต้กลุ่มงานอาชีวเวชกรรม		
			2	มีบุคลากรที่ได้รับมอบหมายงานตามภาระโครงสร้างอย่างเป็นลายลักษณ์อักษร		
			3	บุคลากรที่ได้รับมอบหมายงาน มีคุณสมบัติ/คุณสมบัติตรงตามภาระงานที่ได้รับมอบหมาย		

ข้อ	องค์ประกอบของแนวทาง	แนวทางการพิจารณาตามเกณฑ์	คะแนน	เกณฑ์การใช้คะแนน	คะแนนที่ได้	หลักฐานหรือเอกสารยืนยัน
04	การพัฒนาศักยภาพบุคลากร โรงพยาบาลและโรงพยาบาลเครือข่าย มีองค์ความรู้เพื่อการจัดการบริการเวชกรรม สิ่งแวดล้อมอย่างต่อเนื่อง	มีสำรวจหาความจำเป็น (Training need) และจัดทำแผนการพัฒนาบุคลากรเครือข่าย ให้ได้ โรงพยาบาลและโรงพยาบาลเครือข่าย ให้ได้ รับการฝึกอบรม ในหลักสูตรที่เกี่ยวข้อง ด้านสุขภาพและสิ่งแวดล้อม เช่น หลักสูตร ทางด้านเวชศาสตร์สิ่งแวดล้อม/อนามัยสิ่งแวดล้อม แพทย์เวชศาสตร์สิ่งแวดล้อม ฯลฯ พร้อมทั้งมีแผนการพัฒนาบุคลากรระยะสั้น และระยะยาว ตลอดจนมีการจัดทำทะเบียน รายชื่อบุคลากรที่ผ่านการอบรม	0 1 2 3	0 ไม่มีการสำรวจความจำเป็น (Training need) เพื่อการจัดการบริการเวชกรรม สิ่งแวดล้อม 1 มีการสำรวจหาความจำเป็น (Training need) ในการพัฒนาศักยภาพบุคลากรภายในและโรงพยาบาล เครือข่าย เพื่อการจัดการบริการเวชกรรม สิ่งแวดล้อม และมีการจัดทำแผน การพัฒนาศักยภาพบุคลากรทั้งระยะสั้น และระยะยาว 2 บุคลากรภายในโรงพยาบาลได้รับการ พัฒนาศักยภาพตามแผนฯ และมีการ จัดทำทะเบียน ผู้ผ่านการฝึกอบรม 3 บุคลากรโรงพยาบาลเครือข่าย ได้รับการ พัฒนาศักยภาพตามแผนฯ และมีการ จัดทำทะเบียน ผู้ผ่านการ ฝึกอบรม		
องค์ประกอบที่ 2 การจัดการบริการเวชกรรมสิ่งแวดล้อมเชิงรับ การประเมิน การวินิจฉัย การดูแลรักษาผู้ป่วยโรคจากมลพิษสิ่งแวดล้อม การส่งต่อ และการฟื้นฟูสมรรถภาพ						
05	การพัฒนานาการเข้าถึงบริการ เวชกรรม สิ่งแวดล้อม (EnvOcc Unit : ศูนย์ เชี่ยวชาญอายุรเวชกรรมและเวชกรรม สิ่งแวดล้อม) อย่างต่อเนื่อง	มีการจัดการคลินิกอายุรเวชกรรม ที่ครอบคลุมการจัดการโรคจากสิ่งแวดล้อม โดยมีหลักฐานแสดงสถานที่ให้บริการอายุร เวชกรรมและเวชกรรมสิ่งแวดล้อม หรือ ช่องทางพิเศษในการให้บริการที่ประชาชน เห็นชัดเจน และมีการดำเนินการอย่างต่อเนื่อง พร้อมทั้งมีการประชาสัมพันธ์ให้หน่วยงาน เครือข่าย และประชาชนในพื้นที่รับผิดชอบ	0 1 2 3	0 ไม่มีการจัดการคลินิกอายุรเวชกรรม และเวชกรรมสิ่งแวดล้อม 1 มีการจัดการคลินิกอายุรเวชกรรม และเวชกรรมสิ่งแวดล้อม 2 มีการจัดการคลินิกอายุรเวชกรรม และเวชกรรมสิ่งแวดล้อม และมีป้ายชี้แจง การมีคลินิกดังกล่าว และมีการระบุ วัน เวลา การให้บริการอย่างชัดเจน 3 มีการสื่อสารและประชาสัมพันธ์ ในช่องทางต่างๆ เพื่อให้ประชาชน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทราบถึงการ มีคลินิกฯ ดังกล่าว		

ข้อ	องค์ประกอบของแนวทาง	แนวทางการพิจารณาตามเกณฑ์	คะแนน	เกณฑ์การให้คะแนน	คะแนนที่ได้	หลักฐานหรือเอกสารยืนยัน
06	การจัดทำแนวทาง/แนวปฏิบัติในการเข้ารับบริการของผู้ป่วยหรือผู้ที่อาจได้รับผลกระทบต่อสุขภาพจากมลพิษสิ่งแวดล้อม	มีการจัดทำแนวทาง/แนวปฏิบัติในการเข้ารับบริการของผู้ป่วยหรือผู้ที่อาจได้รับผลกระทบต่อสุขภาพจากมลพิษสิ่งแวดล้อม และมีกระบวนการสัมพันธ์แก่กลุ่มเป้าหมาย ผ่านช่องทางต่างๆ โดยมีหลักฐานแสดงการดำเนินงานที่ชัดเจน	0	ไม่มีการจัดทำแนวทาง/แนวปฏิบัติในการเข้ารับบริการ		
			1	มีการจัดทำแนวทาง/แนวปฏิบัติในการเข้ารับบริการ		
			2	มีการประชาสัมพันธ์แนวทาง/แนวปฏิบัติ แก่หน่วยงานเครือข่าย		
			3	มีการดำเนินการตามแนวทาง/แนวปฏิบัติ ที่กำหนดไว้		
07	การคัดกรองผู้ป่วยหรือผู้ที่อาจได้รับผลกระทบต่อสุขภาพจากมลพิษสิ่งแวดล้อม	มีแนวทางการคัดกรอง และทำการคัดกรองผู้ป่วยหรือผู้ที่อาจได้รับผลกระทบต่อสุขภาพจากมลพิษสิ่งแวดล้อม ตามแนวทางที่กำหนด และมีการจัดทำทะเบียนกลุ่มเสี่ยงจากการคัดกรองผู้ป่วยเพื่อติดตาม/เยี่ยมบ้าน/ส่งต่อเพื่อการรักษา	0	ไม่มีแนวทางการคัดกรองผู้ป่วย/ผู้ที่อาจได้รับผลกระทบจากมลพิษสิ่งแวดล้อม		
			1	มีการจัดทำแนวทางคัดกรองผู้ป่วย/ผู้ที่อาจได้รับผลกระทบจากมลพิษสิ่งแวดล้อม ตามปัญหาในพื้นที่		
			2	มีการคัดกรองผู้ป่วยหรือผู้ที่อาจได้รับผลกระทบจากมลพิษสิ่งแวดล้อม ตามแนวทางที่กำหนด		
			3	มีการจัดทำทะเบียนกลุ่มเสี่ยงจากการคัดกรองผู้ป่วย		

ข้อ	องค์ประกอบของแนวทาง	แนวทางการพิจารณาเกณฑ์	คะแนน	เกณฑ์การให้คะแนน	คะแนนที่ได้	หลักฐานหรือเอกสารยืนยัน
08	การตรวจวินิจฉัยรักษาพยาบาล และส่งต่อผู้ป่วยด้วยโรคจากมลพิษสิ่งแวดล้อม	มีแนวทางการตรวจวินิจฉัย รักษา และทำการส่งต่อผู้ป่วยที่สงสัยว่าป่วยด้วยโรคจากมลพิษสิ่งแวดล้อมหรือโรคที่เกี่ยวข้อง และดำเนินการตามแนวทางการตรวจวินิจฉัย รักษา ที่กำหนด โดยมีเอกสารแสดงผลการตรวจวินิจฉัย รักษาโรคจากสิ่งแวดล้อม ทะเบียนผู้ป่วย และมีกรบันทึกรายงานข้อมูลโรคจากมลพิษสิ่งแวดล้อมตาม ICD10 หรือรายงาน 506/2 หรือระบบการรายงานอื่นๆ และมีการเก็บข้อมูลทะเบียนผู้ป่วย รวมถึงรายงานสรุปข้อมูล การตรวจวินิจฉัยรักษา	0 1 2 3	0 ไม่มีแนวทางการตรวจวินิจฉัย รักษา และการส่งต่อผู้ป่วยด้วยโรคจากมลพิษสิ่งแวดล้อม 1 มีแนวทางการตรวจวินิจฉัย รักษา และการส่งต่อผู้ป่วยด้วยโรคที่สงสัยว่าเกิดจากมลพิษสิ่งแวดล้อม 2 มีการวินิจฉัยรักษา ส่งต่อผู้ป่วยๆตามแนวทางที่กำหนดไว้ 3 มีการบันทึก และรายงานข้อมูลโรคจากมลพิษสิ่งแวดล้อมตาม ICD10 หรือรายงาน 506/2 หรือระบบการรายงานอื่นๆ พร้อมทั้งรวบรวมจัดทำทะเบียนผู้ป่วย และจัดทำสรุปข้อมูล การตรวจวินิจฉัยรักษา		
09	การติดตามผู้ป่วยโรค/ผู้สงสัยโรคจากมลพิษสิ่งแวดล้อม หรือโรคที่เกี่ยวข้อง	มีแนวทาง/แผนการติดตามผู้ป่วย และทำการติดตาม/เยี่ยมบ้าน หรือมีการนัดหมายให้ผู้ป่วยมารับการรักษาต่อเนื่อง และมีการสรุปหรือ บันทึกผลการติดตามผู้ป่วย	0 1 2 3	0 ไม่มีแนวทาง/แผนการติดตามผู้ป่วย 1 มีการจัดทำแนวทาง/แผนการติดตามผู้ป่วย 2 มีการติดตาม/เยี่ยมบ้าน หรือมีการนัดหมายให้ผู้ป่วยมารับการรักษาต่อเนื่อง และประสานงานส่งกลับข้อมูลให้หน่วยบริการ ในพื้นที่ดูแลอย่างต่อเนื่อง พร้อมการบันทึกข้อมูลการติดตาม/เยี่ยมบ้าน 3 สรุปรายงานผลการติดตามติดตาม/เยี่ยมบ้าน		

ข้อ	องค์ประกอบของแนวทาง	แนวทางการพิจารณาตามเกณฑ์	คะแนน	เกณฑ์การให้คะแนน	คะแนนที่ได้	หลักฐานหรือเอกสารยืนยัน
องค์ประกอบที่ 3 การจัดการเวชกรรมสิ่งแวดลอม						
10	การเฝ้าระวังปัจจัยเสี่ยงด้านสิ่งแวดล้อม ที่อาจส่งผลกระทบต่อสุขภาพ (ข้อมูล เชิงคุณภาพด้านสิ่งแวดล้อม)	มีการเก็บรวบรวมข้อมูลปัจจัยเสี่ยง ด้านสิ่งแวดล้อม โดยทำการสำรวจตาม แบบฟอร์ม Env-Med หรือแบบฟอร์มอื่นๆ หรือรวบรวมข้อมูลทฤษฎีจากหน่วยงานที่ เกี่ยวข้อง หากข้อมูลไม่เพียงพอให้เก็บ ตัวอย่างสิ่งแวดล้อมเพิ่มเติม โดยสามารถ จัดทำเป็นแฟ้มข้อมูล หรือรูปแบบอื่น พร้อมมี การรายงาน/นำเสนอต่อผู้บริหารรับทราบ	0 1 2 3	ไม่มีการเก็บรวบรวมข้อมูลปัจจัยเสี่ยง ด้านสิ่งแวดล้อมที่มีผลกระทบต่อ สุขภาพ มีการเก็บรวบรวมข้อมูลปัจจัยเสี่ยง ด้านสิ่งแวดล้อมที่มีผลกระทบต่อ สุขภาพ จัดลำดับความสำคัญปัญหาสิ่งแวดล้อม หรือแนวโน้มประเด็นปัญหาที่มี ผลกระทบต่อสุขภาพของประชาชน มีการนำเสนอ/รายงานต่อผู้บริหาร เพื่อจัดทำโครงการแก้ไขปัญหาต่อไป		
11	การเฝ้าระวังสุขภาพ ตามปัจจัย เสี่ยงด้านสิ่งแวดล้อมในพื้นที่ (ข้อมูลด้านสุขภาพจากเชิงคุณภาพ ด้านสิ่งแวดล้อม)	มีการเก็บรวบรวมข้อมูลด้านสุขภาพ โดยใช้ ข้อมูลการเจ็บป่วยหรืออาการที่เกี่ยวข้อง กับปัญหาสิ่งแวดล้อม ซึ่งข้อมูลดังกล่าว ได้มาจากการเฝ้าระวังทางสุขภาพเชิงรุก ได้แก่ ข้อมูลอาการหรืออาการแสดงที่เกี่ยวข้องกับ ปัญหาสุขภาพและสิ่งแวดล้อมจากการออก สำรวจ และข้อมูลจากการเฝ้าระวัง ทางสุขภาพเชิงรับ ได้แก่ ข้อมูลโรคต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับสุขภาพในสิ่งแวดล้อมที่ได้จาก สถานบริการสาธารณสุข หรือจากฐานข้อมูล ICD10 ข้อมูล จาก 43 แฟ้ม หรือจาก รง.506/2 หรือระบบรายงานอื่นๆ - มีการดำเนินการเฝ้าระวังทางสุขภาพ ตามปัจจัยเสี่ยงด้านสิ่งแวดล้อม พร้อมทั้งสรุปผล การดำเนินงานให้ผู้บริหารและหน่วยงาน ที่เกี่ยวข้องทราบต่อไป	0 1 2 3	ไม่มีการเก็บรวบรวมข้อมูลด้านสุขภาพ ตามปัจจัยเสี่ยงด้านสิ่งแวดล้อม มีการรวบรวมข้อมูลด้านสุขภาพ ตามปัจจัยเสี่ยงด้านสิ่งแวดล้อม มีการเฝ้าระวังสุขภาพตามปัจจัยเสี่ยง สรุปผลการดำเนินงานเฝ้าระวัง ทางสุขภาพพร้อมทั้งรายงานให้ผู้บริหาร และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทราบ		

ข้อ	องค์ประกอบของแนวทาง	แนวทางการพิจารณาตามเกณฑ์	คะแนน	เกณฑ์การให้คะแนน	คะแนนที่ได้	หลักฐานหรือเอกสารยืนยัน
12	การสื่อสารความเสี่ยงผลกระทบต่อสุขภาพจากมลพิษสิ่งแวดล้อมแก่ประชาชน บุคลากร และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อการป้องกันและแก้ไขปัญหา	มีแนวทาง รูปแบบ ช่องทางในการสื่อสาร ความเสี่ยงด้านการดำรงชีพ ป้องกัน ควบคุม โรคและภัยสุขภาพจากมลพิษสิ่งแวดล้อม ที่ถูกต้องและเหมาะสมให้กับผู้ที่เกี่ยวข้อง เช่น การฝึกอบรมให้ความรู้ การทำป้ายสื่อสาร ความเสี่ยง การจัดนิทรรศการ ตลอดจน การสื่อสารผ่านสื่อต่างๆ พร้อมทั้งมีการสรุป และประเมินผลการสื่อสารความเสี่ยง และปรับปรุงกระบวนการสื่อสารความเสี่ยง ให้เหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมาย	0 1 2 3	ไม่มีการสื่อสารความเสี่ยง มีแนวทาง รูปแบบ ช่องทาง การสื่อสาร ความเสี่ยงให้แก่ประชาชน ผู้ที่เกี่ยวข้อง มีการสื่อสารความเสี่ยงให้แก่ ประชาชนผู้ที่เกี่ยวข้อง มีการประเมินผลการสื่อสารความเสี่ยง หรือความพึงพอใจ หรือประเมิน การรับรู้ อย่างน้อย 1 กิจกรรมต่อปี หรือปรับปรุงกระบวนการสื่อสาร ความเสี่ยงให้เหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมาย		
13	การสอบสวนโรคและภัยสุขภาพจาก ปัญหามลพิษสิ่งแวดล้อม	มีแนวทาง/เกณฑ์/วิธีการ/ขั้นตอน การสอบสวนโรคจากมลพิษสิ่งแวดล้อมที่มีผล ต่อสุขภาพ กรณีพื้นที่/เคมียังมีประเด็นปัญหา มลพิษสิ่งแวดล้อมมีผลต่อสุขภาพแล้ว หรือมี แนวทางการสอบสวนโรคจากมลพิษ สิ่งแวดล้อมที่มีผลต่อสุขภาพ พร้อมทั้งมีการสรุป ข้อมูลการสอบสวนโรค และรายงาน ให้ผู้บริหารและ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทราบ หมายเหตุ : กรณีในระหว่างปีที่กำหนด ยังไม่มีเหตุการณ์ หากมีแนวทาง แต่ยังไม่เคย ให้ยกประโยชน์เป็นคะแนนเต็ม 3 คะแนน แต่ต้องสรุปผลการดำเนินงานเสนอผู้บริหาร รับทราบว่าไม่มีผู้ป่วยที่เกี่ยวข้องเนื่องจากมลพิษ สิ่งแวดล้อม	0 1 2 3	ไม่ได้ดำเนินการสอบสวนโรค มีแนวทาง/เกณฑ์/ขั้นตอน การสอบสวนโรค มีการวิเคราะห์หรือการสอบสวนโรค มีการสรุปข้อมูลการสอบสวนโรค และรายงานให้ผู้เกี่ยวข้องทราบ		

ข้อ	องค์ประกอบของแนวทาง	แนวทางการพิจารณาตามเกณฑ์	คะแนน	เกณฑ์การให้คะแนน	คะแนนที่ได้	หลักฐานหรือเอกสารยืนยัน
14	การจัดเตรียมความพร้อมในการรองรับภาวะฉุกเฉินด้านมลพิษสิ่งแวดล้อมตามความเสี่ยงในพื้นที่	มีการจัดทำแผนเตรียมความพร้อมรองรับภาวะฉุกเฉิน เช่น ปัญหาหมอกควัน ปัญหารถไฟไหม้ ฯลฯ และมีการเตรียมพร้อมด้านอุปกรณ์/เครื่องมือ เช่น อุปกรณ์คุ้มครองความปลอดภัยส่วนบุคคล รายชื่อสำหรับการติดต่อผู้เชี่ยวชาญ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง แหล่งข้อมูลสืบค้นสารเคมี ฯลฯ รวมทั้งมีการซ้อมแผน (ที่เป็นปัญหาสำคัญของพื้นที่) อย่างใดอย่างหนึ่ง อย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง	0 1 2 3	ไม่มีการจัดเตรียมความพร้อม จัดทำหรือร่วมจัดทำแผนเตรียมความพร้อมในการรองรับภาวะฉุกเฉินรองรับภาวะฉุกเฉิน ด้านมลพิษสิ่งแวดล้อม เตรียมการด้านอุปกรณ์/เครื่องมือ เช่น อุปกรณ์คุ้มครองความปลอดภัยส่วนบุคคล รายชื่อแหล่งข้อมูล ฝึกซ้อมตามแผนเพื่อเตรียมพร้อมกรณีเกิดภาวะฉุกเฉิน อย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง พร้อมสรุปรายงานการฝึกซ้อม		
15	การมีส่วนร่วมในกระบวนการจัดทำ HIA หรือ ประเด็นปัญหามลพิษสิ่งแวดล้อม ในพื้นที่รับผิดชอบ	มีส่วนร่วมในกระบวนการจัดทำ HIA ในพื้นที่รับผิดชอบ เช่น สนับสนุนข้อมูลสุขภาพ หรือ เข้าร่วมประชุมเพื่อให้ข้อคิดเห็น ฯลฯ โดยพิจารณา จากหลักฐานต่างๆ เช่น หนังสือเชิญเข้าร่วมประชุม/ให้ความเห็น หนังสือขอวิเคราะห์ข้อมูลสุขภาพของประชาชนจากหน่วยงานต่างๆ เพื่อใช้ประกอบการประเมิน HIA	0 1 2 3	ไม่มีส่วนร่วมหรือมีการสนับสนุนข้อมูลเพื่อการประเมินผลกระทบฯ มีส่วนร่วมหรือมีการสนับสนุนข้อมูลเพื่อการประเมินผลกระทบฯ มีการร่วมประชุมให้ข้อคิดเห็น เกี่ยวกับข้อมูลด้านสุขภาพจากมลพิษสิ่งแวดล้อมที่อาจจะเกิดขึ้นจากการประกอบกิจการ มีการจัดทำทะเบียนการให้บริการข้อมูล หรือ การเข้าร่วมให้ข้อคิดเห็น		

ข้อ	องค์ประกอบของแนวทาง	แนวทางการพิจารณาตามเกณฑ์	คะแนน	เกณฑ์การให้คะแนน	คะแนนที่ได้	หลักฐานหรือเอกสารยืนยัน
องค์ประกอบที่ 4 การดำเนินงานสนับสนุนการจัดบริการเวชกรรมสิ่งแวดลอมสำหรับประชาชนผู้ได้รับผลกระทบจากมลพิษสิ่งแวดล้อม						
16	การวิเคราะห์ และสรุปข้อมูล การเจ็บป่วยและผลกระทบต่อสุขภาพจากมลพิษสิ่งแวดล้อม ทั้งเชิงรับและเชิงรุก	มีการรวบรวมข้อมูลการรายงานจำนวนผู้ป่วย ด้วยโรคจากมลพิษสิ่งแวดล้อม จากระบบ การเฝ้าระวังเชิงรับ เช่น รายงานตามแบบ รายงาน 506/2 และระบบรายงานอื่นๆ รวมถึงข้อมูล จากการเฝ้าระวังและคัดกรอง สุขภาพ พร้อมทั้งวิเคราะห์เปรียบเทียบและ เชื่อมโยงระหว่างข้อมูลด้านสุขภาพและ มลพิษสิ่งแวดล้อม	0 1 2 3	ไม่มีการรวบรวมข้อมูล มีระบบในการรวบรวมข้อมูลการเจ็บป่วย และข้อมูลมลพิษสิ่งแวดล้อม มีการรวบรวมข้อมูลการเจ็บป่วยและ ข้อมูลมลพิษสิ่งแวดล้อม (จากข้อ 10 และข้อ 11) มีการวิเคราะห์เปรียบเทียบและเชื่อมโยง ระหว่างข้อมูลด้านสุขภาพและมลพิษ สิ่งแวดล้อม		
17	การสนับสนุนให้ รพช./ รพ.สต. ดำเนินการจัดบริการเวชกรรมสิ่งแวดล้อม ในโรงพยาบาล	มีการสนับสนุน เช่น การถ่ายทอดองค์ความรู้ การฝึกอบรม การพัฒนาสื่อ/คู่มือ สร้างระบบ เครือข่าย สนับสนุนบุคลากรในการร่วม ออกปฏิบัติงาน เพื่อให้ รพช./รพ.สต. เกิดการ ดำเนินการจัดบริการเวชกรรมสิ่งแวดล้อม (มีระบบการคัดกรอง ส่งต่อผู้ป่วย/ผู้ที่อาจได้รับ ผลกระทบต่อสุขภาพจากมลพิษสิ่งแวดล้อม และมีรายชื่อโรงพยาบาลเครือข่าย เพื่อการ ส่งต่อ วินิจฉัยและรักษาโรคจากมลพิษ สิ่งแวดล้อม) พร้อมทั้งมีการขยายผล การดำเนินงานไปยังรพช./รพ.สต. ในเครือข่าย	0 1 2 3	ยังไม่ได้มีการดำเนินงาน มีแผนการดำเนินงานเพื่อสนับสนุนให้ รพช./รพ.สต. จัดบริการเวชกรรม สิ่งแวดล้อม มีการสนับสนุนรพช./รพ.สต. ให้มี การจัดบริการเวชกรรมสิ่งแวดล้อม มีการขยายผลการดำเนินงานไปยัง รพช. อย่างน้อยปีละ 1 แห่ง และ รพ.สต. ใน CUP ของตนเองอย่างน้อย ร้อยละ 50 หรือครอบคลุม ทุก รพช./รพ.สต. ในเครือข่าย		

ข้อ	องค์ประกอบของแนวทาง	แนวทางการพิจารณาตามเกณฑ์	คะแนน	เกณฑ์การให้คะแนน	คะแนนที่ได้	หลักฐานหรือเอกสารยืนยัน
18	การศึกษาวิจัยด้านโรคและภัยสุขภาพจากมลพิษสิ่งแวดล้อม	มีการศึกษาวิจัย หรือการทำ R2R หรือ การสร้างนวัตกรรมสิ่งประดิษฐ์ต่างๆ เพื่อพัฒนางานด้านโรคและภัยสุขภาพจากมลพิษสิ่งแวดล้อม หรือร่วมกับหน่วยงานอื่นๆ ทั้งภายในหรือภายนอกโรงพยาบาล และมีการเผยแพร่ผลงานการศึกษาวิจัยโดยนำเสนอในเวทีวิชาการในระดับจังหวัดขึ้นไป	0 1 2 3	ไม่มีการศึกษาวิจัย หรือการทำ R2R หรือ การสร้างนวัตกรรมสิ่งประดิษฐ์ต่างๆ มีการศึกษาวิจัยเพื่อพัฒนางานทางด้านเวชศาสตร์สิ่งแวดล้อม โดยร่วมกับหน่วยงานอื่นๆ มีการศึกษาวิจัยเพื่อพัฒนางานทางด้านเวชศาสตร์สิ่งแวดล้อมโดยตนเอง มีการเผยแพร่ผลงานการศึกษาวิจัย โดยนำเสนอในเวทีวิชาการในระดับจังหวัดขึ้นไป/มีการตีพิมพ์ในวารสาร		
19	การจัดการความรู้ด้านโรคและภัยสุขภาพจากมลพิษสิ่งแวดล้อม โดยแลกเปลี่ยนเรียนรู้ภายในหน่วยงานอย่างต่อเนื่อง เพื่อส่งเสริมให้เกิดวิธีการปฏิบัติงานที่ดีขึ้น	มีเอกสารแสดงหัวข้อองค์ความรู้ และหลักฐาน แสดงการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ภายในหน่วยงาน และมีการถอดบทเรียนหลังการทำโครงการ/กิจกรรม ทางด้านโรคและภัยสุขภาพ จากมลพิษสิ่งแวดล้อมที่สำคัญอย่างน้อย 1 โครงการ/กิจกรรมในปีงบประมาณ รวมทั้งมีเอกสารแสดงข้อเสนอแนะวิธีการปฏิบัติงานที่ดีจากการถอดบทเรียน	0 1 2 3	ไม่มีการรวบรวมองค์ความรู้ และแลกเปลี่ยนเรียนรู้ภายในองค์กร มีการรวบรวมองค์ความรู้ และแลกเปลี่ยนเรียนรู้ภายในองค์กร มีการถอดบทเรียนหลังการทำโครงการ/กิจกรรมทางด้านเวชกรรม สิ่งแวดล้อม ที่สำคัญ มีข้อเสนอแนะ/แนวทาง วิธีการ ปฏิบัติงานที่ดี จากการถอดบทเรียน		
		รวมคะแนนตั้งแต่ข้อ 01-19= (X)	=	ผลลัพธ์={ (X)/57 } x 100 =%		

การพิจารณาให้คะแนนตามมาตรฐานการจัดการจัดบริการเวชกรรมสิ่งแวดล้อมสำหรับโรงพยาบาลศูนย์/ทั่วไป (รพศ./รพท.)

คำอธิบาย	
3	มีการดำเนินการ หรือมีคุณลักษณะดังกล่าวในประเด็นมาตรฐานดังกล่าวอย่างครบถ้วนสมบูรณ์ มีความโดดเด่น เริ่มมีการประเมินผล และการประเมินมาปรับปรุง
2	มีการดำเนินการ หรือมีคุณลักษณะดังกล่าวในระดับเกือบครบถ้วนเกณฑ์ระบุ โดยมีการทำงานในลักษณะเครือข่ายการทำงานมากขึ้น
1	เริ่มต้นดำเนินการ โดยมีแผน หรือมีคุณลักษณะดังกล่าวอย่าง ในบางเรื่อง บางด้านแต่ไม่ครบถ้วนทั้งหมดตามเกณฑ์ระบุ
0	ไม่มีคุณลักษณะดังกล่าว หรือไม่ได้ดำเนินการในประเด็นที่ระบุไว้ในเกณฑ์หรือมีการดำเนินงานที่น้อยกว่าความคาดหวังที่กำหนด

การพิจารณาค่าคะแนนแต่ละองค์ประกอบตามมาตรฐานฯ ของโรงพยาบาลศูนย์/ทั่วไป

องค์ประกอบ	จำนวนข้อ	คะแนนเต็ม	วิธีการคำนวณคะแนน
องค์ประกอบที่ 1 การบริหารจัดการเพื่อสนับสนุนการจัดการบริการเวชกรรมสิ่งแวดล้อม	4	12	$\left(\frac{\text{คะแนนรวมที่ได้จากทุกองค์ประกอบ}}{57} \right) \times 100$ $= \dots\dots\dots\%$
องค์ประกอบที่ 2 การจัดการเวชกรรมสิ่งแวดล้อมเชิงรับ การประเมิน การวินิจฉัย การดูแลรักษาผู้ป่วยโรคจากมลพิษสิ่งแวดล้อม การส่งต่อ และการฟื้นฟูสมรรถภาพ	5	15	
องค์ประกอบที่ 3 การจัดการเวชกรรมสิ่งแวดล้อมเชิงรุกแก่ประชาชนที่ได้รับผลกระทบจากมลพิษสิ่งแวดล้อม	6	18	
องค์ประกอบที่ 4 ผลการดำเนินงานด้านการจัดการบริการเวชกรรมสิ่งแวดล้อมสำหรับประชาชนผู้ที่ได้รับผลกระทบจากมลพิษสิ่งแวดล้อม	4	12	
รวม	19	57	

การแบ่งระดับผลการประเมิน

ระดับ ขึ้นเริ่มต้นพัฒนา (ขึ้นพื้นฐาน)	ได้ผลการประเมินตั้งแต่ร้อยละ 50 ขึ้นไป (ร้อยละ 50.0-59.9)
ระดับ ดี	ได้ผลการประเมินตั้งแต่ร้อยละ 60 ขึ้นไป (ร้อยละ 60.0-69.9)
ระดับ ดีมาก	ได้ผลการประเมินตั้งแต่ร้อยละ 70 ขึ้นไป (ร้อยละ 70.0-79.9)
ระดับ ดีเด่น	ได้ผลการประเมินตั้งแต่ร้อยละ 80 ขึ้นไป

ส่วนที่ 3 สรุปผลการตรวจประเมินการดำเนินงานและข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนา

1. สรุปผลการตรวจประเมินโรงพยาบาลตามเกณฑ์ฯ ระดับ “โรงพยาบาลศูนย์/โรงพยาบาลทั่วไป (รพศ./รพท.)”

☐ ระดับ “ขั้นเริ่มต้นพัฒนา (ขั้นพื้นฐาน)” ☐ ระดับ “ดี” ☐ ระดับ “ดีมาก” ☐ ระดับ “ดีเด่น”

2. ผลการดำเนินงานการจัดบริการเวชกรรมสิ่งแวดล้อมในโรงพยาบาลในภาพรวม

● จุดเด่น/ปัจจัยความสำเร็จของการดำเนินงาน

- 1.....
- 2.....
- 3.....

● ข้อจำกัด/ปัญหาที่พบ

- 1.....
- 2.....
- 3.....

3. ข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนา

.....
.....
.....

สอบถามข้อมูลเพิ่มเติม :

กลุ่มเวชศาสตร์สิ่งแวดล้อม สำนักโรคจากการประกอบอาชีพและสิ่งแวดล้อม

กรมควบคุมโรค โทร 0 2590 4393 โทรสาร 0 2591 8218

E-mail: env-med@googlegroups.com

ลงชื่อ.....
(.....)

ตำแหน่ง :

หัวหน้าทีมผู้ประเมิน/ผู้ประเมิน

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

แบบประเมินตนเอง
ตามเกณฑ์และแนวทางการตรวจประเมิน
ตามแนวทางการจัดบริการเวชกรรมสิ่งแวดล้อม
สำหรับโรงพยาบาลชุมชน
(รพช.)

แบบประเมินตนเอง

ตามเกณฑ์และแนวทางการตรวจประเมินตามแนวทางจัดการบริการเวชกรรมสิ่งแวดล้อมสำหรับโรงพยาบาลชุมชน (รพช.)

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของโรงพยาบาล

คำชี้แจง : โปรดกรอก/ลงข้อมูล และใส่เครื่องหมาย ✓ ลงใน ☐ ตามสถานะที่เป็นปัจจุบัน

- ชื่อโรงพยาบาล.....จังหวัด.....จำนวนเตียง.....เตียง
สถานที่ตั้ง.....รหัสไปรษณีย์.....
เบอร์โทรสำนักงาน.....เบอร์โทรสาร..... E-Mail address.....
2. โรงพยาบาลมีการพัฒนาคุณภาพมาตรฐาน ☐ HA ☐ HPH ☐ HNQA ☐ ISO..... ☐ อื่นๆ (ระบุ).....
3. โรงพยาบาลมีการจัดตั้ง “กลุ่มงานอาชีวเวชกรรม” ตามกรอบโครงสร้างของสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข โดยมี “งานพิษวิทยาและเวชกรรมสิ่งแวดล้อม” ที่ชัดเจนหรือไม่ ☐ ใช่ ☐ ไม่ใช่
4. บุคลากรด้านวิชาการทั้งหมดในกลุ่มงานอาชีวเวชกรรม (ไม่รวมธุรการ, พนักงานบันทึกข้อมูล) จำนวน.....คน (กรณีที่ยังรวมอยู่ในกลุ่มเวชกรรมสังคม ระบุจำนวนผู้รับผิดชอบงานอาชีวอนามัย จำนวน.....คน โดยในงานโรคจากสิ่งแวดล้อม/เวชกรรมสิ่งแวดล้อม จำนวน.....คน)
4.1 จำนวนแพทย์ จำนวน.....คน
ผ่านการอบรมหลักสูตรความรู้พื้นฐานด้านอาชีวเวชศาสตร์สำหรับแพทย์ (หลักสูตร 2 เดือน) จำนวน.....คน
อนุมัติบัตรสาขาเวชศาสตร์ป้องกัน (แขนงอาชีวเวชศาสตร์) จำนวน.....คน
วุฒิบัตรสาขาเวชศาสตร์ป้องกัน (แขนงอาชีวเวชศาสตร์) จำนวน.....คน
4.2 จำนวนพยาบาล จำนวน.....คน
ผ่านการอบรมหลักสูตรพยาบาลเฉพาะทาง สาขาการพยาบาลอาชีวอนามัย (หลักสูตร 4 เดือน) จำนวน.....คน
ผ่านการอบรมหลักสูตรความรู้พื้นฐานด้านอาชีวอนามัยสำหรับพยาบาล (หลักสูตร 60 ชั่วโมง) จำนวน.....คน
ผ่านการฝึกอบรมหลักสูตรอื่นๆ (ระบุ).....จำนวน.....คน

- 4.3 จำนวนนักวิชาการสาธารณสุข จำนวน คน
 จบการศึกษาด้านอาชีวอนามัยและความปลอดภัย หรือเทียบเท่า (ระบุที่เทียบเท่า)..... จำนวน คน
 จบการศึกษาด้านอนามัยสิ่งแวดล้อม/สิ่งแวดล้อม หรือเทียบเท่า (ระบุที่เทียบเท่า)..... จำนวน คน
 จบการศึกษาด้านสาธารณสุขอื่นๆ (ระบุ)..... จำนวน คน
 คุณวุฒิอื่นๆ (ระบุ)..... จำนวน คน
- 4.4 รายชื่อบุคลากรทั้งหมดในกลุ่มงานฯ (รวมเจ้าหน้าที่ธุรการ, และพนักงานบันทึกข้อมูล) มีดังนี้
- 1) ชื่อ-สกุล : ตำแหน่ง :
 - 2) ชื่อ-สกุล : ตำแหน่ง :
 - 3) ชื่อ-สกุล : ตำแหน่ง :
 - 4) ชื่อ-สกุล : ตำแหน่ง :
 - 5) ชื่อ-สกุล : ตำแหน่ง :
 - 6) ชื่อ-สกุล : ตำแหน่ง :
 - 7) ชื่อ-สกุล : ตำแหน่ง :
 - 8) ชื่อ-สกุล : ตำแหน่ง :
 - 9) ชื่อ-สกุล : ตำแหน่ง :
5. เครื่องมืออาชีวเวชศาสตร์ เครื่องตรวจสภาพการมองเห็น จำนวน.....เครื่อง เครื่องตรวจสภาพการได้ยิน จำนวน.....เครื่อง
 เครื่องตรวจสมรรถภาพปอด จำนวน.....เครื่อง
6. เครื่องมืออาชีวสุขภาพ เครื่องวัดแสง จำนวน.....เครื่อง เครื่องวัดเสียง จำนวน.....เครื่องอื่นๆ ระบุ.....
 จำนวน.....เครื่อง
7. ปัญหาและพิษที่สาเหตุที่อาจพบในเขตพื้นที่รับผิดชอบ คือ
- (1).....พื้นที่.....
 - (2).....พื้นที่.....
 - (3).....พื้นที่.....

ส่วนที่ 2 เกณฑ์และแนวทางการตรวจประเมินตามแนวทางบริหารจัดการบริการเวชกรรมสิ่งแวดล้อมสำหรับโรงพยาบาลชุมชน (รพช.)

คำชี้แจง : 1. เกณฑ์การตรวจประเมินการจัดการบริการเวชกรรมสิ่งแวดล้อมใช้สำหรับโรงพยาบาลชุมชน (รพช.)

2. โรงพยาบาลชุมชน ทำการประเมินตนเองก่อนที่จะให้ผู้ประเมินจากภายนอก (สคร./สำนักโรคจากการประกอบอาชีพ/อื่นๆ) ทำการประเมินฯ อีกครั้ง ถ้าได้ผลการประเมินตนเองในระดับดีขึ้นไป

3. ในเกณฑ์การให้คะแนนโรงพยาบาลชุมชน จะได้คะแนนเต็ม (3 คะแนน) ในแต่ละข้อจะต้องผ่านเกณฑ์คะแนนที่ 1 และที่ 2 มาก่อน

ข้อ	องค์ประกอบของแนวทาง	แนวทางการพิจารณาตามเกณฑ์	คะแนน	เกณฑ์การให้คะแนน	คะแนนที่ได้	หลักฐานหรือเอกสารยืนยัน
องค์ประกอบที่ 1 การบริหารจัดการเพื่อสนับสนุนการจัดการเวชกรรมสิ่งแวดล้อม						
01	ผู้บริหารระดับสูงของโรงพยาบาลสนับสนุนการดำเนินงานด้านการจัดการบริการเวชกรรมสิ่งแวดล้อม	มีหลักฐานแสดงการกำหนดนโยบายการจัดการบริการเวชกรรมสิ่งแวดล้อม เพื่อดูแลสุขภาพประชาชน จากผลลัพธ์สิ่งแวดล้อมในพื้นที่รับผิดชอบอย่างเป็นลายลักษณ์อักษร ลงนามโดยผู้บริหารคนปัจจุบันหรือระยะเวลาไม่เกิน 3 ปี เช่น นโยบาย/ประกาศ สามารถรวมเข้ากับนโยบายการจัดการอาชีวอนามัย หรือนโยบายสิ่งแวดล้อม หรืออื่นๆ ที่เกี่ยวข้องหรือต้องมีคำสำคัญ (Keyword) ด้านการจัดการเวชกรรมสิ่งแวดล้อมในส่วนที่ต้องการประเมินในโรงพยาบาล เช่น DHS อำเภอบุคลากรเข้มแข็ง การประเมิน HA, ระบบจัดการสิ่งแวดล้อม โดยมีการสื่อสาร และประชาชนสัมพันธ์นโยบายดังกล่าวแก่บุคลากรในโรงพยาบาล โดยผ่านช่องทางต่างๆ เช่น บอร์ดประชาสัมพันธ์ หนังสือเวียน หนังสือราชการแจ้งหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ประกาศผ่านเว็บไซต์ เสียตามสาย ฯลฯ ตลอดจนมีหลักฐานแสดงผล การประเมินการรับรู้ของบุคลากรต่อนโยบายดังกล่าว	0	ไม่มีการกำหนดนโยบายด้านการจัดการเวชกรรมสิ่งแวดล้อม		
			1	มีการกำหนดนโยบายการจัดการเวชกรรมสิ่งแวดล้อมอย่างเป็นลายลักษณ์อักษร		
			2	มีการสื่อสาร/ประชาสัมพันธ์นโยบายดังกล่าว แก่บุคลากรในโรงพยาบาล โดยผ่านช่องทางต่างๆและมีเอกสาร/หลักฐานแสดงการรับทราบนโยบายฯ ของบุคลากรในโรงพยาบาล		
			3	มีการสื่อสาร/ประชาสัมพันธ์นโยบายดังกล่าวแก่ประชาชนในพื้นที่โดยผ่านช่องทางต่างๆ		

ข้อ	องค์ประกอบของแนวทาง	แนวทางการพิจารณาเกณฑ์	คะแนน	เกณฑ์การให้คะแนน	คะแนนที่ได้	หลักฐานหรือเอกสารยืนยัน
02	การจัดทำแผนงานการจัดบริการเวชกรรมสิ่งแวดล้อมสอดคล้องกับนโยบายของโรงพยาบาลตามบริบทของพื้นที่	มีการจัดทำแผนการดำเนินงาน/แผนปฏิบัติการเพื่อการจัดบริการเวชกรรมสิ่งแวดล้อมที่สอดคล้องกันนโยบาย โดยมีการจัดทำแผนปฏิบัติการร่วมกับหน่วยงานเครือข่าย รวมทั้งมีการสื่อสาร และดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการที่กำหนด โดยมีหลักฐานแสดงถึงโครงการและสอดคล้องกับแผนที่กำหนด	0	ไม่มีการจัดทำแผน		
			1	มีการจัดทำแผนปฏิบัติการที่สอดคล้องกับนโยบาย หรือตามบริบทปัญหา ผลพึงประสงค์ในแผนที่		
			2	มีการสื่อสารแผนปฏิบัติการหน่วยงานเครือข่ายทั้งภายในและภายนอกโรงพยาบาล		
			3	มีการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการที่กำหนด		
03	โครงสร้างอัตรากำลังรับการจัดบริการเวชกรรมสิ่งแวดล้อม (EnvOcc Center : ศูนย์อาชีพเวชกรรมและ เวชกรรมสิ่งแวดล้อม)	มีหลักฐานแสดงโครงสร้างอัตรากำลังของงาน อาชีวอนามัยและเวชกรรมสิ่งแวดล้อม ตามกรอบโครงสร้างกระทรวงสาธารณสุข (กลุ่มงานบริการด้านปฐมภูมิและองค์รวม) หรือการจัดตั้งกลุ่มงาน อาชีวอนามัยและเวชศาสตร์สิ่งแวดล้อม พร้อมทั้งมีการมอบหมายบุคลากรที่มีคุณสมบัติ/ วุฒิการศึกษาด้านอาชีวอนามัย หรือ อนามัยสิ่งแวดล้อม หรือ ผู้ผ่านการฝึกอบรมทางด้าน อาชีวอนามัยและ/หรืออนามัยสิ่งแวดล้อม/ เวชศาสตร์สิ่งแวดล้อม เช่น หลักสูตรเวชศาสตร์สิ่งแวดล้อม 10 วัน ของรพ.พรัตนราชธานี หรือหลักสูตรที่เกี่ยวข้องจากสถาบันวิชาการ เพื่อให้มีความพร้อมในการจัดบริการจัดบริการเวชกรรมสิ่งแวดล้อม	0	ยังไม่มีการกำหนดหรือมอบหมายผู้รับผิดชอบงานการจัดบริการเวชกรรมสิ่งแวดล้อมในโรงพยาบาล		
			1	มีการมอบหมายงาน/กำหนดผู้รับผิดชอบที่ชัดเจน/ผู้รับผิดชอบหลัก ในงานเวชศาสตร์สิ่งแวดล้อม แต่ยังไม่เป็นลายลักษณ์อักษร		
			2	บุคลากรที่ได้รับมอบหมายงาน มีการกำหนดกรอบงาน ภาระหน้าที่ เพื่อการจัดบริการเวชกรรมสิ่งแวดล้อมอย่างเป็นลายลักษณ์อักษร		
			3	บุคลากรที่ได้รับมอบหมายงาน มีคุณสมบัติ/ความเชี่ยวชาญตรงตามภาระงานที่ได้รับมอบหมาย		

ข้อ	องค์ประกอบของแนวทาง	แนวทางการพิจารณาตามเกณฑ์	คะแนน	เกณฑ์การให้คะแนน	คะแนนที่ได้	หลักฐานหรือเอกสารยืนยัน
04	การพัฒนาศักยภาพบุคลากรโรงพยาบาลให้มีความรู้ เพื่อการจัดบริการเวชกรรมสิ่งแวดล้อมอย่างต่อเนื่อง	มีหลักฐานแสดงการสำรวจหาความจำเป็น (Training need) และจัดทำแผนการพัฒนาศักยภาพบุคลากรในโรงพยาบาล ได้รับการฝึกอบรมในหลักสูตรที่เกี่ยวข้องด้านสุขภาพและสิ่งแวดล้อม เช่น หลักสูตรทางด้านเวชศาสตร์สิ่งแวดล้อมพื้นฐานที่สำนักกำหนด/อนามัยสิ่งแวดล้อม แพทย์เวชศาสตร์สิ่งแวดล้อม ฯลฯ มีแผนการพัฒนาบุคลากรระยะสั้น และระยะยาว ตลอดจนมีการจัดทำทะเบียนรายชื่อบุคลากรที่ผ่านการอบรม	0 1 2 3	0 ไม่มีการสำรวจความจำเป็น (Training need) เพื่อการจัดบริการเวชกรรมสิ่งแวดล้อม 1 มีการสำรวจหาความจำเป็น (Training need) ในการพัฒนาศักยภาพบุคลากรเพื่อการจัดบริการเวชกรรมสิ่งแวดล้อม 2 มีการจัดทำแผนการพัฒนาศักยภาพบุคลากร ทั้งระยะสั้นและระยะยาว 3 บุคลากรภายในโรงพยาบาลได้รับการพัฒนาศักยภาพตามแผนฯ และมีการจัดทำทะเบียน ผู้ผ่านการฝึกอบรม		
องค์ประกอบที่ 2 การจัดบริการเวชกรรมสิ่งแวดล้อมเชิงรับ การประเมิน การวินิจฉัย การดูแลรักษาผู้ป่วยโรคจากมลพิษสิ่งแวดล้อม การส่งต่อ และการฟื้นฟูสมรรถภาพ						
05	การพัฒนาศักยภาพบุคลากรเวชกรรมสิ่งแวดล้อม (EnvOcc Center : ศูนย์อาชีวเวชกรรมและเวชกรรมสิ่งแวดล้อม) อย่างต่อเนื่อง	มีหลักฐานแสดงสถานที่ให้บริการอาชีวเวชกรรมและเวชกรรมสิ่งแวดล้อมหรือช่องทางพิเศษ ในการให้บริการที่ประชาชนเห็นชัดเจน และมีการดำเนินการอย่างต่อเนื่อง พร้อมทั้งมีการประชาสัมพันธ์ให้หน่วยงานเครือข่ายและประชาชนในพื้นที่รับผิดชอบ	0 1 2 3	0 ยังไม่พบหลักฐานแสดงสถานที่ให้บริการ และแนวทางหรือรูปแบบการให้บริการเวชกรรมสิ่งแวดล้อม 1 มีแนวทาง หรือรูปแบบในการให้บริการเวชกรรมสิ่งแวดล้อม แต่ยังไม่มีสถานที่หรือช่องทางพิเศษในการให้บริการที่ชัดเจน 2 มีสถานที่ให้บริการ แต่ยังไม่มีระบบช่องทางพิเศษในการให้บริการ และมีการประชาสัมพันธ์ การให้บริการเวชกรรมสิ่งแวดล้อม 3 มีสถานที่และระบบช่องทางพิเศษในการให้บริการที่ชัดเจน และมีการดำเนินงานตามแนวทาง หรือรูปแบบที่กำหนด		

ข้อ	องค์ประกอบของแนวทาง	แนวทางการพิจารณาตามเกณฑ์	คะแนน	เกณฑ์การให้คะแนน	คะแนนที่ได้	หลักฐานหรือเอกสารยืนยัน
06	การคัดกรองผู้ที่อาจได้รับผลกระทบต่อสุขภาพจากมลพิษสิ่งแวดล้อม	มีแนวทางในการคัดกรอง และทำการคัดกรองผู้ที่อาจได้รับผลกระทบต่อสุขภาพจากมลพิษสิ่งแวดล้อม ตามแนวทางและมาตรฐานที่กำหนดทั้งเชิงรับ หรือ เชิงรุก และมีการจัดทำทะเบียนกลุ่มเสี่ยง จากการคัดกรองผู้ป่วยเพื่อติดตาม/ เยี่ยมบ้าน /ส่งต่อเพื่อการรักษา	0 1 2 3	ไม่มีแนวทางในการคัดกรองผู้ป่วย/ผู้ที่อาจได้รับผลกระทบจากมลพิษสิ่งแวดล้อม มีการจัดทำแนวทางคัดกรองผู้ป่วย/ผู้ที่อาจได้รับผลกระทบจากมลพิษสิ่งแวดล้อมตามปัญหาในพื้นที่ มีการคัดกรองผู้ป่วย หรือผู้ที่อาจได้รับผลกระทบจากมลพิษสิ่งแวดล้อมตามแนวทางที่กำหนด มีการจัดทำทะเบียนกลุ่มเสี่ยงจากการคัดกรอง		
07	การตรวจวินิจฉัย รักษาพยาบาล หรือ ส่งต่อผู้ป่วยด้วยโรคจากมลพิษสิ่งแวดล้อม	มีหลักฐานแสดงทะเบียนผู้มารับบริการรักษา ที่อาจได้รับผลกระทบจากมลพิษสิ่งแวดล้อม แนวทางการตรวจวินิจฉัย รักษา หรือทำการส่งต่อผู้ป่วยที่สงสัยว่าป่วยด้วยโรคจากมลพิษสิ่งแวดล้อมหรือโรคที่เกี่ยวข้องเนื่องและดำเนินการตามแนวทางการตรวจวินิจฉัย รักษา ที่กำหนด และมีการบันทึกรายงานข้อมูลโรคจากมลพิษสิ่งแวดล้อมตาม ICD10 (เช่น ระบบรหัส Y97) หรือ รายงาน 506/2 หรือระบบการรายงานอื่นๆ และมีการเก็บข้อมูลทะเบียนผู้ป่วย	0 1 2 3	ไม่มีแนวทางในการตรวจวินิจฉัย รักษา และการส่งต่อผู้ป่วยด้วยโรคจากมลพิษสิ่งแวดล้อม มีแนวทางตรวจวินิจฉัย รักษา เบื้องต้น และการส่งต่อผู้ป่วยด้วยโรคที่สงสัยว่าเกิดจากมลพิษสิ่งแวดล้อม มีการวินิจฉัยรักษา ส่งต่อผู้ป่วยๆ ตามแนวทาง ที่กำหนดไว้ หรือมีการตรวจพบอาการที่สำคัญของโรคที่เกี่ยวข้องจากมลพิษสิ่งแวดล้อม ตามปัญหา มลพิษสิ่งแวดล้อมในพื้นที่ มีการบันทึก และรายงานข้อมูลโรคจากมลพิษ สิ่งแวดล้อมตาม ICD10 (Y97) หรือรายงาน 506/2 หรือระบบการรายงานอื่นๆ พร้อมทั้งรวบรวม จัดทำทะเบียนผู้ป่วย และจัดทำสรุปข้อมูลการตรวจวินิจฉัยรักษา		

ข้อ	องค์ประกอบของแนวทาง	แนวทางการพิจารณาตามเกณฑ์	คะแนน	เกณฑ์การให้คะแนน	คะแนนที่ได้	หลักฐานหรือเอกสารยืนยัน
08	การติดตามผู้ป่วย/ผู้สงสัยโรคจากมลพิษสิ่งแวดล้อมหรือโรคที่เกี่ยวข้อง	มีแนวทาง/แผนการติดตามผู้ป่วย และทำการติดตาม/เยี่ยมบ้าน หรือมีการนัดหมายให้ผู้ป่วยมารับการรักษาต่อเนื่อง และมีการสรุปหรือบันทึกผลการติดตามผู้ป่วย	0 1 2 3	ไม่มีแนวทาง/แผนการติดตามผู้ป่วย มีการจัดทำแนวทาง/แผนการติดตามผู้ป่วย มีการติดตาม/เยี่ยมบ้าน หรือมีการนัดหมาย ให้ผู้ป่วยมารับการรักษาต่อเนื่อง หรือประสานหน่วยบริการในพื้นที่ดูแลอย่างต่อเนื่อง พร้อมการบันทึกข้อมูลการติดตาม/เยี่ยมบ้าน สรุปรายงานผลการติดตามติดตาม/เยี่ยมบ้าน พร้อมข้อเสนอแนะ		
องค์ประกอบที่ 3 การจัดการเวชกรรมสิ่งแวดล้อมที่อาจได้รับผลกระทบจากมลพิษสิ่งแวดล้อม						
09	การเฝ้าระวังปัจจัยเสี่ยงด้านสิ่งแวดล้อมที่อาจส่งผลกระทบต่อสุขภาพ (ข้อมูลเชิงคุกคามด้านสิ่งแวดล้อม)	มีการเก็บรวบรวมข้อมูลปัจจัยเสี่ยงด้านสิ่งแวดล้อม โดยทำการสำรวจตามแบบฟอร์ม Env-Med หรือแบบฟอร์มอื่นๆ หรือรวบรวมข้อมูลสถิติจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง หากข้อมูลไม่เพียงพอให้เก็บตัวอย่างสิ่งแวดล้อมเพิ่มเติม	0 1 2 3	ไม่มีการเก็บรวบรวมข้อมูลปัจจัยเสี่ยงด้านสิ่งแวดล้อมที่มีผลกระทบต่อสุขภาพ มีการเก็บรวบรวมข้อมูลปัจจัยเสี่ยงด้านสิ่งแวดล้อมที่มีผลกระทบต่อสุขภาพ วิเคราะห์สถานการณ์ ปัญหาสิ่งแวดล้อม มีการนำเสนอผลการวิเคราะห์ พร้อมทั้งรายงานต่อผู้บริหาร เพื่อจัดทำโครงการแก้ปัญหาดังกล่าว		

ข้อ	องค์ประกอบของแนวทาง	แนวทางการพิจารณาเกณฑ์	คะแนน	เกณฑ์การให้คะแนน	คะแนนที่ได้	หลักฐานหรือเอกสารยืนยัน
10	การวิเคราะห์สถานการณ์สุขภาพของผู้ป่วยที่ได้รับผลกระทบจากสิ่งแวดล้อม (ข้อมูลด้านสุขภาพจากสังคมด้านสิ่งแวดล้อม)	มีการเก็บรวบรวมข้อมูลด้านสุขภาพ โดยใช้ข้อมูลการเจ็บป่วยหรืออาการที่เกี่ยวข้องกับปัญหาสิ่งแวดล้อม ซึ่งข้อมูลดังกล่าวได้มาจากการเฝ้าระวังทางสุขภาพเชิงรุก ได้แก่ ข้อมูลอาการหรืออาการแสดงที่เกี่ยวข้องกับปัญหาสิ่งแวดล้อมและสิ่งแวดล้อมจากการออกสำรวจ และข้อมูลจากการเฝ้าระวังทางสุขภาพเชิงรับ ได้แก่ ข้อมูลโรคต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับมลพิษในสิ่งแวดล้อมที่ได้จากสถานบริการสาธารณสุข หรือจากฐานข้อมูล ICD10 (เช่น Y97) ข้อมูลจาก 43 แพ้ม หรือจาก ร.506/2 หรือระบบรายงานอื่นๆ - มีการดำเนินการเฝ้าระวังทางสุขภาพ ตามปัจจัยเสี่ยงด้านสิ่งแวดล้อม พร้อมทั้งสรุปผลการดำเนินงานให้ผู้บริหารและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทราบต่อไป	0 1 2 3	ไม่มีการเก็บรวบรวมข้อมูลด้านสุขภาพ ตามปัจจัยสิ่งแวดล้อม มีการรวบรวมข้อมูลด้านสุขภาพตามปัจจัยสิ่งแวดล้อม วิเคราะห์สถานการณ์ปัญหาสุขภาพ นำเสนอผลการวิเคราะห์ โดยมีข้อมูลเพิ่มเติม เปรียบเทียบข้อมูลด้านสิ่งแวดล้อมและผลกระทบด้านสุขภาพ พร้อมทั้งรายงานให้ผู้บริหารและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทราบ		
11	การสื่อสารความเสี่ยงผลกระทบต่อสุขภาพจากมลพิษสิ่งแวดล้อมแก่ประชาชน บุคลากร และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อการป้องกันและแก้ไขปัญหา	มีแนวทาง รูปแบบ ช่องทาง ในการสื่อสารความเสี่ยงด้านการเฝ้าระวัง ป้องกัน ควบคุมโรคและภัยสุขภาพจากมลพิษสิ่งแวดล้อม ที่ถูกต้อง และเหมาะสมให้กับผู้ที่เกี่ยวข้องตามบริบทของพื้นที่ เช่น การฝึกอบรมให้ความรู้ การทำป้ายสื่อสารความเสี่ยง การจัดนิทรรศการ ตลอดจนการสื่อสารผ่านสื่อต่างๆ พร้อมทั้งมีการประเมินผลการสื่อสารความเสี่ยง และปรับปรุงกระบวนการสื่อสารความเสี่ยงให้เหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมาย มีหลักฐานแสดงการประเมินความเสี่ยงนั้นๆ พร้อมการเสนอแนะวิธีการ เช่น ภาพถ่ายกิจกรรม สรุปผลการประเมิน ข้อเสนอแนะฯลฯ	0 1 2 3	ไม่มีการสื่อสารความเสี่ยง มีแนวทาง รูปแบบ ช่องทาง การสื่อสารความเสี่ยง ให้แก่ประชาชนผู้ที่เกี่ยวข้อง มีการสื่อสารความเสี่ยงให้แก่ประชาชนผู้ที่เกี่ยวข้อง มีการประเมินผลการสื่อสารความเสี่ยงหรือความพึงพอใจ หรือประเมินการรับรู้ อย่างน้อย 1 กิจกรรมต่อปี หรือปรับปรุงกระบวนการสื่อสารความเสี่ยงให้เหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมาย		

ข้อ	องค์ประกอบของแนวทาง	แนวทางการพิจารณาตามเกณฑ์	คะแนน	เกณฑ์การให้คะแนน	คะแนนที่ได้	หลักฐานหรือเอกสารยืนยัน
12	การสอบสวนโรคและภัยสุขภาพจากปัญหาสุขภาพสิ่งแวดล้อม	มีหลักฐานแสดงการสอบสวนโรคจากมลพิษสิ่งแวดล้อมที่มีผลต่อสุขภาพ 5 ปี ย้อนหลัง กรณีพื้นที่มี/เคยมีประเด็นปัญหาสุขภาพ สิ่งแวดล้อมมีผลต่อสุขภาพแล้ว หรือมี แนวทางการสอบสวนโรคจากมลพิษ สิ่งแวดล้อมที่มีผลต่อสุขภาพ พร้อมทั้งมีการสรุปข้อมูลการสอบสวนโรค และรายงานให้ผู้บริหาร และหน่วยที่เกี่ยวข้องทราบ หมายเหตุ : กรณีในระหว่างปีที่กำหนด ยังไม่มีเหตุการณ์ หากมีแนวทาง แต่ยังไม่เกิดส ให้ยกประโยชน์เป็นคะแนนเต็ม 3 คะแนน แต่ต้องสรุปผลการดำเนินงานเสนอผู้บริหาร รับทราบว่ามีผู้เกี่ยวข้องที่เกี่ยวข้องจากมลพิษ สิ่งแวดล้อม	0 1 2 3	มีเหตุการณ์เกิดขึ้นแต่ไม่มีการสอบสวน มีเหตุการณ์และมีการสอบสวนโรคตามแนวทาง เกณฑ์ ขั้นตอนที่กำหนด มีการวิเคราะห์หรือการสอบสวนโรค มีการสรุปข้อมูลผลการวิเคราะห์ และรายงานให้ผู้บริหารและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทราบ		
13	การจัดเตรียมความพร้อมในการรองรับภาวะฉุกเฉิน ด้านมลพิษ สิ่งแวดล้อมตามความเสี่ยงในพื้นที่	มีการจัดทำแผนเตรียมความพร้อมรองรับผลกระทบด้านมลพิษสิ่งแวดล้อม ตามความเสี่ยงของพื้นที่ เช่น ปัญหาสารเคมีรั่วไหลออกสู่ชุมชน โรงงานเกิดเพลิงไหม้ ฯลฯ และมีการเตรียมพร้อมด้านอุปกรณ์/เครื่องมือ เช่น อุปกรณ์คุ้มครองความปลอดภัยส่วนบุคคล รายชื่อสำหรับการติดต่อผู้เชี่ยวชาญ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง แหล่งข้อมูลสืบค้นสารเคมี ฯลฯ รวมทั้งมีการซ้อมแผน อย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง	0 1 2 3	ไม่มีการจัดเตรียมความพร้อม จัดทำ หรือ ร่วม จัด ทำ แผน เตรียมความพร้อม ในการรองรับ ภาวะฉุกเฉินด้านมลพิษสิ่งแวดล้อม เตรียมการด้านอุปกรณ์/เครื่องมือ เช่น อุปกรณ์คุ้มครองความปลอดภัยส่วนบุคคล รายชื่อแหล่งข้อมูล ฝึกซ้อมจริงตามแผน เพื่อเตรียมพร้อม กรณีเกิดภาวะฉุกเฉิน อย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง พร้อมสรุปรายงานการฝึกซ้อม		

ข้อ	องค์ประกอบของแนวทาง	แนวทางการพิจารณาตามเกณฑ์	คะแนน	เกณฑ์การให้คะแนน	คะแนนที่ได้	หลักฐานหรือเอกสารยืนยัน
องค์ประกอบที่ 4 การดำเนินงานสนับสนุนการจัดบริการเวชกรรมสิ่งแวดลอมสำหรับประชาชนผู้ได้รับผลกระทบจากมลพิษสิ่งแวดล้อม						
14	การสนับสนุนให้ รพ.สต.ดำเนินการจัดบริการเวชกรรมสิ่งแวดลอมในโรงพยาบาล	มีการสนับสนุน เช่น การถ่ายทอดองค์ความรู้ การฝึกอบรม การพัฒนาสื่อ/คู่มือ สร้างระบบเครือข่าย สนับสนุนบุคลากรในการร่วมมือกับปฏิบัติงาน เพื่อให้ รพ.สต. เกิดการดำเนินการจัดบริการเวชกรรมสิ่งแวดลอม (มีระบบการคัดกรอง ส่งต่อผู้ป่วย/ผู้ที่อาจได้รับผลกระทบต่อสุขภาพจากมลพิษสิ่งแวดล้อม และมีรายชื่อโรงพยาบาลเครือข่าย เพื่อการส่งต่อวินิจัย และรักษาโรคจากมลพิษสิ่งแวดล้อม) พร้อมทั้งมีการขยายผลการดำเนินงานไปยัง รพ.สต. ในเครือข่าย	0 1 2 3	ยังไม่ได้มีการดำเนินงาน มีแผนการดำเนินงานเพื่อสนับสนุนให้ รพ.สต. จัดบริการเวชกรรมสิ่งแวดลอม มีการสนับสนุนให้ รพ.สต. มีการจัดบริการ เวชกรรมสิ่งแวดลอม มีการขยายผลการดำเนินงานไปยัง รพ.สต. ใน CUP ของตนเอง ได้อย่างน้อยร้อยละ 50 หรือ ครอบคลุมทุก รพ.สต. ในเครือข่าย		
15	การศึกษาวินิจฉัยด้านโรคและภัยสุขภาพจากมลพิษสิ่งแวดล้อม	มีการศึกษาวินิจฉัย หรือการทำ R2R หรือการสร้างนวัตกรรมสิ่งประดิษฐ์ต่างๆ เพื่อพัฒนางานด้านโรคและภัยสุขภาพจากมลพิษสิ่งแวดล้อม หรือร่วมกับหน่วยงานอื่นๆ ทั้งภายในหรือภายนอกโรงพยาบาล และมีการเผยแพร่ผลงานการศึกษาวินิจฉัย โดยนำเสนอในเวทีวิชาการในระดับจังหวัดขึ้นไป	0 1 2 3	ไม่มีการศึกษาวินิจฉัย มีการศึกษาวินิจฉัยเพื่อพัฒนางานทางด้านเวชศาสตร์สิ่งแวดล้อม โดยร่วมกับหน่วยงานอื่นๆ มีการศึกษาวินิจฉัย หรือการทำ R2R เพื่อพัฒนางานทางด้านเวชศาสตร์สิ่งแวดล้อมโดยตนเอง มีการเผยแพร่ผลงานการศึกษาวินิจฉัย โดยนำเสนอในเวทีวิชาการในระดับจังหวัด ขึ้นไป		

ข้อ	องค์ประกอบของแนวทาง	แนวทางการพิจารณาตามเกณฑ์	คะแนน	เกณฑ์การให้คะแนน	คะแนนที่ได้	หลักฐานหรือเอกสารยืนยัน
16	การจัดความรู้ด้านโรคและภัยสุขภาพจากมลพิษสิ่งแวดล้อม โดยการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ภายในหน่วยงานอย่างต่อเนื่อง เพื่อส่งเสริมให้เกิดวิธีการปฏิบัติงานที่ดีขึ้น	มีเอกสารแสดงหัวข้อความรู้ และหลักฐานแสดงการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ภายในหน่วยงาน และมีการถอดบทเรียนหลังการทำโครงการ/กิจกรรม ทางด้านโรคและภัยสุขภาพจากมลพิษสิ่งแวดล้อมที่สำคัญอย่างน้อย 1 โครงการ/กิจกรรมในปีงบประมาณ รวมทั้งมีเอกสารแสดงข้อเสนอแนะวิธีการปฏิบัติงานที่ดีจากการถอดบทเรียน	0 1 2 3	ไม่มีการรวบรวมองค์ความรู้และแลกเปลี่ยนเรียนรู้ภายในองค์กร มีการรวบรวมองค์ความรู้/กิจกรรม/โครงการจากการดำเนินงานเวชศาสตร์สิ่งแวดล้อม และมีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ภายในองค์กร มีการถอดบทเรียนหลังการทำโครงการ/กิจกรรมทางด้านเวชศาสตร์สิ่งแวดล้อมที่สำคัญ มีข้อเสนอแนะ/แนวทาง วิธีการปฏิบัติงานที่ดี จากการถอดบทเรียนอย่างน้อย 1 โครงการ / กิจกรรม		
		รวมคะแนนตั้งแต่ข้อ 01-16= (X)	=	ผลลัพธ์={ (X)/48 } x 100 =%		

การพิจารณาให้คะแนนตามมาตรฐานการให้บริการเวชกรรมสิ่งแวดล้อมสำหรับโรงพยาบาลชุมชน (รพช.)

คะแนน	คำอธิบาย
3	มีการดำเนินการ หรือมีคุณลักษณะดังกล่าวในประเด็นมาตรฐานดังกล่าวอย่างครบถ้วนสมบูรณ์ มีความโดดเด่น เริ่มมีการประเมินผล และการประเมินมาปรับปรุง
2	มีการดำเนินการ หรือมีคุณลักษณะดังกล่าวในระดับเฉลี่ยเกือบครบถ้วนตามเกณฑ์ที่ระบุ โดยมีการทำงานในลักษณะเครือข่ายการทำงานมากขึ้น
1	เริ่มต้นดำเนินการ โดยมีแผน หรือมีคุณลักษณะดังกล่าวอยู่บ้าง ในบางเรื่อง บางด้านแต่ไม่ครบถ้วนทั้งหมดตามเกณฑ์ที่ระบุ
0	ไม่มีคุณลักษณะดังกล่าว หรือไม่ได้ดำเนินการในประเด็นที่ระบุไว้ในเกณฑ์หรือมีการดำเนินงานที่น้อยกว่าความคาดหวังที่กำหนด

การพิจารณาค่าคะแนนแต่ละองค์ประกอบตามมาตรฐานฯ สำหรับโรงพยาบาลชุมชน (รพช.)

องค์ประกอบ	จำนวนข้อ	คะแนนเต็ม	วิธีการคำนวณคะแนน
องค์ประกอบที่ 1 การบริหารจัดการเพื่อสนับสนุนการจัดบริการเวชกรรมสิ่งแวดล้อม	4	12	$\left(\frac{\text{คะแนนรวมที่ได้จากทุกองค์ประกอบ}}{48} \right) \times 100$ =%
องค์ประกอบที่ 2 การจัดการเวชกรรมสิ่งแวดล้อมเชิงรับ การประเมิน การวินิจฉัย การดูแลรักษาผู้ป่วยโรคจากมลพิษสิ่งแวดล้อม การส่งต่อ และการฟื้นฟูสมรรถภาพ	4	12	
องค์ประกอบที่ 3 การจัดการบริการเวชกรรมสิ่งแวดล้อมเชิงรุกแก่ประชาชนที่ได้รับผลกระทบจากมลพิษสิ่งแวดล้อม	5	15	
องค์ประกอบที่ 4 การดำเนินงานสนับสนุนการจัดบริการเวชกรรมสิ่งแวดล้อมสำหรับประชาชนผู้ที่ได้รับผลกระทบจากมลพิษสิ่งแวดล้อม	3	9	
รวม	16	48	

การแบ่งระดับผลการประเมิน

ระดับ ขั้นเริ่มต้นพัฒนา (ขั้นพื้นฐาน)	ได้ผลการประเมินตั้งแต่ร้อยละ 50 ขึ้นไป (ร้อยละ 50.0-59.9)
ระดับ ดี	ได้ผลการประเมินตั้งแต่ร้อยละ 60 ขึ้นไป (ร้อยละ 60.0-69.9)
ระดับ ดีมาก	ได้ผลการประเมินตั้งแต่ร้อยละ 70 ขึ้นไป (ร้อยละ 70.0-79.9)
ระดับ ดีเด่น	ได้ผลการประเมินตั้งแต่ร้อยละ 80 ขึ้นไป

ส่วนที่ 3 สรุปผลการตรวจประเมินการดำเนินงานและข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนา

1. สรุปผลการตรวจประเมินโรงพยาบาลตามเกณฑ์ฯ ระดับ “โรงพยาบาลชุมชน (รพช.)”

☐ ระดับ “ขั้นเริ่มต้นพัฒนา (ขั้นพื้นฐาน)” ☐ ระดับ “ดี” ☐ ระดับ “ดีมาก” ☐ ระดับ “ดีเด่น”

2. ผลการดำเนินงานการจัดบริการเวชกรรมสิ่งแวดล้อมในโรงพยาบาลในภาพรวม

● จุดเด่น/ปัจจัยความสำเร็จของการดำเนินงาน

- 1.....
- 2.....
- 3.....

● ข้อจำกัด/ปัญหาที่พบ

- 1.....
- 2.....
- 3.....

3. ข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนา

- 1.....
- 2.....
- 3.....

สอบถามข้อมูลเพิ่มเติม :

กลุ่มเวชศาสตร์สิ่งแวดล้อม สำนักโรคจากการประกอบอาชีพและสิ่งแวดล้อม

กรมควบคุมโรค โทร 0 2590 4393 โทรสาร 0 2591 8218

E-mail: env-med@googlegroups.com

ลงชื่อ.....
(.....)

ตำแหน่ง :

หัวหน้าทีมผู้ประเมิน/ผู้ประเมิน

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

แบบประเมินตนเอง
ตามเกณฑ์และแนวทางการตรวจประเมิน
ตามแนวทางการจัดบริการเวชกรรมสิ่งแวดล้อม
สำหรับโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล
(รพ.สต.)

แบบประเมินตนเอง

ตามเกณฑ์และแนวทางการตรวจประเมินตามแนวทางการจัดบริการเวชกรรมสิ่งแวดล้อมสำหรับโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล (รพ.สต.)

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของโรงพยาบาล

คำชี้แจง : โปรดกรอก/ลงข้อมูล และใส่เครื่องหมาย ✓ ลงใน ☐ ตามสถานะที่เป็นปัจจุบัน

- ชื่อโรงพยาบาล.....จังหวัด.....จำนวนเตียง.....
สถานที่ตั้ง.....รหัสไปรษณีย์.....
เบอร์โทรสำนักงาน.....เบอร์โทรสาร.....E-Mail address.....
- โรงพยาบาลมีการพัฒนาคุณภาพมาตรฐาน ☐ HA ☐ HPH ☐ HNQA ☐ ISO.....☐ อื่นๆ (ระบุ).....
- โรงพยาบาลมีการจัดตั้ง “กลุ่มงานอาชีวเวชกรรม” ตามกรอบโครงสร้างของสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข โดยมี “งานพิษวิทยาและเวชกรรมสิ่งแวดล้อม” ที่ชัดเจนหรือไม่ ☐ ใช่ ☐ ไม่ใช่
- บุคลากรด้านวิชาการทั้งหมดในกลุ่มงานอาชีวเวชกรรม (ไม่รวมธุรการ, พนักงานบันทึกข้อมูล) จำนวน.....คน (กรณีที่ยังรวมอยู่ในกลุ่มเวชกรรมสังคม ระบุจำนวนผู้รับผิดชอบงานอาชีวอนามัย จำนวน.....คน โดยในงานโรคจากสิ่งแวดล้อม/เวชกรรมสิ่งแวดล้อม จำนวน.....คน)
 - จำนวนแพทย์ จำนวน.....คน

ผ่านการอบรมหลักสูตรความรู้พื้นฐานอาชีวเวชศาสตร์สำหรับแพทย์ (หลักสูตร 2เดือน) จำนวน.....คน

อนุมัติบัตรสาขาเวชศาสตร์ป้องกัน (แขนงอาชีวเวชศาสตร์) จำนวน.....คน

วุฒิบัตรสาขาเวชศาสตร์ป้องกัน (แขนงอาชีวเวชศาสตร์) จำนวน.....คน
 - จำนวนพยาบาล จำนวน.....คน

ผ่านการอบรมหลักสูตรพยาบาลเฉพาะทาง สาขาการพยาบาลอาชีวอนามัย (หลักสูตร 4 เดือน) จำนวน.....คน

ผ่านการอบรมหลักสูตรความรู้พื้นฐานด้านอาชีวอนามัยสำหรับพยาบาล (หลักสูตร 60 ชั่วโมง) จำนวน.....คน

ผ่านการฝึกอบรมหลักสูตรอื่นๆ (ระบุ).....จำนวน.....คน

- 4.3 จำนวนนักวิชาการสาธารณสุข จำนวน คน
 จบการศึกษาด้านอาชีวอนามัยและความปลอดภัย หรือเทียบเท่า (ระบุที่เทียบเท่า)..... จำนวน คน
 จบการศึกษาด้านอนามัยสิ่งแวดล้อม/สิ่งแวดล้อม หรือเทียบเท่า (ระบุที่เทียบเท่า)..... จำนวน คน
 จบการศึกษาด้านสาธารณสุขอื่นๆ (ระบุ)..... จำนวน คน
 คุณวุฒิอื่นๆ (ระบุ)..... จำนวน คน
- 4.4 รายชื่อบุคลากรทั้งหมดในหน่วยงานฯ (รวมเจ้าหน้าที่ธุรการ, และพนักงานบันทึกข้อมูล) มีดังนี้
- 1) ชื่อ-สกุล : ตำแหน่ง :
 - 2) ชื่อ-สกุล : ตำแหน่ง :
 - 3) ชื่อ-สกุล : ตำแหน่ง :
 - 4) ชื่อ-สกุล : ตำแหน่ง :
 - 5) ชื่อ-สกุล : ตำแหน่ง :
 - 6) ชื่อ-สกุล : ตำแหน่ง :
 - 7) ชื่อ-สกุล : ตำแหน่ง :
 - 8) ชื่อ-สกุล : ตำแหน่ง :
 - 9) ชื่อ-สกุล : ตำแหน่ง :
5. เครื่องมืออาชีวเวชศาสตร์ เครื่องตรวจสภาพการมองเห็น จำนวน.....เครื่อง เครื่องตรวจสภาพการได้ยิน จำนวน.....เครื่อง
 เครื่องตรวจสมรรถภาพปอด จำนวน.....เครื่อง
6. เครื่องมืออาชีวสุขภาพ เครื่องวัดแสง จำนวน.....เครื่อง เครื่องวัดเสียง จำนวน.....เครื่องอื่นๆ ระบุ.....
 จำนวน.....เครื่อง
7. ปัญหาและพิษที่สำคัญที่อาจพบในเขตพื้นที่รับผิดชอบ คือ
- (1).....พื้นที่.....
 - (2).....พื้นที่.....
 - (3).....พื้นที่.....

ส่วนที่ 2 เกณฑ์และแนวทางการตรวจประเมินตามแนวทางบริการจัดการเวชกรรมสิ่งแวดล้อมสำหรับโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล (รพ.สต.)

คำชี้แจง : 1. เกณฑ์การตรวจประเมินการให้บริการเวชกรรมสิ่งแวดล้อมใช้สำหรับโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล (รพ.สต.)

2. โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล (รพ.สต.) ทำการประเมินตนเองก่อนที่จะให้ผู้ประเมินจากภายนอก (สคร./สำนักโรคจากการประกอบอาชีพ/อื่นๆ) ทำการประเมินฯ อีกครั้ง ถ้าได้ผลการประเมินตนเองในระดับดีขึ้นไป

3. ในเกณฑ์การให้คะแนนโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล (รพ.สต.) จะได้คะแนนเต็ม (3 คะแนน) ในแต่ละข้อจะต้องผ่านเกณฑ์คะแนนที่ 1 และที่ 2 มาก่อน

ข้อ	องค์ประกอบของแนวทาง	แนวทางการพิจารณาตามเกณฑ์	คะแนน	เกณฑ์การให้คะแนน	คะแนนที่ได้	หลักฐานหรือเอกสารยืนยัน
องค์ประกอบที่ 1 การบริหารจัดการเพื่อสนับสนุนการจัดการเวชกรรมสิ่งแวดล้อม						
01	ผู้บริหาร รพ.สต. สนับสนุนการดำเนินงานด้านการจัดบริการเวชกรรมสิ่งแวดล้อม	มีหลักฐานแสดงการกำหนดนโยบายการจัดการจัดการเวชกรรมสิ่งแวดล้อม เพื่อดูแลสุขภาพประชาชนจากมลพิษสิ่งแวดล้อมในพื้นที่รับผิดชอบอย่างเป็นลายลักษณ์อักษร ลงนามโดยผู้บริหารคนปัจจุบัน หรือระยะเวลาไม่เกิน 3 ปี เช่น นโยบาย/ประกาศ สามารถรวมเข้ากับนโยบายการจัดการบริการ อชีวอนามัย หรือนโยบายสิ่งแวดล้อม หรืออื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง หรือต้องมีคำสำคัญ (Keyword) ด้านการจัดบริการเวชกรรมสิ่งแวดล้อมในส่วนที่ต้องการประเมินในโรงพยาบาล เช่น DHS, อำเภอบุคลากรเพิ่มเติม การประเมิน HA, ระบบจัดการสิ่งแวดล้อม โดยมีการสื่อสารและประชาสัมพันธ์นโยบายดังกล่าวแก่บุคลากร ในโรงพยาบาล โดยผ่านช่องทางต่างๆ เช่น บอร์ดประชาสัมพันธ์ หนังสือเวียน หนังสือราชการแจ้งหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ประกาศผ่านเว็บไซต์ เสียงตามสาย ฯลฯ ตลอดจนมีหลักฐานแสดงผล การประเมินการรับรู้ของบุคลากรต่อนโยบายดังกล่าว	0	ไม่มีการกำหนด นโยบายในการจัดบริการเวชกรรมสิ่งแวดล้อม		
			1	มีการกำหนดนโยบายในการจัดบริการเวชกรรมสิ่งแวดล้อม		
			2	มีการกำหนดนโยบายเป็นลายลักษณ์อักษร		
			3	มีการสื่อสาร/ประชาสัมพันธ์นโยบายที่กำหนดขึ้นแก่ประชาชนในพื้นที่ โดยผ่านช่องทางต่างๆ		

ข้อ	องค์ประกอบของแนวทาง	แนวทางการพิจารณาตามเกณฑ์	คะแนน	เกณฑ์การให้คะแนน	คะแนนที่ได้	หลักฐานหรือเอกสารยืนยัน
02	การจัดทำแผนงานการจัดบริการเวชกรรมสิ่งแวดล้อมสอดคล้องกับปัญหาสุขภาพสิ่งแวดล้อม ในพื้นที่	มีการจัดทำแผนการดำเนินงาน/แผนปฏิบัติการเพื่อการจัดบริการเวชกรรมสิ่งแวดล้อมที่สอดคล้องกับปัญหาสุขภาพสิ่งแวดล้อมในพื้นที่ โดยมีการจัดทำแผนปฏิบัติการร่วมกับหน่วยงานเครือข่าย รวมทั้ง มีการสื่อสารผ่านช่องทางต่างๆ เช่น การติดบอร์ดประชาสัมพันธ์ การประชุมชี้แจง เป็นต้น และดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการที่กำหนด	0	ไม่มีการจัดทำแผน		
			1	มีการจัดทำแผนปฏิบัติการที่สอดคล้องกับปัญหาสุขภาพสิ่งแวดล้อมในพื้นที่		
			2	มีการจัดทำแผนปฏิบัติการร่วมกับหน่วยงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือระหว่างหน่วยงานเครือข่ายที่เกี่ยวข้องในพื้นที่		
			3	มีการสื่อสารแผนปฏิบัติการแก่หน่วยงานเครือข่ายทั้งภายในและภายนอกโรงพยาบาล		
03	การกำหนดผู้รับผิดชอบหลักเพื่อรองรับงานการจัดบริการเวชกรรมสิ่งแวดล้อมตามบริบทในพื้นที่	มีการกำหนดผู้รับผิดชอบหลักเพื่อรองรับงานการจัดบริการเวชกรรมสิ่งแวดล้อมตามบริบทในพื้นที่พร้อมทั้งมีการมอบหมายงานบุคลากรที่มีคุณสมบัติ/ความเชี่ยวชาญ/วุฒิการศึกษาด้านอาชีวอนามัย หรือ อนามัยสิ่งแวดล้อม หรือ ผู้ผ่านการฝึกอบรมทางด้านอาชีวอนามัยและ/หรืออนามัยสิ่งแวดล้อม/เวชศาสตร์สิ่งแวดล้อม เพื่อให้พร้อมในการจัดบริการจัดการบริการเวชกรรมสิ่งแวดล้อม	0	ยังไม่มีกำหนดหรือมอบหมายผู้รับผิดชอบงานการจัดบริการเวชกรรมสิ่งแวดล้อม ใน รพ.สต.		
			1	มีการมอบหมายงาน/กำหนดผู้รับผิดชอบที่ชัดเจน/ผู้รับผิดชอบหลักในงานเวชศาสตร์สิ่งแวดล้อม แต่ยังไม่เป็นลายลักษณ์อักษร		
			2	บุคลากรที่ได้รับมอบหมายงาน มีการกำหนดกรอบงาน ภาระหน้าที่ เพื่อการจัดบริการเวชกรรมสิ่งแวดล้อมอย่างเป็นทางการ		
			3	บุคลากรที่ได้รับมอบหมายงาน มีคุณสมบัติหรือความเชี่ยวชาญตรงตามภาระงานที่ได้รับมอบหมาย เช่น มีวุฒิการศึกษาด้านอาชีวอนามัย หรือ อนามัยสิ่งแวดล้อม หรือผู้ที่ผ่านการฝึกอบรมทางด้านอาชีวอนามัยและ/หรืออนามัยสิ่งแวดล้อม/เวชศาสตร์สิ่งแวดล้อม		

ข้อ	องค์ประกอบของแนวทาง	แนวทางการพิจารณาตามเกณฑ์	คะแนน	เกณฑ์การให้คะแนน	คะแนนที่ได้	หลักฐานหรือเอกสารยืนยัน
องค์ประกอบที่ 2 การจัดบริการเวชกรรมสิ่งแวดลอมสิ่งแวดลอม การวินิจฉัย การดูแลรักษาผู้ป่วยโรคจากมลพิษสิ่งแวดล้อม การส่งต่อ และการฟื้นฟูสมรรถภาพ						
04	การจัดทำแนวทาง/แนวปฏิบัติในการเข้ารับบริการของผู้ป่วยหรือผู้ที่อาจได้รับผลกระทบต่อสุขภาพจากมลพิษสิ่งแวดล้อม	มีการจัดทำแนวทาง/แนวปฏิบัติ/Flow chart ในการเข้ารับบริการของผู้ป่วยหรือผู้ที่อาจได้รับผลกระทบต่อสุขภาพจากมลพิษสิ่งแวดล้อม และมีการประชาสัมพันธ์ แก่กลุ่มเป้าหมาย (เช่น อบต. องค์. เป็นต้น) ผ่านช่องทางต่างๆ โดยมีหลักฐานแสดงการดำเนินงานที่ชัดเจน	0	ไม่มีการจัดทำแนวทาง/แนวปฏิบัติในการเข้ารับบริการ		
			1	มีรูปแบบการให้บริการเวชกรรมสิ่งแวดล้อม แต่ยังไม่เป็นระบบที่ชัดเจน หรือยังไม่มีการเขียนเป็นแนวทาง/แนวปฏิบัติ/Flow chart ในการดำเนินงาน		
			2	มีการจัดทำแนวทาง/แนวปฏิบัติในการเข้ารับบริการ ที่มีความสอดคล้องกับปัญหามลพิษในพื้นที่		
			3	มีการประชาสัมพันธ์ แนวทาง/แนวปฏิบัติ/Flow chart การให้บริการแก่ประชาชน หรือหน่วยงานเครือข่าย		
05	การคัดกรองผู้ป่วยหรือผู้ที่อาจได้รับผลกระทบต่อสุขภาพจากมลพิษสิ่งแวดล้อม	มีแนวทาง/แนวปฏิบัติ/Flow chart ในการคัดกรองสุขภาพโดยมีแบบฟอร์มหรือเอกสารที่ใช้ในการคัดกรองปัญหาสุขภาพ และทำการคัดกรองผู้ป่วยหรือผู้ที่อาจได้รับผลกระทบต่อสุขภาพจากมลพิษสิ่งแวดล้อม ตามแนวทางที่กำหนด และมีการจัดทำทะเบียนกลุ่มเสี่ยงจากการคัดกรองผู้ป่วย เพื่อติดตาม/เยี่ยมบ้าน/ส่งต่อเพื่อการรักษา	0	ไม่มีแนวทางการคัดกรองผู้ป่วย/ผู้อาจได้รับผลกระทบจากมลพิษสิ่งแวดล้อม		
			1	มีการจัดทำแนวทางคัดกรองผู้ป่วย/ผู้อาจได้รับผลกระทบจากมลพิษสิ่งแวดล้อม ตามปัญหาในพื้นที่		
			2	มีการคัดกรองผู้ป่วย/ผู้อาจได้รับผลกระทบจากมลพิษสิ่งแวดล้อม ตามแนวทาง ที่กำหนด		
			3	มีการจัดทำทะเบียนกลุ่มเสี่ยงจากการคัดกรอง		

ข้อ	องค์ประกอบของแนวทาง	แนวทางการพิจารณาตามเกณฑ์	คะแนน	เกณฑ์การให้คะแนน	คะแนนที่ได้	หลักฐานหรือเอกสารยืนยัน
06	การตรวจวินิจฉัย รักษาพยาบาลเบื้องต้น และส่งต่อผู้ป่วย/ผู้สงสัยโรคจากมลพิษสิ่งแวดล้อมหรือโรคที่เกี่ยวข้อง	มีแนวทางการตรวจ วินิจฉัย รักษาเบื้องต้น หรือมีขั้นตอน/ผัง ลักษณะและอาการที่สำคัญ ของโรคที่เกี่ยวข้องจากมลพิษสิ่งแวดล้อม กรณีมีผู้ป่วยโรคที่สงสัยว่าเกี่ยวข้องกับ สิ่งแวดล้อม อาจต้องมีการแสดง การให้บริการ รวมถึงการส่งต่อผู้ป่วยที่สงสัยว่าป่วยด้วยโรคจากมลพิษสิ่งแวดล้อมหรือโรคที่เกี่ยวข้อง โดยดำเนินการตามแนวทาง การตรวจวินิจฉัย รักษาเบื้องต้นที่กำหนด พร้อมมีการบันทึกรายงานข้อมูลโรคจากมลพิษ สิ่งแวดล้อมตาม ICD10 หรือ รายงาน 506/2 หรือระบบการรายงานอื่นๆ และมีการ เก็บข้อมูลทะเบียนผู้ป่วย	0 1 2 3	ไม่มีแนวทางการตรวจวินิจฉัย รักษา เบื้องต้น และการส่งต่อผู้ป่วยด้วยโรค จากมลพิษสิ่งแวดล้อม มีแนวทางการตรวจวินิจฉัย รักษาเบื้องต้น และการส่งต่อผู้ป่วยด้วยโรคที่สงสัยว่าเกิดจากมลพิษสิ่งแวดล้อม มีการวินิจฉัยรักษาเบื้องต้นและส่งต่อ ผู้ป่วยตามแนวทางที่กำหนดหรือมี การตรวจพบอาการที่สำคัญของโรค ที่เกี่ยวข้อง จากมลพิษสิ่งแวดล้อม ตามปัญหามลพิษสิ่งแวดล้อมในพื้นที่ มีการบันทึก และรายงานข้อมูลโรค จากมลพิษสิ่งแวดล้อมลงในฐาน ข้อมูล JCHIS ICD10 หรือรายงาน 506/2 หรือระบบการรายงานอื่นๆ พร้อมทั้งรวบรวมจัดทำทะเบียน ผู้ป่วย และจัดทำสรุปข้อมูลการตรวจ วินิจฉัยรักษาเบื้องต้น		
07	การติดตามผู้ป่วยหรือผู้สงสัยหรือ กลุ่มเสี่ยงจากมลพิษสิ่งแวดล้อมหรือโรคที่เกี่ยวข้อง	มีแนวทาง/แผนการติดตามผู้ป่วยหรือผู้สงสัย หรือกลุ่มเสี่ยงที่อาจได้รับผลกระทบจากมลพิษ สิ่งแวดล้อม และทำการติดตาม/เยี่ยมบ้าน หรือมีการนัดหมายให้ผู้ป่วยมารับการรักษา ต่อเนื่อง และมีการสรุปหรือบันทึกผล การติดตามผู้ป่วย	0 1 2 3	ไม่มีแนวทาง/แผนการติดตามผู้ป่วย หรือผู้สงสัยหรือกลุ่มเสี่ยง มีการจัดทำแนวทาง/แผนการติดตาม ผู้ป่วย หรือผู้สงสัยหรือกลุ่มเสี่ยง มีการติดตาม/เยี่ยมบ้าน หรือมีการ นัดหมาย ให้ผู้ป่วยมารับการรักษา ต่อเนื่อง พร้อมการบันทึกข้อมูล การติดตาม/เยี่ยมบ้าน สรุปรายงานผลการติดตามติดตาม/ เยี่ยมบ้าน		

ข้อ	องค์ประกอบของแนวทาง	แนวทางการพิจารณาตามเกณฑ์	คะแนน	เกณฑ์การให้คะแนน	คะแนนที่ได้	หลักฐานหรือเอกสารยืนยัน
องค์ประกอบที่ 3 การจัดการเวชกรรมสิ่งแวดลอมเชิงรุกแก่ประชาชนที่อาจได้รับผลกระทบจากมลพิษสิ่งแวดล้อม						
08	การเฝ้าระวังปัจจัยเสี่ยงด้านสิ่งแวดล้อมและสุขภาพ	มีการเก็บรวบรวมข้อมูลปัจจัยเสี่ยงด้านสิ่งแวดล้อมและสุขภาพ โดยทำการสำรวจตามแบบฟอร์ม Env-Med หรือแบบฟอร์มอื่นๆ หรือ รวบรวมข้อมูลจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง หากข้อมูลไม่เพียงพอให้เก็บตัวอย่างสิ่งแวดล้อมเพิ่มเติม ซึ่งมีการเก็บข้อมูลในรูปแบบแฟ้มข้อมูล หรือรูปเล่มรายงานสถานการณ์ รวมถึงการรายงาน/ การนำเสนอต่อผู้บริหารหรือผู้ที่เกี่ยวข้อง เช่น รพช. สสอ. อบต. ผู้นำชุมชน หรือหน่วยงานอื่นๆ ได้รับความพึงพอใจ	0 1 2 3	ไม่มีการเก็บรวบรวมข้อมูลปัจจัยเสี่ยงด้านสิ่งแวดล้อมที่มีผลกระทบต่อสุขภาพ มีการเก็บรวบรวมข้อมูลปัจจัยเสี่ยงด้านสิ่งแวดล้อม แต่ยังไม่มีความสมบูรณ์ด้านสุขภาพที่เกี่ยวข้องกับประเด็นปัญหา มีการเก็บรวบรวมข้อมูลด้านสุขภาพตามปัจจัยเสี่ยงด้านสิ่งแวดล้อม มีการวิเคราะห์เปรียบเทียบและเชื่อมโยงระหว่างข้อมูลด้านสุขภาพและมลพิษสิ่งแวดล้อม และรายงานให้แก่ผู้บริหารหรือผู้ที่เกี่ยวข้องทราบ		
09	การสื่อสารความเสี่ยงผลกระทบต่อสุขภาพจากมลพิษสิ่งแวดล้อมแก่ประชาชน บุคลากร และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อการป้องกันและแก้ไขปัญหา	มีการสื่อสารความเสี่ยงด้านการเฝ้าระวังป้องกันควบคุมโรค และภัยสุขภาพจากมลพิษสิ่งแวดล้อมที่ถูกต้องและเหมาะสมให้กับผู้ที่เกี่ยวข้อง เช่น การฝึกอบรมให้ความรู้ การทำป้ายสื่อสารความเสี่ยง การจัดนิทรรศการ ตลอดจนการสื่อสารผ่านสื่อต่างๆ	0 1 2 3	ไม่มีการสื่อสารความเสี่ยง มีแนวทาง รูปแบบ ช่องทาง การสื่อสารความเสี่ยงให้แก่ประชาชน ผู้ที่เกี่ยวข้อง มีการสื่อสารความเสี่ยงให้แก่ประชาชน ผู้ที่เกี่ยวข้อง มีการสรุปผลการสื่อสารความเสี่ยง		

ข้อ	องค์ประกอบของแนวทาง	แนวทางการพิจารณาตามเกณฑ์	คะแนน	เกณฑ์การให้คะแนน	คะแนนที่ได้	หลักฐานหรือเอกสารยืนยัน
10	การสอบสวนโรคและภัยสุขภาพจากปัญหาสุขภาพสิ่งแวดล้อม	มีแนวทาง/เกณฑ์วิธีการ ขั้นตอน การสอบสวนโรคจากมลพิษสิ่งแวดล้อมที่มีผลต่อสุขภาพ กรณีพื้นที่มี/เคยมีประเด็นปัญหามลพิษสิ่งแวดล้อม มีผลต่อสุขภาพแล้ว หรือมีแนวทางการสอบสวนโรคจากมลพิษสิ่งแวดล้อมที่มีผลต่อสุขภาพ พร้อมทั้งมีการสรุปข้อมูลการสอบสวนโรค และรายงานให้ผู้บริหารและหน่วยที่เกี่ยวข้องทราบ หมายเหตุ: กรณีในระหว่างปีที่กำหนด ยังไม่มีเหตุการณ์ หากมีแนวทาง แต่ยังไม่เกิดสให้ยกประโยชน์เป็นคะแนนเต็ม 3 คะแนน แต่ต้องสรุปผลการดำเนินงานเสนอผู้บริหารรับทราบว่ามีผู้เกี่ยวข้องที่เกี่ยวข้องจากมลพิษสิ่งแวดล้อม	0 1 2 3	ไม่ได้ดำเนินการสอบสวนโรค มีแนวทาง เกณฑ์ ขั้นตอน การสอบสวนโรค มีการวิเคราะห์หรือการสอบสวนโรค มีการสรุปข้อมูลการสอบสวนโรค และรายงานให้ผู้บริหารและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทราบ		
11	การจัดเตรียมความพร้อมในการรองรับภาวะฉุกเฉิน ด้านมลพิษสิ่งแวดล้อม ตามความเสี่ยงในพื้นที่	มีการจัดทำแผนหรือร่วมจัดทำแผน กับหน่วยงานอื่น เพื่อเตรียมความพร้อมรองรับภาวะฉุกเฉิน เช่น ปัญหาหมอกควัน ปัญหาสารเคมีรั่วไหล ออกสู่ชุมชน โรงงานเพลิงไหม้ ฯลฯ และมีการเตรียมพร้อมด้านอุปกรณ์/เครื่องมือ เช่น อุปกรณ์คุ้มครองความปลอดภัยส่วนบุคคล รายชื่อสำหรับการติดต่อผู้เชี่ยวชาญ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง แหล่งข้อมูลสืบค้นสารเคมี ฯลฯ รวมทั้งมีการร่วมซ้อมแผน อย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง	0 1 2 3	ไม่มีการจัดเตรียมความพร้อม จัดทำ หรือ ร่วม จัด ทำ แผน เตรียมความพร้อม ในการรองรับ ภาวะฉุกเฉินด้านมลพิษสิ่งแวดล้อม เตรียมการด้านอุปกรณ์/เครื่องมือ ขึ้นพื้นฐานในการให้บริการ เช่น อุปกรณ์ปฐมพยาบาล ร่วมฝึกซ้อมตามแผนเพื่อเตรียมพร้อม กรณีเกิดภาวะฉุกเฉิน อย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง		

ข้อ	องค์ประกอบของแนวทาง	แนวทางการพิจารณาตามเกณฑ์	คะแนน	เกณฑ์การให้คะแนน	คะแนนที่ได้	หลักฐานหรือเอกสารยืนยัน
องค์ประกอบที่ 4 การดำเนินงานสนับสนุนการให้บริการเวชกรรมสิ่งแวดล้อมสำหรับประชาชนผู้ได้รับผลกระทบจากมลพิษสิ่งแวดล้อม						
12	การสร้างเครือข่ายและความร่วมมือในการมีส่วนร่วม เพื่อพัฒนางานและร่วมแก้ไขปัญหาส่วนท้องถิ่น หรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	มีการประสานความร่วมมือกับหน่วยงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อการเฝ้าระวัง ป้องกัน ควบคุม และแก้ไขปัญหาโรคและภัยสุขภาพจากมลพิษสิ่งแวดล้อม เช่น การประชุมร่วมเพื่อแก้ปัญหา การตั้งคณะกรรมการ/คณะทำงาน และอื่นๆ	0 1 2	ไม่มีการประสานการดำเนินงานร่วมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น/หน่วยงานที่เกี่ยวข้องในพื้นที่ มีการประสานงานร่วมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น/หน่วยงานที่เกี่ยวข้องในพื้นที่อย่างไม่เป็นทางการ ร่วมเป็นคณะกรรมการ/คณะทำงาน หรือ มีการประชุมร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อดำเนินการเฝ้าระวัง ป้องกัน และแก้ไขปัญหาตามประเด็นปัญหา		
13	การศึกษาวินิจฉัยด้านโรคและภัยสุขภาพจากมลพิษสิ่งแวดล้อม	มีส่วนร่วม หรือให้การสนับสนุนการศึกษาวิจัย หรือการทำ R2R หรือการสร้างนวัตกรรมสิ่งประดิษฐ์ต่างๆ หรือโครงการแก้ไขปัญหาเพื่อพัฒนางานด้านโรคและภัยสุขภาพจากมลพิษสิ่งแวดล้อม หรือร่วมกับหน่วยงานอื่นๆ หน่วยงานในหรือภายนอกโรงพยาบาล และมีเอกสารรูปเล่ม หรือการสรุปงานฉบับสมบูรณ์	0 1 2 3	การดำเนินการร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการป้องกันและแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น เช่น การสื่อสารประชาสัมพันธ์ หรือ การหามาตรการเพื่อแก้ไขปัญหาลดผลกระทบทางสุขภาพจากมลพิษสิ่งแวดล้อม ไม่มีส่วนร่วมในการศึกษาวินิจฉัย ให้การสนับสนุนการศึกษาทำวิจัย มีส่วนร่วมในการศึกษาวินิจฉัย เพื่อพัฒนางานด้านโรคและภัยสุขภาพจากมลพิษสิ่งแวดล้อม มีการศึกษาวินิจฉัยด้วยตนเอง		

ข้อ	องค์ประกอบของแนวทาง	แนวทางการพิจารณาตามเกณฑ์	คะแนน	เกณฑ์การให้คะแนน	คะแนนที่ได้	หลักฐานหรือเอกสารยืนยัน
14	การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกับเครือข่าย/การจัดการความรู้ด้านโรคและภัยสุขภาพจากมลพิษสิ่งแวดล้อม โดยมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ภายในหน่วยงานอย่างต่อเนื่อง เพื่อส่งเสริมให้เกิดวิธีการปฏิบัติงานที่ดีขึ้น	มีเอกสารแสดงทั่วข้อองค์ความรู้ และหลักฐานแสดงการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ภายในหน่วยงาน หรือมีการสนับสนุนให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในเครือข่าย เช่น อสม. ผู้นำชุมชน อบต. ฯลฯ หลักการทำโครงการ/กิจกรรม ทางด้านโรคและภัยสุขภาพจากมลพิษสิ่งแวดล้อม ที่สำคัญ อย่างน้อย 1 โครงการ/กิจกรรม ในปีงบประมาณรวมทั้งมีเอกสารแสดงสรุปผลการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ข้อเสนอแนะวิธีการปฏิบัติงานที่ดีจากการแลกเปลี่ยนเรียนรู้	0 1 2 3	ไม่มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ มีการสนับสนุนให้เครือข่ายมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ มีส่วนร่วมในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับเครือข่าย มีการสรุปผลการแลกเปลี่ยนเรียนรู้		
		รวมคะแนนตั้งแต่ข้อ 01-14 = (X)	=	ผลลัพธ์ = $\{(X)/42\} \times 100 = \dots\dots\dots\%$		

การพิจารณาให้คะแนนตามมาตรฐานการจัดบริการเวชกรรมสิ่งแวดล้อมสำหรับโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล (รพ.สต.)

คะแนน	คำอธิบาย
3	มีการดำเนินการ หรือมีคุณลักษณะดังกล่าวในประเด็นมาตรฐานดังกล่าวอย่างครบถ้วนสมบูรณ์ มีความโดดเด่น เริ่มมีการประเมินผล และการประเมินมาปรับปรุง
2	มีการดำเนินการ หรือมีคุณลักษณะดังกล่าวในระดับเฉลี่ยเกือบครบถ้วนตามเกณฑ์ที่ระบุ โดยมีการทำงานในลักษณะเครือข่ายการทำงานมากขึ้น
1	เริ่มต้นดำเนินการ โดยมีแผน หรือมีคุณลักษณะดังกล่าวอยู่บ้าง ในบางเรื่อง บางด้านแต่ไม่ครบถ้วนทั้งหมดตามเกณฑ์ที่ระบุ
0	ไม่มีคุณลักษณะดังกล่าว หรือไม่ได้ดำเนินการในประเด็นที่ระบุไว้ในเกณฑ์หรือมีการดำเนินงานที่น้อยกว่าความคาดหวังที่กำหนด

การพิจารณาค่าคะแนนแต่ละองค์ประกอบตามมาตรฐานฯ ของโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล

องค์ประกอบ	จำนวนข้อ	คะแนนเต็ม	วิธีการคำนวณคะแนน
องค์ประกอบที่ 1 การบริหารจัดการเพื่อสนับสนุนการจัดบริการเวชกรรมสิ่งแวดล้อม	3	9	$\left(\frac{\text{คะแนนรวมที่ได้จากทุกองค์ประกอบ}}{42} \right) \times 100$ $= \dots\dots\dots\%$
องค์ประกอบที่ 2 การจัดการบริการเวชกรรมสิ่งแวดล้อมเชิงรับ การประเมิน การวินิจฉัย การดูแลรักษาผู้ป่วยโรคจากมลพิษสิ่งแวดล้อม การส่งต่อ และการฟื้นฟูสมรรถภาพ	4	12	
องค์ประกอบที่ 3 การจัดการบริการเวชกรรมสิ่งแวดล้อมเชิงรุกแก่ประชาชนที่ได้รับผลกระทบจากมลพิษสิ่งแวดล้อม	4	12	
องค์ประกอบที่ 4 ผลการดำเนินงานด้านการจัดการบริการเวชกรรมสิ่งแวดล้อมสำหรับประชาชนผู้ที่ได้รับผลกระทบจากมลพิษสิ่งแวดล้อม	3	9	
รวม	14	42	

การแบ่งระดับผลการประเมิน

ระดับ ขั้นเริ่มต้นพัฒนา (ขั้นพื้นฐาน)	ได้ผลการประเมินตั้งแต่ร้อยละ 50 ขึ้นไป (ร้อยละ 50.0-59.9)
ระดับ ดี	ได้ผลการประเมินตั้งแต่ร้อยละ 60 ขึ้นไป (ร้อยละ 60.0-69.9)
ระดับ ดีมาก	ได้ผลการประเมินตั้งแต่ร้อยละ 70 ขึ้นไป (ร้อยละ 70.0-79.9)
ระดับ ดีเด่น	ได้ผลการประเมินตั้งแต่ร้อยละ 80 ขึ้นไป

ส่วนที่ 3 สรุปผลการตรวจประเมินการดำเนินงานและข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนา

1. สรุปผลการตรวจประเมินโรงพยาบาลตามเกณฑ์ฯ ระดับ “โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล (รพ.สต.)”

☐ ระดับ “ขั้นเริ่มต้นพัฒนา (ขั้นพื้นฐาน)” ☐ ระดับ “ดี” ☐ ระดับ “ดีมาก” ☐ ระดับ “ดีเด่น”

2. ผลการดำเนินงานการจัดบริการเวชกรรมสิ่งแวดล้อมในโรงพยาบาลในภาพรวม

● จุดเด่น/ปัจจัย ความสำเร็จของการดำเนินงาน

- 1.....
- 2.....
- 3.....

● ข้อจำกัด/ปัญหาที่พบ

- 1.....
- 2.....
- 3.....

3. ข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนา

.....
.....
.....

สอบถามข้อมูลเพิ่มเติม :

กลุ่มเวชศาสตร์สิ่งแวดล้อม สำนักโรคจากการประกอบอาชีพและสิ่งแวดล้อม

กรมควบคุมโรค โทร 0 2590 4393 โทรสาร 0 2590 438

E-mail: env-med@googlegroups.com

ลงชื่อ.....
(.....)

ตำแหน่ง :

หัวหน้าทีมผู้ประเมิน/ผู้ประเมิน

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

รายชื่อคณะผู้จัดทำ

คู่มือเกณฑ์และแนวทางการตรวจประเมิน ตามแนวทางการจัดบริการเวชกรรมสิ่งแวดล้อม สำหรับโรงพยาบาลศูนย์/ทั่วไป โรงพยาบาลชุมชน และโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล (ฉบับปรับปรุงปี 2559)

ที่ปรึกษา

ดร.นพ.ปรีชา	เปรมปรี	ผู้อำนวยการสำนักโรคจากการประกอบอาชีพและสิ่งแวดล้อม
นางสุธิดา	อุทะพันธุ์	นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการพิเศษ (หัวหน้ากลุ่มเวชศาสตร์สิ่งแวดล้อม)

คณะผู้จัดทำ

นางสาวณรรวดี	ชินราช	นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการ
นายชนะวรรณ	รัตนวิฑูรย์	นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการ
นายจักรี	ศรีแสง	นักวิชาการสาธารณสุขปฏิบัติการ
นายประหยัด	เคนโยธา	นักวิชาการสาธารณสุขปฏิบัติการ
นางสาวกาญจนา	เชื้อคำ	นักวิชาการสาธารณสุขปฏิบัติการ
นางสาวศุภมิตรา	คำพลา	นักวิชาการสาธารณสุขปฏิบัติการ
นายราชันย์	ต้นกัญยา	นักวิชาการสาธารณสุข
นางสาววาธิตา	เรืองสมบัติ	นักวิชาการสาธารณสุข

กลุ่มเวชศาสตร์สิ่งแวดล้อม สำนักโรคจากการประกอบอาชีพและสิ่งแวดล้อม

กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข

โทร : 0 2590 4393

โทรสาร : 0 2591 8218

E-Mail : env-med@googlegroups.com

ที่อยู่ : สำนักโรคจากการประกอบอาชีพและสิ่งแวดล้อม กรมควบคุมโรค

กระทรวงสาธารณสุข อาคาร 5 ชั้น 6 ตึกกรมอนามัย

88/21 ถนนติวานนท์ ตำบลตลาดขวัญ อำเภอเมือง จังหวัดนนทบุรี 11000

กรมควบคุมโรค
สำนักโรคจากการประกอบอาชีพและสิ่งแวดล้อม

จัดพิมพ์โดย
สำนักโรคจากการประกอบอาชีพและสิ่งแวดล้อม
กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข